

tatil günleri

TATİL GÜNLERİ
Jean - Claude CARRIERE

MİLLİYET YAYIN LTD. ŞTİ. YAYINLARI

Mizah Dizisi : 2

Yayın hakkı (Copyright) : Milliyet Yayın Ltd. Şti.

Kapak düzeni : Bedri KORAMAN

Birinci baskı : Ekim 1972

Yöneten : Tarık Dursun K.

Bu kitap MURAT Matbaasında dizilip basılmıştır.

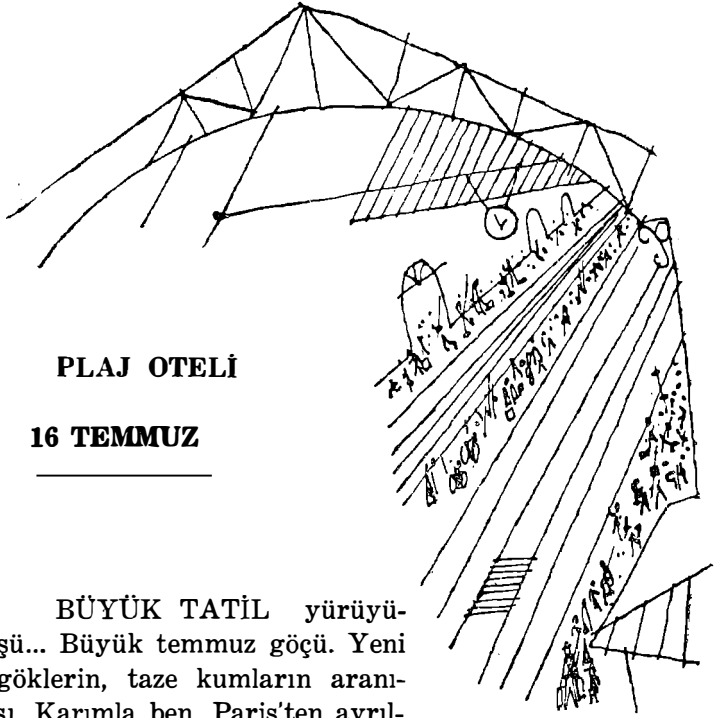
JEAN - CLAUDE CARRIERE

tatil günleri

Türkçesi :

Ülkü TAMER

Milliyet
YAYINLARI

PLAJ OTELİ

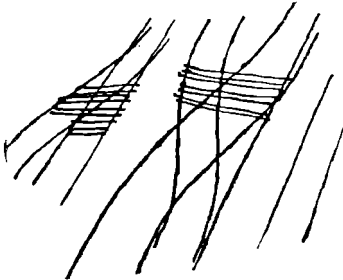
16 TEMMUZ

BÜYÜK TATİL yürüyüşü... Büyük temmuz göçü. Yeni göklerin, taze kumların aranışı. Karımla ben, Paris'ten ayrıldık bu sabah; her yönden gelip her yöne koşuşan tatilciler kalabalığında kayboluverdik. Herkes herkeşe çarpıyordu.

Sırt çantaları, oltalar, itiş kakışlar arasında yaldızlı düğmelerini kaybeden, ne yapacağını şaşırmış memurlar, düdük sesleri, bağırımlar, tepinmeler, dövülen çocukların ağlayışları, lokomotif homurtuları.

Bir sürü insan vardı istasyonda. Ama üç tanecik peron vardı. Peron No. 1, peron No. 2, peron No. 3.

Hoparlörlerden gürültüler geliyordu.

TATİL GÜNLERİ

Dikkat ettiniz mi, en akli başında, en dakik yolcu bile, doğru dürüst bir istasyona girer girmez başka biri olup çıkıyor. Koşuyor, dehşete düşüyor, билетini salıyor, bavullarını kaybediyor, trenin kalkmasına elli dakika olduğu söylenince de bunu bir türlü anlamıyor.

Tıpkı biz. Kalabalığın içinde dört dönüyorduk. Hoparlörler de cabası. Hepsi bangır bangır:

DİKKAT DİKKAT!

— Şşş, diyordu herkes.

BÜTÜN YOLCULAR...

Kulak kabartıyordu herkes. Hay Allah! Mırmırık, çatlak, anlaşılmaz bir ses.

PERON NO... NO...

1 mi, 2 mi, 3 mü? Kim bilir?

Hangi trendi? Nereye gidiyordu?

— Orada işte, diye bağırды biri. Üçüncü peron!

Yeraltı geçidine saldırıyoruz. Dört yanımız insan dolu. İdam hükmünü bekleyen mahkûmlar gibi. Yem bekleyen tavuklar gibi. Kan ter içinde. Soluk soluğa. Hoparlörlerin çevresinde. Çocuklar, hasır şapkalı kadınlar, yük hayvanına benzeyen erkekler. Küçük kovalar, küçük kürekler, tırmıklar, çiçekli etekler.

DİKKAT... DİKKAT... PERON NO... PERON NO...

Kaçıncı peron?

— Ne dedi?

Herkes koşmaya başlıyor.

— Ne dedi?

— «Saint-Malo» dedi...

— Hayır, «Lorient» dedi...

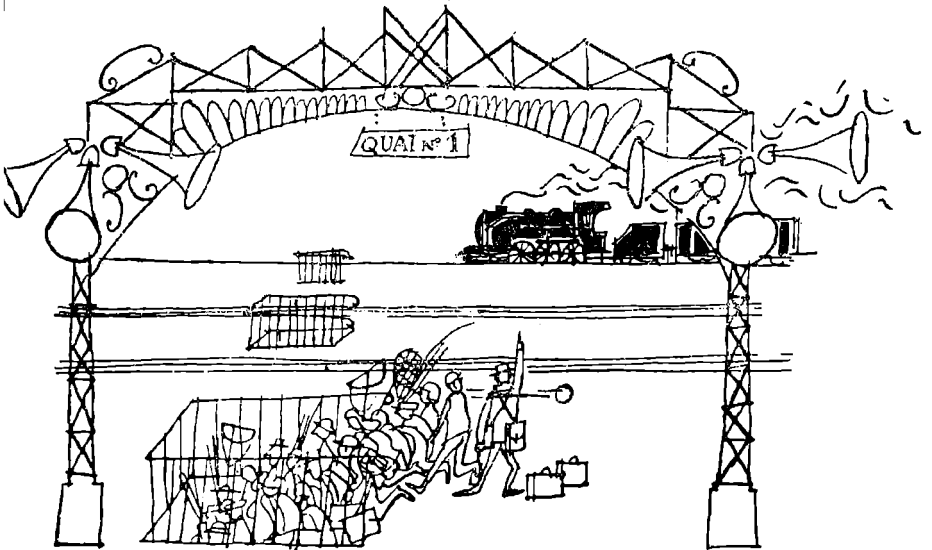
— Lorient mi? İmkânsız!

Kalabalıkta karımı gözden kaybetmemeye çalışıyorum. Başka bir şey istediğim yok. İstesem de beceremem zaten. Karım birkaç adım önümde kendine yol açıyor.

Bavulun sapı da koptu mu sana!

Soluk soluğa üçüncü perona çıkıyoruz. Ama tren yok. Kaybolmuş. Gitmiş.

DİKKAT... DİKKAT... YOLCULAR...

Ne yolcuları? Nereye giden yolcular? Karışıklık. Sen istediğin kadar kulak kabart, bir şey anlamadıktan sonra... İkinci perona bir tren geliyor. Hadi bakalım, o güne kadar böyle şamata görmemiş yeraltı geçidine dalıyoruz yine. Bir ileri bir geri koşuyorum, çıkıyorum, iniyorum, bir daha çıkıyorum. İç çekişler, küfürler. Çocuklar uluyor. Nasıl ulumasınlar? Plaj demişler, istasyona getirmişler. Deniz beklerken dayak bulmuşlar. Kadınlar bağırıyor. Kocalar, karılarının peşinde.

Hoparlörlerden anlaşılmasız öğütler yükseliyor. Yerde bir kadın pabucu. Her yöne koşmaktan o da bıkmış anlaşılan, sahibinin ayağından fırlayıp kurtulmuş.

Sırtlarımız ağrı içinde, bellerimiz bükülmüş, İkinci perona çıkınca bir de bakıyoruz ki, tren kapkara bir noktacık olmuş ufukta, dumanlar içinde kayboluyor. Biri daha gitti. Artık dayanamayacağım. Şu basamaklardan birine çöküp tatili orada geçirmeli. Başka çare yok. Sinir filan kalmadı ki adamda!

DİKKAT... DİKKAT...

Kulak kabartıyoruz yine. Faydasız.

— Birinci peron! diye bağırıyor biri.

Koşu yine başlıyor. Yine yeraltı geçidindeyiz. Hiç bir şey görmüyorum. Hiç bir şey duymuyorum. Karanlıkta, o kargaşalıkta kayboluyoruz.

DİKKAT... DİKKAT...

Trenler bizimle alay ediyor sanki. Bittim, sonum geldi. Aslına bakılırsa daha başlamadık bile.

Ara sıra dönüp arkasına bakıyor karım, geliyor muyum diye. Geçidin duvarlarında afişler : Auvergne'-in güzellikleri. İtiyorlar beni, eziyorlar; ayağıma basıyorlar.

Ah, bir tren daha.

Acaba bizimki mi?

Sonunda ya kader ya da karım bir mucize yaratıyor. Artık iyi mi oluyor kötü mü, orasını bilmem, kendimizi fırın gibi bir kompartımanda buluyoruz. Karımın yüzü, gideceğimiz yöne çevrili. Ters oturmuyor. Bulantı meselesi. Ben de tam karşısındayım.

Her yıl hep bu vakitte, aynı ağaçlara, aynı kollarına, uzanıp giden dağlara bakmış, aynı yarım yamalak manzarayı seyretmişizdir.

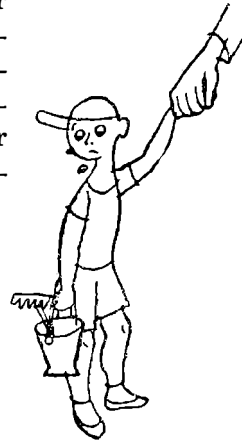
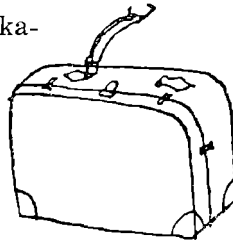
Karım:

— Her şey ne kadar yeşil! diye bağırırdı.

Demiryolu geçitlerinde arabalar gördük. Hepsinin üstü tepeleme eşyayla dolu. Sicimlerle sımsıkı bağlanmışlar. Tozdan bembeyaz. Her yandan gelmişler. Sıra sıra. Sirk başlıyor sanki. Motorların hömurtusu. Heycanlı parmaklar, tarihî yerleri, ünlü dağları gösteriyor.

Karım:

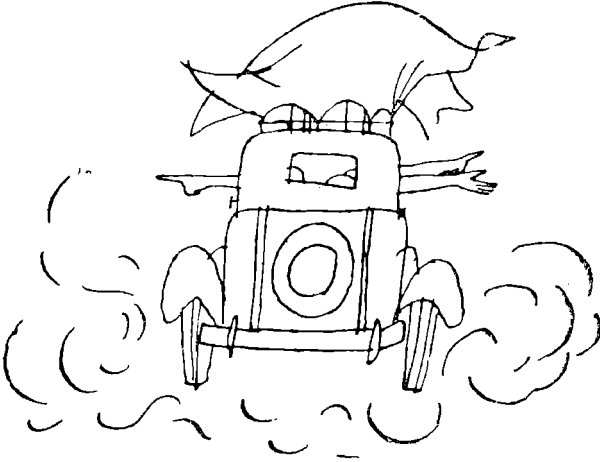
— Her şey ne kadar yeşil! diye bağırırdı yine.

TATİL GÜNLERİ

Sonunda bu yeşillikten bıkmış olacak ki, parmağını uzattı:

— Ah! Bak, bir inek!.. Bak bak, bir tane daha!
Çayırdan çayıra, inekten ineğe, tatile gidiyoruz.

Niye yalan söylemeli? Azıcık kestirmişim. Rüyamda, kayaların üstünde şırıldayan serin dereler, alabalıkların kol gezdiği donmuş göller gördüm... karımın heyecanlı çığlıkları çok uzaktan, dünyanın öteki ucundan geliyordu sanki... ansızın birtakım patlamalarla sıçradım.

TATİL GÜNLERİ

Evet, patlamalarla.

Sıçradım. Şapkam burnuma düştü. Ne oluyor?

Avcılar mı?

Karıma baktım; aldırdığı bile yok.

Gülümseyerek:

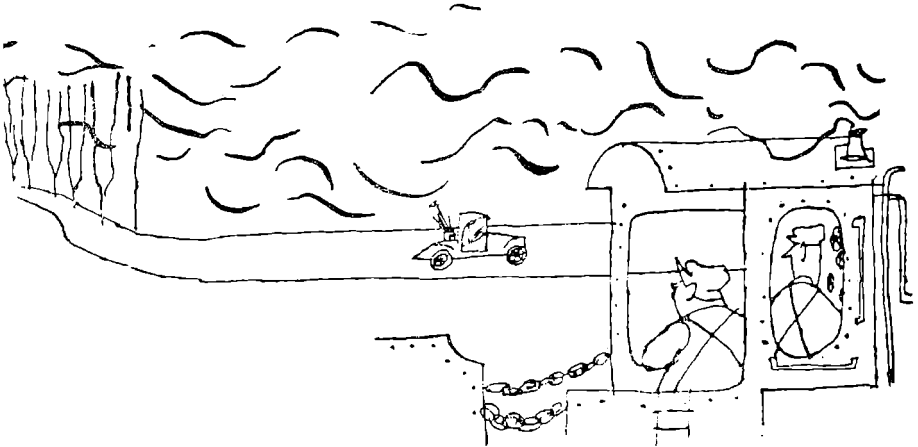
— Bak, dedi. İnekler. Şurada... Görüyor musun?

— Nerede?

— Çitin orada.

— Evet, şekerim.

Hoppala... Yine patlamalar. Kaza mı? Tüfek sesi mi? Çayırlarda bir düello mu?

Merakım, pirinç levhaların üç dilde belirttiği tehlikeye üstün geldi, pencereden eğildim.

Karım:

— Şapkana dikkat! diye bağırdı.

Selviler arasında daracık bir yol. Yanımızda uzanıyor. Yolda acayip bir nesne. Görülmedik bir hayvan da olabilir, bir otomobil de.

Dört tekerlek, kaput, radyatör kapağı. Evet, mutlaka otomobildir.

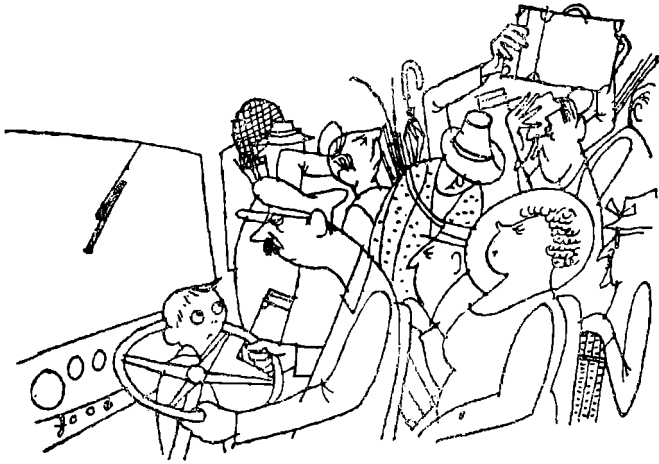
Yol kıvrıldıkça, bir yandan, bir önden görüyorum. Yalpalıyor, bahar gelince hiç kaçırmadığımız o sirkteki kanguru gibi de hopluyor. Bir de gürültüsü var ki! Evlere şenlik! Kulakları sağır eden patlayışlar! Arkasında bir karides kepçesi sallanıyor. Bu böyle sürüp gitmez gibi geliyor insana, cephanesi mutlaka tükenir.

Koca koca fiyakalı otomobiller, zavallı arabacığa aldırıyorlardı bile, gelip gelip geçiyorlardı onu. Bunu gördükçe insanın acıyası geliyor. Ufacık, zavallı arabacık!

Sonunda tepenin arkasında gözden kaybettim onu; ama uzaktan duyulan patlayışlar, uzun süre kuş sürülerini ürküttü, havalandırdı.

— Kafanı içeri sokmazsan gözüne kurum kaçacak, dedi karım.

Deniz kenarına varmak için — sözün burasında şunu da söylemeden geçmeyeyim: Soğuk suyu hiç sevmem, hiç sevmediğim için de denize girmem — o korkunç tren yolculuğundan sonra bir de kaptıkaçtıya binmemiz, o çileyi de çekmemiz gerekiyordu. Yirmi beş kilometreyi de öyle gidecektik. Kaptıkaçtıılar hakkında ne kadar az söz söylenirse o kadar iyi; bizim bindiğimiz kaptıkaçtının içi cehennem gibiydi.

Genç bir kız oturuyordu yanımda. Kızın gelişini sadece ben değil, herkes büyük bir sevinçle karşılamıştı. Daha önce trende, koridordaydı. Alımlı bir kız. İncecik. Saçlarını örmüş. Tek başına yolculuk ediyor. Pek tatlı...

TATİL GÜNLERİ

Daha şimdiden bir sürü insanla selâmlaşım. Tanıyorum onları: Geçen tatilden.

Karım ara sıra iç çekiyor, göğsünü yelpazeliyor:

— Çok sıcak, diye mırıldanıyordu.

Ben de boyuna papağan gibi tekrarlıyordum:

— Trenden de sıcak, şekerim.

Karım da hep bu cevabı bekliyordu zaten.

Aşağı yukarı on dakika yol aldık böyle. Herkes birbirinin üstünde. Yol da ne yol hani! Yapanın niyeti kötüymüş anlaşılan. Sanki cehennem yolu. On dakika sonra, o gün ikinci kere aynı patlayışları duydum.

— Gök gürledi, dedi karım.

Gümbür! Çaat — gümbür! Vay canına, trenden gördüğüm o ufacak araba yine! Zaten o gürültüyü başka bir şey çıkaramaz.

Biz bir dönemeci alırken önümüze geçti. Kuyruğunu kaldırmış tüyleri yoluk bir ördek gibi, daracak yolda yalpalaya yalpalaya ilerledi. Önüne de geçemiyoruz ki bir daha. Burnu havada, tıngır mıngır gidiyor. Yolu bırakıyor bazen, çimenlere sapıveriyor, derken yavaşlıyor, hıçkırığa tutulmuş gibi sarsılıyor, birdenbire bir canlılık geliyor üstüne, rüzgâr gibi fırlıyor.

Kaptıkaçtının şoförü, arabayı sollamak için kornaya bastı.

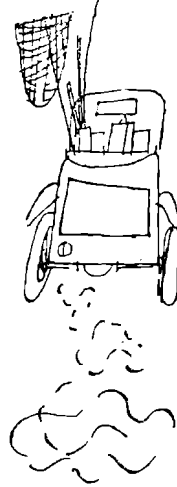
Arabanın aldırıldığı yok. Manzaranın tadına var-
ra vara ilerliyor. Ne yapsın, tatilde.

Bir köyden geçerken yavaşladı, biraz ötemizde
durdurdu. Nefis bir tembellik anıtına benzeyen köpeğin
biri, yolun ortasına yatmıştı. Arabacının cırlak kor-
nası birkaç kere öttü, yol kenarına çekilmesi için kö-
peğe büyük bir incelikle yalvardı. Bir, iki, üç. Köpe-
ğin aldırıldığı yok. Uykulu gözlerini açıp şöyle bir
baktı. O paytak tekerleklerin kendisine bir zararı
dokunmayacağını anlamıştı. Öteki arabalara benze-
miyordu bu. Bir dostuna
rastlamıştı köpek, onu ta-
nımıştı.

Galiba ben de.

Sonunda ayağa kalkıp
gerindi köpek. Ne öfke
duymuştu, ne de kırgınlık.
Canı istemiş de öyle kalk-
mıştı. Yatmaktan bıkmış
gibi. Hiç korkusuzca, ağır
ağır arabaya yaklaştı. İşte
o anda bir el gördüm, bir
adamın elini. Arabanın
penceresinden uzanıp kö-
peğin başını okşadı. Anlaş-
ma imzalanmıştı şimdi.

Araba yola koyuldu yi-
ne.

TATİL GÜNLERİ

Plaj Oteli. Otelin holü.
Varacağımız yere vardık.
İşte deniz.

Koma halinde akşam yemeğine, tatilin ilk yemeğine çağrılmamızı bekliyoruz.

Tatiller, güneş, yağmur, sıcak, rüzgâr, koyun gibi güdüle güdüle, ağır ağır geçen günler. Garip bir hayat, denizin kıyıya vuran dalgacıklarından bile hareketsiz. Yine de tuhaf bir tadı var. Miskinlik günleri. Gizlice şekerleme yapmalar. Bir ninni bu, tersinden bildiğim bir ninni — yirmi yıldır söylediğim bir ninni.

Hep aynı çatışan duygularla çıkıyorum kumsala. Tembellik özlemiyle. Denize yakın olmanın keyfiyle. Günler hep aynı, hep birbirine benziyor.

Başkalarının egemenliği altında bir özgürlük...

Bir dairede çalışan orta yaşlı, herkes gibi bir insanım ben de. Her yıl aynı şeyleri yaparım. Belki o kadarı anlaşılmıştır.

Otele geledi iki saat oldu, defteri imzaladık, bavullarımızı açtık. Eee, şimdi ne yapacağız?

Karım:

— Yürüyüşe çıkalm, dedi.

Ama vakit çok geç. Üstelik hava da bir tuhaf.

Hol, aynı zamanda dinlenme salonu. Sanki hiç ayrılmamışım gibi buradan. Hiç yabancılık çektiğim yok. O tanıdık kokular, renkler, sesler beni sarıyor, rahatlatıyor, bazen de korkuya düşürüyor. Biliyorum çünkü, alıştığım bir yerdeyim, ama en ufak bir şey bile buranın sağladığı huzur dengesini bozabilir.

Gerçek dışı... Plaj Oteli gerçek dışı bir yer. Sadece alışkanlıklarım, sadece tembelliğim rahatlatıyor beni.

Hol, büyükçe bir salon. Saksıklarla donatılmış. Pencerelerde beyaz perdeler var. Duvarlarda resimler. Rıhtımın bir fırtınalı havada, bir de güzel havada iki suluboyası. Başka resimler: Kayık resimleri, tabakta balık resimleri. Karımın dediği gibi, «dinlendirici», kocaman bir salon.

Ufak akvaryumda, yosunların, küçük beyaz taşların arasında üç kırmızı balık, anlamsız anlamsız yüzyor. Akvaryumda rahatları yerinde mi acaba? O uydurma yosunlara sürtünürken, göl yosunlarının verdiği keyfi duyuyorlar mı? Göllerdeki yosunları bilirler mi?

Tatilleri sona erenler, asık suratlarla ayrılıyorlardı. Bizse, büyük bir heyecanla yeni geliyorduk daha. Ayrılmalara elverişli bir buluşma noktası burası; benim gibi bir adam için de tam bir dinlenme yeri. Bu yüzden o kadar ayrıntılı anlatıyorum zaten.

Duvarlar soluk yeşil, masalar kahverengi. Vazolar-
da boynu bükük birkaç çiçek. Birkaç abajur. Asan-
sör yok tabii. Girişin hemen solunda, maun taklidi
masanın arkasına otelin sahibi Bay Ménard kurul-
muş.

Kapının karşısında, yatak odalarına çıkan mer-
divenler.

Albay ayakta. Anılarını anlatıyor. Fırınlanmış
gürgen gibi dimdik. Bıyıkları boğa boynuzu sanki.
Başında eski şapkasını andıran bir kep. Şimdi emek-
li. Savaş kaybetmekte, madalya kazanmakta büyük
usta.

— Komuta, o zaman albay olan Bichenard'day-
dı, diye anlatıyor... Nancy'ye atandı... Benim om-
zumda ise sadece iki demir var, ama inanın bana, her-
kes değerimi anlamış... Bichenard, «Bütün yetkileri
sana bırakıyorum,» dedi, «ama bunu bahane edip de
saçma sapan şeyler yapmaya kalkma...»

Buranın gediklilerinden. Otelin demirbaşı. Emek-
li olduğu için çenesi bir açılmış, kapanmak bilmiyor,
durmadan konuşuyor. Zorla da dinletiyor. Çevresine,
hemen bıkıveren kadınları, çocukları topluyor. Ko-
nuşuyor, konuşuyor. Sonunda bir tek karısı kalıyor
karşısında.

Yine susmuyor.

Hiç susmaz zaten. Yalnız yemeklerde biraz ara
verir.

— Strateji ilkelerimden hiç şaşmadım... Son
dakikaya kadar, düşmanla kapışmamaya çalışacak-
sı-

nız... Bir savaşı kaybetmemenin en iyi yolu, o savaşı hiç başlatmamaktır...

Belçikalı bir işadamı olan gözlüklü, tombul Bay Smutte, masanın üstüne yaydığı bazı kâğıtları karıştırıyor.

Arada sırada garson sesleniyor:

— Bay Smutte! Te... Telefon!

Pırıl pırıl şortuna, yepyeni timsah derisi keme-rine, renkli gömleğine bakılırsa, Bay Smutte galiba tatilde. Kendisi öyle sanıyor.

Yanılıyor... Senetler, faturalar, çekler, hesap defterleri — Bay Smutte onlarsız edemez. İş, iş... Plaj Oteli, Brüksel'deki büyük bürosunun bir şubesi sadece. Bay Smutte her dakika telefona çağrılıyor.

Bay Smutte, Bayan Smutte : Tanıdık iki yüz daha.

Girişin sağında, köşede, kitaplık var. Altı sıra kitap — paramparça olmuş **Reader's Digest**'lar, poli-siye romanlar, Delly'nin, George Sand'ın birkaç ki-tabı. Yüzünden hem keder hem de bilgiçlik akan genç bir adam, sabahtan akşama kadar orada. Fel-sefeciymiş. Derin konuları inceliyormuş. Öyle diyor-lar.

Ağzında pipo, dergi okumakta.

Biraz ötede, bir çalı yığınının andıran kocaman bir saksının arkasında, ihtiyar kadının biri nakış iş-lemekte.

Ötekiler uyukluyor, esniyor, kitap okuyor, örgü örüyor, iskambil oynuyor. İhtiyar kekeme garson, bir hayalet gibi çevremizde dönüp duruyor. Zavallı-cık, tek başına kalmış otelde. Öteki garsonlar tatil-de çünkü. Biz yabancıların Plaj Otelinde ne aradı-ğımızı sorar gibi bakıyor hep. Bizi hiç sevmiyor. Vic-dan azabımız.

Meraklının biri radyoyu karıştırıyor.

Haberler başlıyor:

— Haberleri veriyoruz... Maliye Bakanı'nın Noeux-les-Mines'de yaptığı konuşma bu sabah Meclis'te söz konusu edilmiştir. Maliye Bakanı'nın bu konuşmayı... Basına verilen bildiriye göre...

— Bay Smutte! Te... Telefon!

Bay Smutte fırlıyor.

— ... Meclis Başkanı, Fildişi Sahili'nden gelen Kapoklu delegeleri bugün öğleye doğru kabul etmiş ve onlarla bir görüşme yapmıştır. Görüşmede Kapok'un Bingerville'e yayılmasının ortaya çıkarabileceği sorunlar ele alınmış...

Küplere biniyor Albay. Öyle ya, radyonun sesi, kendi sesini bastırıyor. Durur mu, o da yükseltiyor sesini:

— Modern savaş silahlarını oldum odası sevmemişimdir. Hatta havacılıkta...

Radyo, yenilgiyi kabul etmiyor tabii:

— Tokyo : Asya'daki çarpışmalar bugün eski şiddetini kaybetmiş...

Albay:

— Teke tek çarpışmaya gelince, süngünün üstüne yoktur, diye bağırıyor.

— Genel Kurmay Başkanı, bu konuda bir açıklama yapmış ve...

Mırıltılar yükseliyor.

Bir şey duymuyorum artık. Kaptıkaçtıda gördüğüm o genç kıızı düşünüyorum. İlk geliyormuş bura-

ya, adı Martine'miş. Otelin yanındaki villanın önünde inince, kumsalda dolaşan bütün delikanlıların dikkatini çekti. İner inmez de bir plak koydu pikaba. Paris'te havaların nasıl olduğunu anlatan bir şarkı. Günün şarkılarından biri. Tatillerimizin, sürgündeki haftalarımızın şarkısı.

Buraya ilk gelen herkes gibi, Martine de ilgimi çekiyor. Onların «saflığını», heyecanını paylaşmak, ilk adımlarında onlara yardımcı olmak istiyorum. Yeni bir yüz görünce, ev sahibiymişim gibi geliyor bana. Martine... erkekler ordusunun, özlemli bakışların boy hedefi. Martine, burada neler olacak sana? Senin için ne düzenler kurulacak, ne dolaplar çevri-
lecek?

— ... şimdi de aldığımız en son borsa haberlerini veriyoruz...

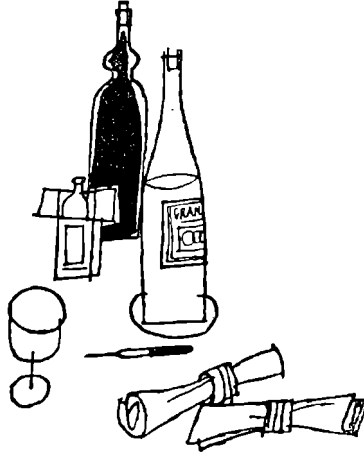
Telefondan dönmekte olan Bay Smutte kulak kabarttı. Ama bütün duyduğu:

— Tanksavarlara gelince, izin verin de bir kahkaha atayım, oldu.

Bay Smutte:

— Bir dakika! diye seslendi.

Albay sesini alçalttı biraz. Kitap okuyanlar başlarını bile kaldırmadılar. Nakış işleyen kadın işine, felsefeci dergisini karıştırmaya, Bay Fred apéritif'ini yudumlamaya devam etti. Garson, perdelerden birini açıp dışarıya bir göz attı.

Karım, bana doğru eğildi:

— İlâcını alsan iyi olacak, şekerim. On beş dakikaya kadar yemek yiyeceğiz.

— Efendim? Haa, evet.

Bir bardak suya üç damlacık ilâç. Deniz kıyısında üç haftacık. İkisi bir. Aynı. Saçmalık.

Olanlar o anda oldu işte.

Sırayla anlatayım. Önce Albay'ın gözüne toz kaçtı; o da bunun bir sabotaj olabileceğini ileri sürdü. Sonra korkunç bir rüzgâr daldı salona. Âdeta bir kasırga. Bay Smutte, uçuşan kâğıtlarını kurtarmak için masanın üstüne kapandı. Bir arkadaşına çay koymakta olan Albay'ın karısı, dehşetle başını kaldırdı; o arada, rüzgârın etkisiyle, kızgın çaylara bulandı

konuğu. Her yanda şapkalar, dergiler uçuştı. Saçlar, bıyıklar darmadağın oldu; salona kâğıt peçeteler, bisküviler yayıldı. Garson, peçetesini sallayarak, çevresinde dönen şeyleri, eşarpları, mendilleri, Bay Smutte'ün kâğıtlarını kovalamaya başladı. Havada terlikler, plaj ayakkabıları görüldü. Bana gelince, farkında olmadan üç damla yerine altı damla ilaç koydum bardağıma. Neyse ki, karım fark etti bunu. Fark etmeseydi ne olacaktı zaten...

Ufacık, rahat dünyamızda patlayan bu fırtına, dengemizi altüst ediyordu.

Kapıda iki yeni bavul, birkaç paket, oltalar, kamışlar...

Yüzüme çarpan perdeyi aralayıp dışarı bakınca, otelin önünde, evet, **bizim** otelimizin önünde, hâlâ titremekte, hâlâ tütmeekte olan o küçük otomobili, gürültüsüyle kulakları sağır eden o ördeği gördüm...

Görür görmez de tanıdım onu.

Hangi cesaretle gelmişti buraya? Hangi cesaretle aramıza katılmıştı?

İşe bak sen!

Karım:

— Ne kuvvetli rüzgâr, diye fikir yürüttü.

Bay Smutte, gösterdiği bütün çabaya rağmen teker teker uçup giden kâğıtlarına bakarak:

— Kapı! diye bağırdı. Kapı!

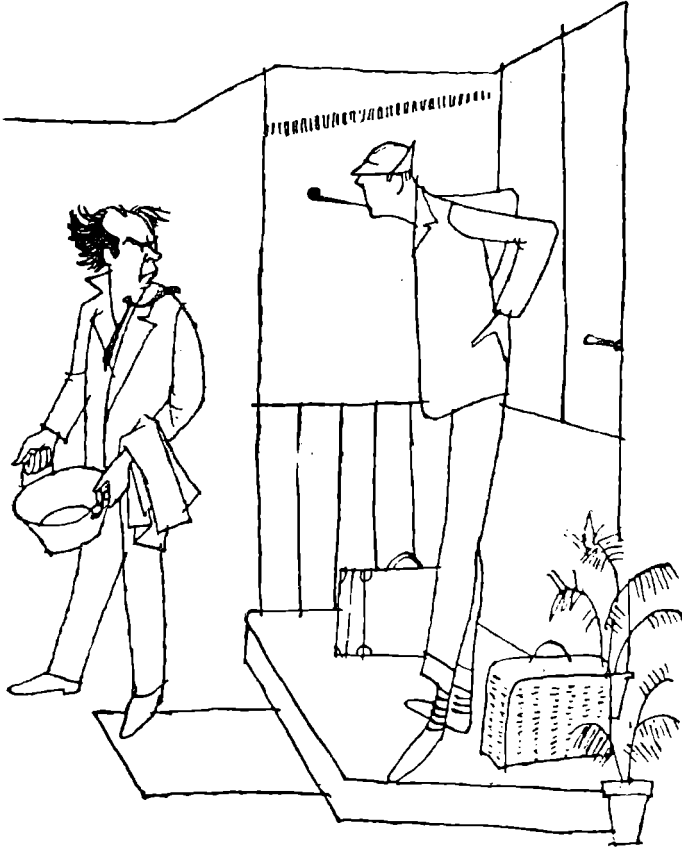
Otel sahibi Bay Ménard, elinde bir tas kirli su, kapıyı kapamaya koştu.

TATIL GÜNLERİ

Ayağını uzattı...

O anda kendi kendine kapanıverdi kapı. Bay Ménard dengesini kaybedip yere düştü. Elindeki su da, parke döşemenin canına okudu tabii.

İçeri bir adam girdi.

Dört tekerlek üstündeki o garip nesneyi kullanan adamdı her halde. Uzun boylu biri, hafifçe öne doğru eğilmiş, bacaklar gergin, topuklar yapışık. Periskopa benzeyen bir burun, upuzun bir pipo, yuvarlak gözler.

Bütün başlar ona çevrildi. Ama o kimseyi, hiç bir şeyi görmüyordu sanki. İçinde Bay Ménard'ın çırpınıp durduğu o havuzcuğu bile.

Fırtına dinmişti. Bay Smutte öfkeyle, bin güçlkle doğruldu.

Yeni gelen adam, bavulları alıp Bay Ménard'ın masasına gitti.

Şapkasıyla selâmladı onu. Bir kere, bir kere daha. Bavulun birini bırakıp boş kalan eliyle selâm veriyor, sonra yine alıyordu bavulu. Bir daha selâm veriyordu.

Otel sahibi:

— Adınız? diye sordu.

— ...

Yeni gelen adam bir şeyler mırıldandı. Dişlerinin arasına sıkıştırdığı pipo yüzünden hiç bir söylediği anlaşılmıyordu.

Bay Ménard, inceliğini bozmamaya çalışarak:

— Adınız diye tekrarladı.

— ...

Bay Ménard, büyük bir dikkatle, gerçekten büyük bir dikkatle, piposunu tuttu adamın, ağzından çekip alarak:

— Adınız? diye sordu yine.

Adam, herkesin duyabileceği bir sesle:

— Hulot, dedi.

Sonra piposunu alıp dişlerinin arasına yerleştirdi. Bavullarını, karides kepçelerini, tenis raketini, balık sepetlerini, oltalarını, kamışlarını, misinalarını toplayıp yürüdü. Daha önce hiç görmediğim bu adam, bu Hulot denen zavalıcık, tatilin tadını iyice çıkarmayı aklına koymuştu anlaşılan. Vaktini boşu boşuna geçirmeyecekti. Getirdiklerine bakın. Tembellik yok. Miskinliğe paydos.

Zavalıcık! Bir bilse...

Önünde bir şövalye mızrağı gibi uzanan kamışlardan birinin ucu döşemeye takıldı, şöyle bir gerildikten sonra ansızın kurtulup felsefecinin sırtında şaklayıverdi. Felsefeci de çığlığı bastı tabii.

Hulot yoluna devam etti. Geçtiği yere hemen bir tedirginlik, sessiz bir öfke yayılıyordu. Konuklar görmezlikten geliyorlardı onu, ama aşağı yukarı herkesin ya merakla ya da derin bir kuşkuyla ona bir kerecik olsun göz attığını fark ettim.

Kimdi bu adam? Bu huzur bozan herif kimdi? Hangi hakla tam bir dakika açık bırakmıştı kapıyı?

Kocaman adımlarla süzüle süzüle merdivene gidiyordu şimdi. Belinden yukarısı öne doğru eğilmişti. Üç adımda bir durup eşyalarını yere bırakıyor, şapkasını çıkarıp kadınlardan birini selâmlıyordu.

Sonra yoluna koyuluyordu yine.

O gün öğleden sonra, arabadan elini uzatıp bir köpeğin başını okşamıştı bu adam!

Garson, peçetesinin kenarını kıvrıp Albay'ın sabotaja uğramış gözünden toz zerreciğini çıkarmaya çalıştı.

Albay :

— Aptal herif... Beceriksiz budala... diye soludu.

Beceriksiz budala, yani Hulot, merdiven başına varmıştı şimdi, yaylı bir robot gibi sıçraya sıçraya basamakları tırmanmaya başladı. Sizin benim gibi yürümüyordu. Ağzında bilmediğim bir şey çiğnemekte olan Bay Ménard, masasının arkasından ona bakıyordu. Biraz önce yere dökülen su, yeşilli beyazlı parke döşemeye yayılmaktaydı.

Bana gelince, tatilin tadını çıkarmaya kararlı bu adamı büyük bir anlayışla seyretmekteydim. Aynı anlayışı kurbanlarının göstermediğine emindim — göz kapağını oğuşturarak Albay, sırtı ağrıyan felsefeci, kıpkırmızı kesilmiş, mendiliyle konunun pantolonunu silen Albay'ın karısı, koltukların altına saçılmış kâğıtlarını dört ayak üstünde toplamaya çalışan Bay Smutte, arpacı kumrusu gibi düşünüp duran Bay Ménard, büyük bir umutsuzlukla terliklerini arayan garson... hepsinin aklından geçenleri beş aşağı beş yukarı kestirebiliyordum.

Hepsinin kafasında aynı şey vardı mutlaka :

— Bu adam tehlikeli biri.

Belki de haklıydılar. Kim bilir?

Huzura kavuştuk yine. Gözündeki tozdan kurtu-

lan Albay, askerî monoloğunu söylemeye devam etti. Bay Ménard, gözlerini saata dikti.

Radyoda hım hım bir ses:

— Şimdi hafif müzik dinleyeceksiniz. Fredo Gardner orkestrası çalıyor...

Gong, herkesi konserden kurtarıp yemek salonuna çağırdı.

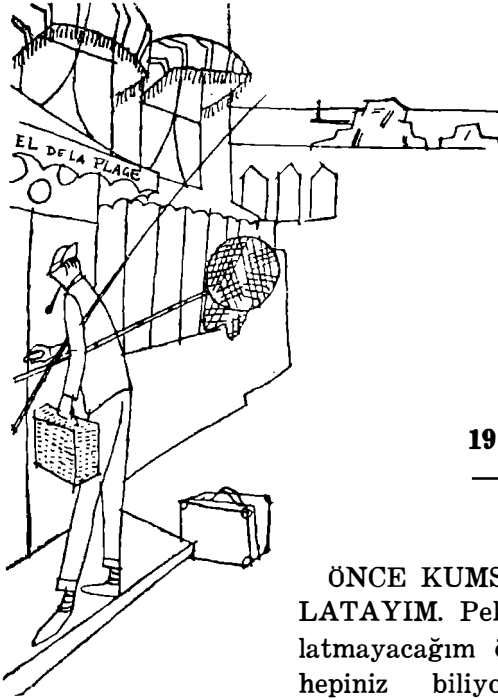
Karım, en öne geçip:

— Haydi! diye seslendi.

Yemeğe giderken Hulot'yu düşünüyordum.

Bu satırları yazarken de onu düşünüyorum. Kutulardan fırlayan zemberekli oyuncak palyaçolar vardır hani, işte onlara benzeyen Hulot'yu. Bizim farkımızda bile olmayan o tatlı, o kimseyi umursamaz Hulot'yu. Kaderin, üç haftalığına aramıza kattığı Hulot'yu.

Sıkıntımızın ortasına bir kasırgayla girmişti.

19 TEMMUZ

ÖNCE KUMSALI ANLATAYIM. Pek uzun anlatmayacağım öyle, zaten hepiniz biliyorsunuzdur.

Çocukluğunuzda, büyük teyzelerinizden biri, kolunuzdan tutup nasıl olsa buna benzer bir yere götürmüştür sizi. Yüzmeyi orada öğrenmiş, kumdan kulenizi ilk orada yapmışsınızdır. Belki de, artık büyüdüğünüz halde, her yaz oraya gidiyorsunuzdur.

Bizim kasaba, Saint-Nazare'la Lorient arasındaki körfezlerden birinde. Haritada adı yok. Körfezin güneyindeki kapkara kayalar, bu bölgenin kartpostal endüstrisine yardımı dokunacak kadar güzel. Ziyaretçiler o kayaların fotoğrafını çeker. Hatta Pazar günleri resimlerini yapanlara bile rastlanır.

Kuzeyinde, sipsivri denizin içine girmiş bir dal-

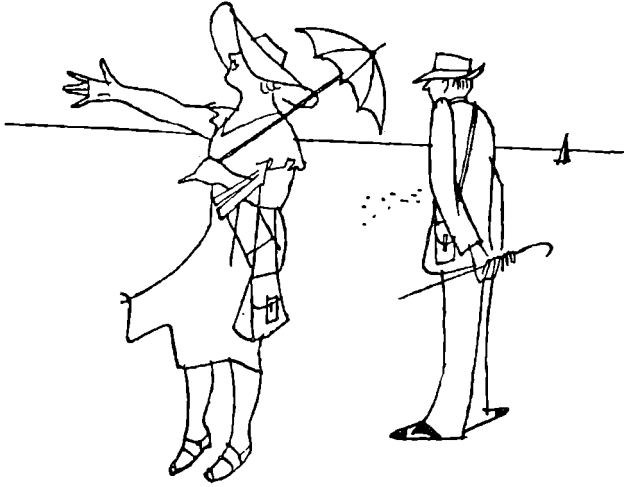
gakıran. Her yanını midye bağlamış. Dalgakıran, hem balıkçı kayıklarını, hem de denizin kokusunu koruyor. Bazen, güvertesinde çamaşır asılı boş bir yat demirliyor orada.

Biz, körfezin tam ortasındaki kumsaldayız. Gazino yok. Ama bir sinema var; Cumartesi geceleri yirmi yıllık filmler oynatılıyor. Ayrıca akarsu, birkaç modern ev, bir turizm bürosu, minyatür bir golf alanı da var. Bir de Plaj Oteli tabî — rahatça bir banka ya da bir garaj olabilecek sessiz, tatsız bir yapı.

Otelin önünde özel plaj uzanıyor. Otelin müşterisiyseniz, o imkândan yararlanabilirsiniz tabî. Kurumuş dallarla, deniz kabuklarıyla kaplı bu yer, Bay Ménard'ın broşüründe, «bütün kıyının en güzel kumsallarından biri» olarak anlatılmış. Durgun dünyamızı birkaç güneş semsiyesiyle yarım düzine balon tamamlıyor.

Hepsi o kadar. Denizle ilgilenmekten kasabaya, kasabalılara baktığımız bile yok. Zaman zaman, balıkçıların koca bir kılıç balığı yakaladıklarını duyuyoruz, göğsümüz kabarıyor, balıkçılarımızla övünüyoruz. Sonra da tam üç gün Bay Ménard hep kılıç yediriyor bize.

Dünyayla ilişğimiz kesilmiş. Başka yerler görmek aklımızdan bile geçmiyor. Bir kumsal bir de kıyıdaki evler. Galiba kuzeye doğru bir yerlerde beyaz

kayalıklar varmış, ama pek gidip gören olmadığı için doğru mu değil mi, bilemiyoruz.

Her gün aynı saatlarda aynı yerlerden geçiyorum. Karımın sırtında en sevdiği tatil elbisesi (beyaz üstüne mavi çiçekli), başında kurdeleli bir hasır şapka, önümde yürüyor. Bir eliyle de şapkasını tutuyor.

Niye yapıyor bunu, bilmiyorum. Şapkası uçmasın diye mi? Yoksa manzaranın tadına daha çok varsın diye mi? Dalgakıranın ucundaki kırmızı-beyaz deniz fenerine vardığımızda ufku gösterip:

— Bak, diyor, bir kayık... Ah, bir kayık daha.

Ondan sonra da eli inmek bilmiyor. Pek mutlu. İşaret ettiği anda, Kodak'la fotoğrafını çekiyorum. Arkasına tarihi yazılacak bu fotoğrafın. Doğru albüme.

— Allah Allah, geçen yıldan iki kayık fazla, diyor karım.

Yanımızdan amatör balıkçılar geçiyor. Ellerinde sepetler, kamışlar, dünyanın eşyası. İçlerinden biri, nasıl oluyorsa, ufacık bir tekir yakalıyor. Kırk yılda bir. Müthiş bir olay. Herkes büyüleniyor âdeta. Tabii kıskananlar da çıkıyor. Bu büyük olayın kahramanı, gösterdiği başarının etkisiyle hemen kızarıyor, sağa sola gülücükler gönderiyor. Avını o esrarengiz, ufacık sepetlerinden birine atıp hiç vakit geçirmeden yine heykel kesiliyor.

Hepsi birer yogi sanki. Tepeden tırnağa pırlıl pırlıl deriler, meşinler içinde. Nereye baksanız onları görüyorsunuz. Ufacık sepetler arasında. Gözleri su üstündeki mantarlara dikili. Belki ayaklarındaki kocaman çizmeler, masallarda olduğu gibi, uzak kıyılara, büyülü balık tarlalarına götürüyor onları. Düşler, hayaller.

Karım:

— Ne sabır! diye bağırıyor.

Otele dönme vakti geliyor. Ben aynı hızla yürüyorum hep. Karımın üç metre arkasında. Dalgakı-

randa, yürüyüşe çıkmış başka insanlarla karşılaşış selâmlaşıyoruz. Hepsi otelden.

Karım, kimi görse:

— Ah! Şu rüzgâr bir kesilse, diyor.

Aşlına bakılırsa, kimsenin havalardan pek yakındığı yok. Sis, sağanak. Hava çoğu kere kapalı. Ama güneş hiç olmazsa haftada bir-iki kere görünüyor. Saat altıda serinlik başlıyor. Talih işte, rüzgâr da var. Denizden esiyor; gözlerimizi, ceplerimizi kumla dolduruyor; şemsiyelerimizi tersine çeviriyor. Karım, rüzgârın kesileceğine dair bazı belirtiler görüyor gökte. Kesilse bile uzun sürmüyor bu. Ama Bay Ménard ne kadar şanslı olduğumuzu söylüyor hep.

— Başka yerlerde bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyormuş, diyor.

Kumsalın öteki ucundaki kara kayalıklara varıyoruz. Karım, dört adımda bir eğilip çılgılığı basıyor:

— Ah! Bak, ne güzel bir deniz kabuğu!

Eğilip alıyor deniz kabuğunu, bana uzatıyor. Kocaman bir şeytan minaresi bu. Deniz burnumun dibinde, ama ben yine de şeytan minaresini kulağıma götürüp sesini dinliyorum denizin. Sonra da fırlatıp suya atıyorum.

Kıyıda deniz kabuklarına rastlamak olmayacak şey değil. Günün birinde, ıssız bir adaya düşmüş denizcilerden haber getiren bir de şişe bulsam!

Sessiz karides avcıları, gelgitlerin meydana getirdiği gölcüklerde, birbirleriyle yarışırcasına avlanı-

yorlar. Ayaklarında özel ayakkabılar. Ama bileklerine yosun sürtünse ötleri kopuyor, çılgılığı basıyorlar. Kayalar arasına, kovuklara sokuyorlar ağlarını. Bir şey yakalasalar bile, öyle ufak bir karides oluyor ki bu, yeniden denize fırlatıyorlar.

Karides avcılığı, vakit geçirmeye birebir. En çılgın tutkuları ateşliyor. İnsanın bedenini olduğu kadar, kişiliğini de geliştiren bir spor. Bazı şartları var: Yengeç görünce korkmayacaksın; gözlerin atmaca gözü gibi keskin olacak; ellerin yıldırım gibi işleyecek; öfke nedir, kibir nedir, kıskançlık nedir, bilmeyeceksin. Bazı karides avcıları bu özelliklere sahip değiller. Acemi olanlar tabii. Hiç kuşku yok : Otuz yıl hiç durmadan karides avlayan bir insanda sinir minir kalmaz.

Balıkçılar takımlarını toplamaya başlayınca, adımlarımızı açıyoruz.

Karım:

— Çabuk ol, şekerim, geç kalıyoruz, diyor.

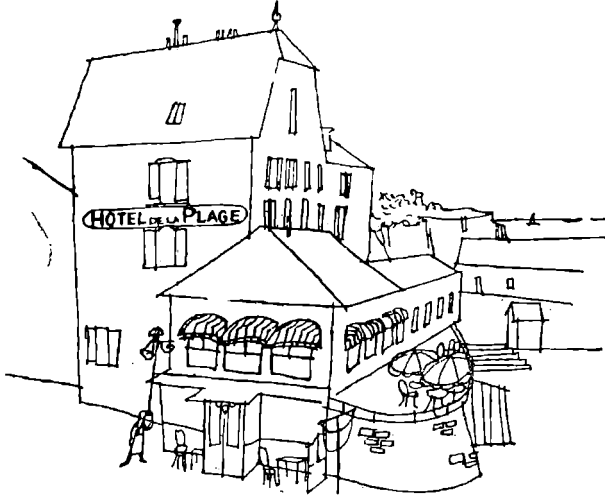
— Kalmıyoruz.

— Kalıyoruz.

Gong, biz otele vardıktan üç dakika sonra çalışıyor. Masaya oturuyoruz. İkinci üstü aynı serüven bir daha yaşıyor.

Bazen, akşam yemeğinden sonra, yine yürüyüşe çıkıyoruz. Karım yün «bolero» sunu giyiyor. Benim

TATİL GÜNLERİ

boynumda atkı. O önde, ben arkada, aynı yerlere gidiyoruz. Ama o saatta her şey pek esrarengiz. Rüzgâr kesilmiş. Denizin sesi duyulabiliyor. Karideslerin mışıl mışıl uyuduğu kayalıklara gitme cesaretini bulamıyoruz kendimizde. Otelin önünde bir aşağı bir yukarı dolaşıyoruz. Sonra doğru odamıza.

Bazen, boynu tasmalı sakat bir adama benzeti-yorum kendimi. Ama daha çok, bir bitki gibiyim. Dalgaların üstünde sallanıp duran bir tahta parçası gibi. Ne yapmak istediğimi bilmiyorum. Ne yapmak istemediğimi de bilmiyorum. Yaşıyor muyum? Var mıyım?

Ama buraya gelmeden, beni sıksalar bile tıpkı bana benzeyen bu insanları görmeden edemem. Hiç sevmediğim bu denize en sıcak havada ayak parmaklarımı değdirmesem olmaz.

Çok geç artık, başka bir yere gitmeyi düşünmem bile. Yine de bazı şeylerin tadına varmayı becerebiliyorum. Gözlerimi dört açıyorum hep. Değişik olayları kaçırmamak için. Değişik kimseleri görebilmek için.

Sözün gelişi, Bay Hulot'yu.

Sahi! Biraz da ondan söz edelim.

Arabası kadar garip bir insan. Hâlâ ilgimi çekiyor. Beni rahatsız edip etmediğini daha bilmiyorum.

Bay Ménard en üst kattaki odalardan birini verdi ona. Her sabah, tavan arasındaki pencerelerin birinden köpükler içindeki yuvarlak yüzü görünüyor. Su o kata kadar çıkamadığı için, traş olurken leğenibrik kullanıyor. İşi bitince de, leğendeki suyu penceresinin altındaki oluğa boşaltıyor. Otelin önünde küçük çapta bir sağanak tabii!

Önce bir kasırga, sonra bulutsuz gökten dökülen sular: İşte Bay Hulot'nun özeti.

Başka bakımlardan, insanı tedirgin edecek kadar ince. Bizimle tanışmak için neler yapmıyor, ne yollara baş vurmuyor! Aramıza katılmak istiyor, ama biz hep kaçıyoruz ondan. Açıkçası, sinirimize dokunuyor.

TATİL GÜNLERİ

Olağanüstü davranışları var.

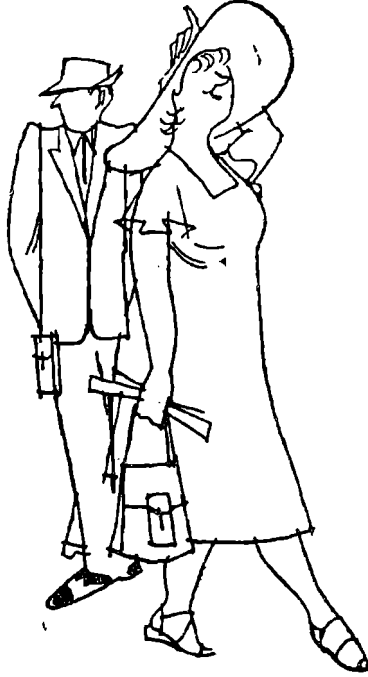
Sözün gelişi, dün sabah.

Her günkü sabahlardan biriydi. Barometre değişiklik gösteriyordu yine, rüzgâr vardı, gökte kurşunî bulutlar toplanıyordu. Gelgitin geceleyin kıyıya attığı yosunlar, kumsala kara şeritler halinde yayılmıştı. Mantara benzeyen güneş şemsiyeleri birbiri arkasından açılıyordu. Çadırlar rüzgârla şişmeye başlamıştı bile. Şezlonglara uzanmış yalınayak kadınlar, büyük bir hırsla örgülerine saldırmışlardı.

— Nasıl gidiyor süveter?

— Önü bitti bitecek. Bakın, nereye geldim...

Güneş bulutların arasından belirmeye görsün, keten bluzlar hemen çıkarılıyordu. Gözler yumuluyor, tenler gün ışığına bırakılıyordu. Gözünü budaktan sakınmayan üç-dört kişi dalgalarla boğuşmaya başlıyordu hemen.

Karım önde, ben arkada, yürüyorduk.

— Bu havanın da sonu gelecek, dedi karım.

— Çok doğru, şekerim.

Havanın sonu. Bunu düşünmek çok eğlendiriyor-
du beni. Hava. Başı var, ortası var, sonu var.

Dennis diye bir çocuk, güneş çıkınca büyütecini
eline alıyordu hemen; ya çadırlara ya da güneşe
uzanmış insanların karınlarına tutuyordu (onlar da
arı sokmuş gibi ayağa fırlıyorlardı tabii). Pierre ad-
lı bir de delikanlı vardı; tepeden tırnağa yanmıştı
(nasıl becermişti bunu, aklım ermiyor). Kollarını sal-

TATİL GÜNLERİ

laya sallaya, dizlerini iyice kaldırarak, düzenli düzenli soluk alarak, kumsalda bir-ki-üç bir-ki-üç koşup duruyordu. Hava nasıl olursa olsun, sabahtan akşama kadar hep koşardı böyle. Kalabalık filan dinlemez, herkesin ortasına daldardı. Göğüs ilerde, hafif hafif, bir-ki-üç bir-ki-üç.

Pierre atlet.

Koşmasına koşuyor ama, Martine'in ilgisini çekmeye de özel bir dikkat gösteriyor. Ne zaman onun yanından ya da penceresinin önünden geçecek olsa, daha da şişiriyor göğsünü, karnını içeri çekiyor.

Ama yarı-açık pencerede bir hareket yok. Kim bilir, belki de perdeyi aralamıştır Martine; Pierre'i, kuyruğunu açmış, fiyakalı fiyakalı koşan bu tavus kuşunu seyretmektedir. Olur olur...

Bay Smutte, sinekkaydı tıraşlı, derisi güneş kremiyle yapış yapış (ne iyimser adam!), çoraplarıyla kasketi göz kamaştıracak kadar beyaz, yanında karısı, bir de oğlu Régis'yle çıkageldi. Elinde bir ekonomi gazetesi. Bir yer seçti kendine, şemsiyesini kuma sapladı, bir şezlong açtı, göğre baktı, sonra şezlonga uzandı.

Uzanır uzanmaz da bir ses duyuldu otelden:

— Bay Smutte! Te... Telefon!

Şezlong gıcırdadı. Belçikalı ayağa fırlayıp otele doğru koşmaya başladı hemen. Ah! İşler, işler...

Her gün yaptığımız şeyler. Kurşunî bir deniz. Kayıklarda sinirli sinirli kürek çeken birkaç kişi. Ka-

yaların arasında karides avcıları. Ellerim arkamda, bastonum ellerimde, omzumdan sallanan, arada bir kalçalarımaya değen fotoğraf makinemle, sessizce karımın arkasından gidiyorum. İlk günler beşer-altışar fotoğraf çekiyorum. Sonradan azalıyor bu sayı. Çekecek bir şey kalmıyor ki. Son hafta, makineyi otelde bırakıyorum.

İki adam, kıyıya çektikleri bir tekneyi büyük bir heyecanla yeniden boyuyorlardı. Biri Bay Fred. O da otelde kalıyor. Ufak-tefek, tıknaz bir adam. Herkes gibi sandal, kasket giyiyor. Üniformamız.

Bay Fred buraya gelir gelmez denizci kılığına girer hemen. Yalnız o kılığa girmekle kalsa iyi. Denizci gibi konuşur, denizci gibi tükürür, ve tabii denizci gibi denize açılır. Piposunu ağzının kenarına şöyle bir sıkıştırması yok mu!.. Tam bir deniz kurdu. Her halde pek rahat bir şey olmasa gerek, ama kim takar!

Bay Fred, bir elinde fırça, bir elinde boya kutusu, sanatını göstermekteydi. Öteki adam, tekneye ip-lerle astığı bir tahta par-

TATİL GÜNLERİ

çasının üstündeydi. Onunda gözü boyadan başka bir şey görmüyordu.

Biz tam tezgâhın yanına yaklaşmıştık ki, teknenin ansızın denize doğru kaymaya başladığını gördüm. O anda, teknenin bağlı olduğu halatı tutan çıkırık, çıkırıklıktan çıkıp bir çarkifelek oluverdi sanki. Fıldır fıldır dönüyordu! Bay Fred çılgına döndü. Tekneye, kendi teknesine bir şeyler oluyordu. Tekne, sular sıçratarak denize dalıverdi. Durumu kavrayamamıştı Bay Fred. Öteki adamın zaten bir şey kavrayacağı yoktu. Dalgaların arasında:

— İmdat! diye bağııyordu.

Teknenin denize indirilişı tamamlanmıştı şimdi. Tek eksik, bir şişe şampanyayla parlak söylevlerdi.

Siz de anlamışsınızdır, teknenin tepeden tırnağa yeniden boyanması gerekecekti.

Kumsaldan şaşkınlık çığlıkları koptu. Otel müşterilerinden bazıları, ne olduğunu görmüşlerdi. Göremeyenlere, bütün ayrıntılarıyla çabucak anlatıldı olay. Büyük bir felâket bile bu kadar heyecan yaratmazdı.

Biri, teknenin halatını tutan çıkırığı bilerek gevşetmişti.

Kim yapabilirdi bunu?

— Yumurcağın biridir, diye düşündüm. Her halde Dennis.

Elinde büyütle dolaşan Dennis'e göre bir işti bu. Tam ona göre. Zaten birkaç dakika önce oralarda dolaşmıyor muydu?

Ben Dennis nerede diye bakarken kimi göreyim? Bay Hulot'yu. Bay Fred de gözlerini ona dikmişti.

Bay Hulot, elinde havlusu, yere çakılı bir sırığa dayanmıştı. Yeni çıkmıştı denizden, üstünden hâlâ sular damlıyordu. Tüyleri diken dikendi. O da, herkes gibi, denizdeki tekneyi seyrediyordu. Arada bir de, hâlâ dönmekte olan çıkırığa, şaşkın otel müşterilerine, Bay Fred'e bakıyordu. Bay Fred ise, her halde sinirden çıldırmamak için olacak, elindeki fırçayla boyayı karıştırıyordu durmadan.

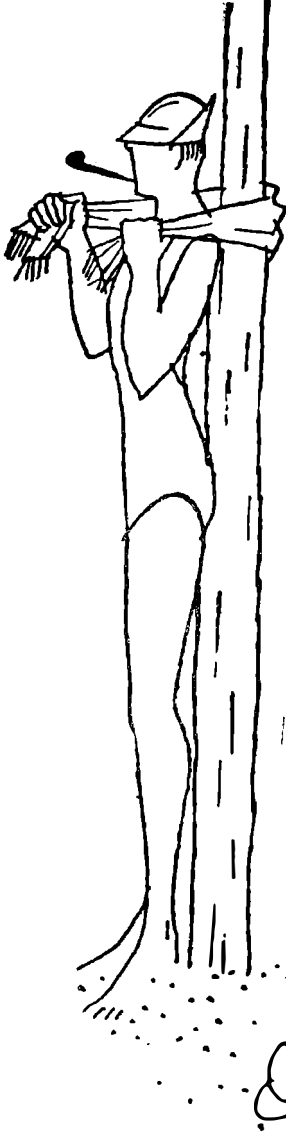
Göz göze geldiler. Bay Fred, Bay Hulot'dan işkillenmeye başladı. Pek de haksız sayılmazdı hani. Şimşekleri üstüne çeken bir adamdı Hulot.

Belki de bu işi o yapmıştı. Alçak gönüllü bir çılgındı. Onun hakkında başka ne biliyorduk ki! Gösterdiği inceliğe aldanmamalıydı. Belki de o inceliğin altında şakacılıktan fazlasıyla hoşlanan birinin kişiliği yatıyordu.

Nedendir bilmem, birdenbire bir güven duygusu uyandı içimde. Çıkırığı Bay Hulot gevşetmişse bile, bu işi bilerek yapmamıştı. Buna emindim. Sebebini bilemeyeceğim, ama emindim.

Durdum. Karım bir şeyler mırıldanarak yürümeye devam etti. Belki anlamışsınızdır, hep ufacık ayrıntılarla ilgilenir karım. Önemli olayları fark etmez bile. Teknenin denize gömülüğü de gözünden kaçmıştı.

Bay Fred, kaşlarını çatmış, ağzını çarpıtmış, dü-

şünceli düşünceli Hulot'yu süzüyordu hâlâ. Hulot, o bakışların altında bunaldı anlaşılan. Havlusunun iki ucunu yakaladı. Sırtını kurulayacaktı. Islak olduğu için değil sadece. Karşısındakine ne kadar rahat olduğunu göstermek için de...

Bay Fred gözlerini ondan ayırmadı.

Biz de tuhaf bir olaya tanık olmak fırsatını bulduk.

Hulot, havluyu bir ileri bir geri çekerek sırtını kurulamaya başladı. Sırtını mı? Hayır. Sırtıyla havlu arasına giren sırtığı. Bay Fred'in bakışlarından tedirgin olmuş, ne yapacağını şaşırmıştı.

Kendisi sırtını kuruladığını sanarak hızla çekiş-tiriyordu havluyu. Ama kurulamaksa, sırtı kurulu-yordu aslında. Omuzlarını, belini, kalçalarını «kuru-ladı». Arada bir de hafifçe büküyordu dizlerini.

Işıl ışıl bir yüz. Keyifli.

Biraz sonra ıslık çalmaya başlayacak neredey-se.

Bay Fred bakışlarını ondan ayıramadı. Elindeki boyayı gittikçe ağırlaşan hareketlerle karıştırmaya devam etti, sonunda durdu. O güne kadar böyle bir şey görmemişti anlaşılan. Doğrusunu isterseniz, ben de görmemiştim. Önümüzde bir adam, sırık parlat-maktaydı. Hem de olanca gücünü harcayarak.

Deli miydi yoksa? Ne ilgisi var!

Apaçık ortadaydı : Bay Fred, çıkırgı gevşete-nin Hulot olduğunu sanıyordu. Hulot'nun davranışı bile bunu göstermiyor muydu? Çocuklar da öyle yap-mazlar mıydı sanki? Söz can alacak bir noktaya ge-lip dayanınca hemen konuyu değiştirmezler miydi?

İkinci «boyacı» denizden çıktı. Üstünden sular sızarak Bay Fred'in yanına gitti. Tek kelime bile söylemedi Bay Fred, şaşkınlıkla seyretmekte oldu-ğumuz gösteriyi işaret etti. Bir çift gözün daha ken-disine bakmakta olduğunu anlayan Hulot, iyice gay-rete geldi. Havlu, sırtı şimşek hızıyla cilálıyordu şimdi.

Karım:

— Huhuuu! diye bağırdı. Ne yapıyorsun, şeke-rim?

Epeyce açılmıştı.

— Geliyorum, geliyorum.

Gitmek istemiyordum doğrusu. Ama gitmek zorundaydım. Her şeyi bir söylenişte anlarım.

Ben gönülsüzce oradan uzaklaşırken, genç atletimiz, Pierre, koşu koşu yanımdan geçti. Bir-ki-üç bir-ki-üç. O da karım gibi, hiç bir şeyin farkına varmamıştı. Kaslarını çalıştırmayı, çalıştırırken de kollarını, ayak bileklerini dinlendirmeyi, bu arada da düzenli soluk alabilmeyi düşünüyordu sadece.

Pierre sırtının yanından geçerken bu fırsatı kaçırmadı Hulot, kollarını bedenine iyice yapıştırdı, derin bir soluk aldı, sonra dizlerini tıpkı Pierre gibi kaldıra kaldıra koşmaya başladı.

Ama pek uzağa gitmedi. İlk sıra kabinelerin önüne gelince sağa sapıverdi ansızın, şemsiyelerin arasından geçti, sonra arkasında küçük bir toz bulutu kaldırarak tam aksi yönde gözden kayboldu.

Onun böyle can havliyle kaçıışı, bütün kuşukları pekiştirmişti.

Hulot böyle biriydi işte. Ürkek, çekingen bir çılgın.

Yemek vakti yaklaştığı için, kumsal ansızın tenhalaşmıştı. Sanki dev bir dalga geliyormuş gibi kaçmıştı herkes. Sadece birkaç delikanlı kalmıştı ortada. Onlar da ayaklarını suya sokan Martine'in çevresinde toplanmışlardı. Pierre de yakınlardaydı. Ellerini kalçalarına dayamış, dizlerini bükerek eğilip eğilip kalkıyordu. Bay Fred'le arkadaşı ise Hulot'yu aramaktaydılar.

Ama büyük sabotajcı, kabineler arasında kayboluvermişti.

Hasır şapkalı iki ihtiyar kadın, şezlonglarını sürüyerek yürüyorlardı. Sol ellerinde birer sepet vardı. Çileler, gözlük kılıfları arasından, yarı boşalmış bir limonata şişesi görünüyordu.

Ayakları çıplaktı. O yaşta kumların sıcaklığını duyabilmek...

Martine'in biçimli gövdesini süzdüm. İş yok — denize girmeyecek.

Birkaç adım önümde yürümekte olan karım:

— Ne var? diye sordu.

— Bir şey yok, şekerim. Martılara bakıyordum.

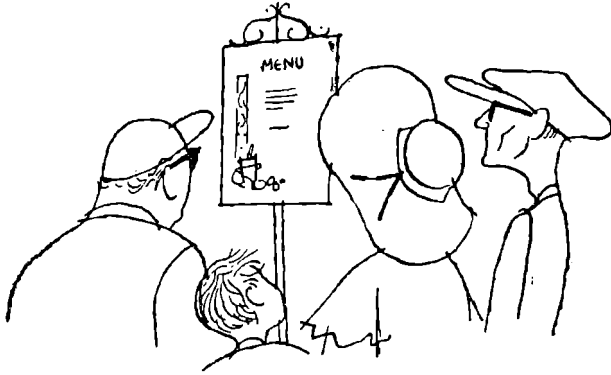
— Martılara mı? Martı yok ki ortalıkta.

Yakalanmıştım. Başımı çevirdim. Görünürde bir kuş bile yok.

— Galiba... Galiba uçup gittiler.

— Haa, dedi karım.

Sonra otele yöneldi.

Yemek salonuna girdik. Üç dakika sonra gong çaldı. Önümde ilâcım. Bir de en aşağı koca bir hafta dayanan şarap şişesi. Kırmızı şarap. Peçetelerimiz, şişenin boynuna sarılmıştı.

Değişiklik aramayın. Müşteriler tek sıra olmuş, salona giriyorlar. Yerlerini alıyorlar. Selâmlaşmalar, gülücükler, sorular, kısa cümleler.

— Su sıcak mıydı?

— Eh işte.

— Asıl rüzgâr...

— İnsan denizdeyken üşümüyor da çıkınca...

— Öyle acıkmışım ki...

— Yemekte ne var?

Elbiseler buruşmuş ; kum lekeleri içinde. Gıcırdayan ayakkabılar. Kenarları yırtılmış şapkalar. Masasının başında oturmakta olan Bay Ménard'ın açgözlü bakışı. Karnımızın ne kadar acıktığını biliyor. Bu yüzden de deniz havasına lânetler yağdırıyor içinden.

O hava olmasa bu kadar çok yemek yemeyeceğiz tabii. Küçük bir not defterine sinsi sinsi bir şeyler yazıyor. Hep öyle. Hep sinsi sinsi bir şeyler yazar zaten. Not defterine.

Albay iskemlesinin başında «hazır ol»a geçmiş. Bay Smutte toplamlarda. Oldukça genç, oldukça güzel sayılabilecek bir kadın, yanaklarını pudralıyor. Bir Brezilyalının karşısında. Brezilyalı, kadın için çıldırıyor. Ama ne yapsa olmayacak. Brezilyalı çünkü. Dünya ne kadar küçük!

Genç felsefecimiz kitabına dalmış. Bir eliyle de iskemlesinin arkasına tutunmaya çalışıyor. Çocuklar bağıyor; bıçaklarını tabaklarına sürüyorlar (en dayanamadığım şey). Yerde kumlar. Yorgunluk, açlık iniltileri. İskemle, masa gıcirtıları; bardak, tabak şangırtıları. Mutfaktan su sesi, balık kokusu. Aradaki camlı kapı, garsonun ya da Bay Ménard'ın her geçişinde sallanıyor, beş-altı kere ileri geri gidip gidip geliyor. Gıcirtısı az. Onun da çaresi bulunabilir: Bir damlacık yağ yeter.

Hayır. İşin aslında, gıcırdamıyor kapı. Yakınıyor. Bir kapı ya açık durmalı ya kapalı. O ne açık ne kapalı. Bu belirsizlik yiyip bitiriyor onu.

Dünyayla ilişğimiz kesilmiş. Kimse rahat değil. Bay Hulot yerinde duramıyor. Hep kıpır kıpır. İskemleleri kenara çekiyor, gülümsüyor, eğiliyor, herkese yol veriyor. Bizim ufacak davranışlarımızı tek-

TATİL GÜNLERİ

rarlarken hepimizle alay ediyor aslında, canımıza okuyor.

En son o oturuyor. Masası camlı kapının yanında. Aynı masada bir de hiç konuşmayan adam var.

Yemek hors d'oeuvre'le başlıyor. Domates söğüş. Üstü maydanozlu. Sevinç mırıltıları. Hoşnutsuzluk homurtuları. Peçeteler, yapma kozalar gibi açılıyor.

Garson, uykuda yürüyormuşçasına gelip gidiyor. Bardak, tabak şingirtıları. Albay'ın sesi. Ama daha alçak şimdi. Albay, yemekleri gizli kurmay toplantıları olarak kabulleniyor. Radyoda hafif müzik, haberler, yorumlar ve o kaçınılmaz çağrı:

— Bay Smutte! Te... Telefon!

Birer uskumru. İkişer dilim limon. Sonra salçalı biftek. Karaciğerimin canına okunacak. Hemen madden suyu istiyorum.

İki «boyacı», yemek salonuna giriyor. Gecikmişler. Biri, pantolon değiştirmiş.

Hulot tabağına eğiliyor hemen. «Boyacı»lar gördü onu. Masalarına giderken Hulot'ya dik dik bakıyorlar. Hulot, ne yapacağını şaşırmış, tuzluğa, sonra hardala uzanıyor. Yanında sessizce yemek yiyen adam yandı. Hulot ne zaman kolunu uzatsa, adamın dudaklarına değiyor dirseği.

İki «boyacı», gözleri hâlâ Hulot'da, *hors d'oeuvre* 'den başlıyorlar.

Yemek, bir çeşit «ateş kes» dönemi. Tam bir saat boyunca ne kedi görünüyor sokaklarda, ne de kumsalda gölge. Sadece, yemek salonunun açık pencerelerinden sesler:

— Bir uskumru!

— Tamam!

— Bir de biftek!

— Geliyor!

Yiyoruz. İçiyoruz. Çok gerekirse, konuşuyoruz. Otelin yemekleri, sık sık belirttiğimiz gibi, ev ye-

'TATİL GÜNLERİ

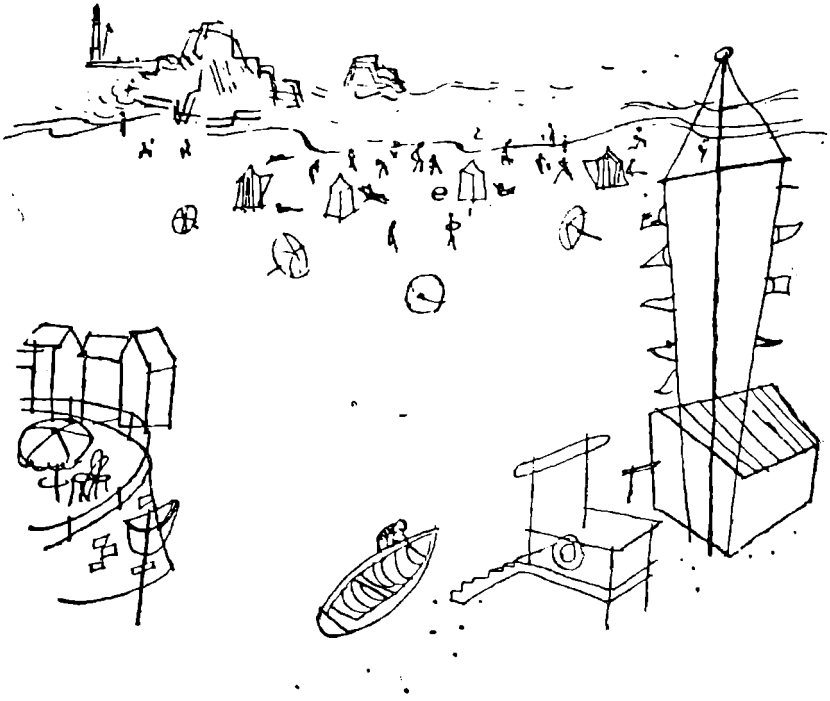
meklerine benziyor. Zaten değişikliğe ne gerek var?

Pencerenin perdesini hafifçe çekip ihtiyar dondurmacıya bakıyorum. Yemek zamanlarında, kumsal tenhayken pek mutlu. Dondurma kutularını saran buzların arasından şarap şişesini çıkarıyor; şemsiyesinin gölgesine çöküp yemeğini yiyor, şarabını içiyor.

NE KADAR ÇALIŞIRSAK ÇALIŞALIM, Hulot' dan bir türlü kurtulamıyoruz. Her yerde karşımıza çıkıyor. Pot üstüne de pot kırıyor durmadan. Dün sabah, Bayan Fred'e, «Günaydın, Beyefendi,» dedi, sonra da kocasının elini öptü. Bugün de otelin önünde durmuş, dondurmacıyı seyrediyor heyecanla. Dondurmacının arabasında şeker macunu var. Macun sıcaktan uzuyor, arabanın kenarından sarkıyor. Hulot ilerliyor biraz. Heyecandan titremekte. Şeker macununun ucu yere, kumlara düşecek mi? Kopacak mı macun? Uzuyor, uzuyor. Hulot dayanamıyor artık. Atılıyor... Tam o sırada, dondurmacı macunu topluyor.

Sonra aynı serüven yine. Uzayan macun. Kırtarılan macun. Son saniyede.

Tatilinin tadını iyice çıkarmaya kararlı ya, her

şeyi deniyor Hulot. Yüzüyor, tenis oynuyor (bu alanda pek beceriksiz), balık avlıyor, kayıkla denize açılıyor. Bazıları onun değişik olmaya, herkesin dikkatini çekmeye çalışan bir deli olduğunu söylüyor... Ama hiç değilse, Hulot'nun kendilerini sıkılmaktan kurtardığını kabul ediyorlar.

Sessiz sokaklar, onun arabasının gök gürültüsünü andıran sesi duyulunca, boşalıyor.

Hulot şaşırtıyor bizi. Sanki yabancı ülkelerden, başka dünyalardan gelmiş biri. Çevremizi onun gözleriyle göremiyoruz. Ne kadar çabalarsa çabalasın, o da bizim gözlerimizle göremiyor. Sadece çocuklar hoşlanıyor ondan. Sözün gelişi, Bay Smutte'ün oğlu. Çocukların yanı sıra, şen şakrak, orta yaşlı bir de İngiliz kadın var. Hep Hulot'yu arıyor. Kadının en sevdiği şey spor. Beyaz bir etek giyiyor. Kasketini de bir kaşının üstüne yatırıyor.

Hulot, kendisine gösterdiğimiz «düşmanlık»a aldırıyor bile; ama «dostluk»a da aldırıyor. İngiliz kadın, gösterdiği bütün çabalara rağmen, o dalgın bakışlarda bir pırıltı uyandıramıyor, alındaki o çizgileri yumuşatamıyor, piposunu ağzından düşüremiyor.

Müşterilerden biri salona şapkasını mı asıyor, kendisine selâm verildiğini sanıyor Hulot. Hemen şapkasını çıkarıp karşısındakini selâmlıyor. İhtiyar balıkçının biri kocaman bir balık yakaladığını mı anlatıyor, baş sallayarak uzun uzun dinliyor Hulot. İçinde parmak kadar iki balığın çırpınıp durduğu ufacak sepete göz atmayı aklından bile geçirmiyor. Kapıda kendisine gülümseyen bir kadınla mı karşılaştı (herkese gülümseyen o kadınla), hemen o da gülümsüyor. Sonra nasıl gülümsediğini merak edip aynaya kadar öyle gidiyor. Uzun uzun inceliyor yüzünü. Dudaklarını büküyor, çarpıtıyor, sırtıyor. Bu gösteriyi merakla seyreden garson da başlıyor sırtmaya. Bir de bakıyor ki, Hulot gibi davranmaya baş-

lamış. Hulot çekip gidiyor. Elindeki bira bardağını bütün bütüne unutan garson, saatına bakmaya kalıyor. Bira da, oracıkta oturmakta olan Brezilyalı'nın ensesinden aşağı boca!..

Suç yine Hulot'da! Hulot. Şeytanın kendisi. Plaj Oteli canavarı.

Ama ne diye yalan söylemeli? Bizi asıl tedirgin eden şey şu: Hulot'nun bütün inceliğinin altında (günde en aşağı yüz kere selâm veriyor) mutlak bir bağımsızlık yatıyor. Her davranışı, o bağımsızlığın bir sonucu. Zaman zaman da bizimle alay edip etmediğini düşünmüyor değiliz hani.

Ayrıca, beceriksizliği bir yana bırakılırsa, herkesin yardımına koşmaya bayılıyor.

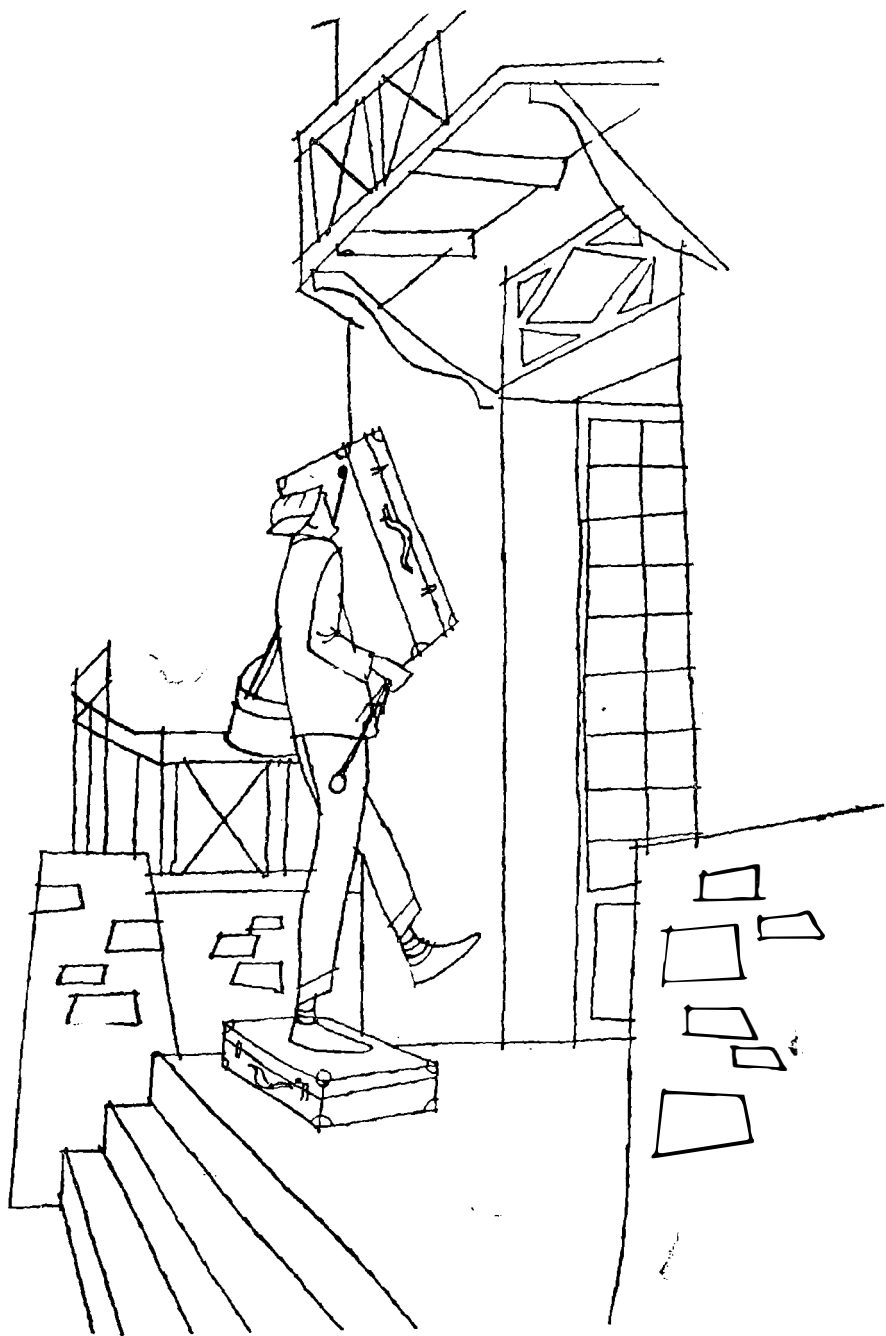
Dün öğleden sonra Martine'in teyzesi geldi. Oturaklı bir kadın. Kısacık saçları var. Hafifçe ağarmış. Düzene pek meraklı biri. Otobüsten indiğinde Hulot oradaydı.

Şapkasını çıkararak kadını selâmladıktan sonra yardıma koştu. Bavulları üst üste koyup kucakladı, merdivenleri tırmanmaya başladı.

Martine'in teyzesi:

— Ah, Martine, öyle bir yolculuk yaptım ki! dedi. Laval'de yarım saat bekledik, trende yemek yiyecek bir yer yok, koridorda herkes insanın ayağına basıyor. Tıklım tıklım. Havasızlıktan boğulacağım sandım. Bir bardak su bile bulamadım...

Bu arada en üst basamağa varmıştı Hulot. Küçük bavullardan birinin yere düştüğünü fark etmedi. Onu da basamak sanarak üstüne bastı, sendeledi, düş-

memek için ileri atıldı; dengesini korumaya çalışıyordu, koştu koştu; evden geçip bahçeye, çiçekliklerin arasına fırladı... Bir süre sonra, elinde bavullarla, köşeyi dönerek çıkageldi. Soluk soluğaydı. Durmadan özür diliyordu Martine'in teyzesinden. Bavullarının geleceğini karanlık gören kadıncağz rahatladı biraz.

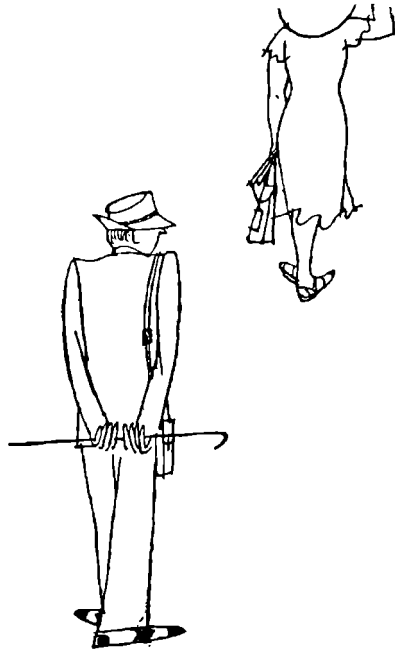
— Çok teşekkür ederim, dedi. Ne kadar teşekkür etsem azdır.

Hulot ayağını salladı birkaç kere. Her halde:

— Bir şey değil, demek istiyordu.

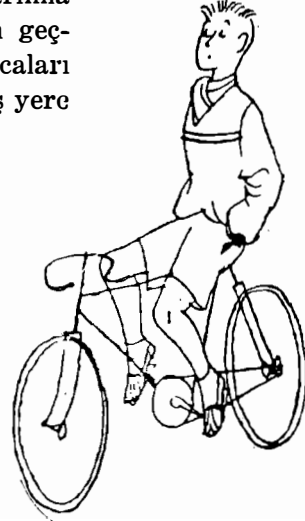
Kadının elini öpmeye kalktı. Eğildi. Bahçede sırtına takılmış bir böğürtlen çalısı, kadının burnuna sürtündü.

Sonunda şapkasını çıkarıp son bir selâm verdi Hulot. Arabasına atlayıp çekti gitti. Çekti gitti diyorum ya, o kadar da kolay olmadı bu. Arabanın motoru öksürüp tıksırmaya başladı önce, sarsıldı; olduğu yerde sallanmaya başladı otomobil. Yoldan geçen birkaç kişi itmeseydi pek harekete geçeceği yoktu.

Yarım saat sonra karımla ben yine villanın önünden geçtik. İki katlı, sayısız bacaları olan bir yapıydı bu. Yanlış yere kondurulmuş bir Alp şatosu sanki. Martine'le teyzesi balkonda yan yana duruyorlardı. Teyzesi, koluuna girmişti Martine'in. Biri çıkarsa da:

— Teyzesi mi oluyorsunuz? İmkânsız. Her halde ablasısınız, dese pek mutlu olacaktı.

Zaten bunu bekler gibi bir hali vardı.

Bisikletli bir delikanlı geçti villanın önünden. Martine'i görür görmez gidonu bırakıp ıslık çalmaya başladı... Tehlikeye karşı büyük bir kayıtsızlık, hatta apaçık bir meydan okuma. Otuz metre kadar gitti böyle. Sonra sımsıkı gidona yapıştı yine, ıslık çalmayı bıraktı: Martine onu göremeyecek, duyamayacak kadar uzakta kalmıştı çünkü.

Denizi gösteriyordu.

— Açık havalarda Saint-Nazare görünüyor.

Martine'in teyzesi elini gözüne siper etti. Ufuk sislerle kaplıydı. Saint-Nazare'ı görmek imkânsızdı şimdi.

Ama ne önemi vardı sanki.

Martine'in teyzesi:

— Ne hoş, diye bağırdı. Ne güzel manzara!

— Saat altı buçukta feneri yakıyorlar. Gecele-
yin o kadar güzel görünüyor ki. Bir yanıp bir sönü-
yor. Bu kıyılar çok tehlikeliymiş.

— Ya şu renk renk şemsiyeler! İnsanın içini açı-
yor.

— Hele güneş olmadığı zaman...

— Evet...

Kumsalda, Pierre bütün numaralarını gösteri-
yordu. Elleri üstünde duruyor, perende atıyor, eğilip
bükülüyor, aklınıza ne geliyorsa yapıyordu işte. Sık
sık da durup villanın balkonuna bakıyordu göz ü-
cuyle.

Martine farkında mıydı onun?

Böyle geçiyordu günlerimiz. Küçük olaylar, kü-
çük serüvenler, küçük dramlar, küçük komediler.
«Paris'te görüşmek üzere» ayrılmalar. Ama kimse
birbirini görmüyordu Paris'te. Tatilden tatile görü-
şülüyordu. Buluşuyorlar, ayrılıyorlardı. Aşk ve arka-
daşlık bağları kuruluyordu burada, deniz kıyısında
geçen uzun günler, o bağları pekiştiriyordu. Ama
sonra?..

Neyse, hiç olmazsa kimsenin kimseye saldırdığı
yok. Tatildeyken pek kavga edilmiyor, kimsenin ka-
fası kırılmıyor.

Her şey sessizce kayıp geçiyor.

Tatiller değiştirmiyor bizi. Albay, evinde de böy-
ledir mutlaka. Evinin duvarları haritalarla kaplan-

mıştır. Bitmek bilmeyen askerî söylevlerle komşularının canına okuyordur. Bay Smutte ise... Brüksel'deki bürosunda, pırıl pırıl masasının başındadır hep. Sekreteri de iki dakikada bir:

— Bay Smutte. Telefon, diye sesleniyordur.

Her halde bizim garson gibi kekeme değildir sekreteri. Eğer öyleyse, yandı.

Nereye gidersek gidelim, alışkanlıklarımızı, özel davranışlarımızı hep yanımızda taşıyoruz.

Hepimiz.

Bay Hulot'dan başka.

Hulot, arı kovanında bir fare gibi. İnsan onu nereye yerleştireceğini bilemiyor. Önemli bir banker de olabilir, berber kalfası da. Ama tatildeyken tatil yapıyor. Orası apaçık ortada!

Belki de her zaman tatildeymiş gibi davranıyor. Upuzun bacaklarıyla. Her şeye bakan, ama hiç bir şeyi görmeyen yuvarlak gözleriyle.

Dün akşamın konusu yine oydu.

Otel salonlarındaki toplantılardan hoşlanır mısınız? Dışarıda bardaktan boşanırcasına bir yağmur. Kepenkler kapalı. Kapıyı açmak kimsenin aklından geçmiyor. Kat kat elbiseler giyip koyunlar gibi bir araya geliyoruz, birlikte olunca üşümeyeceğiz sanki. İşte böyle anlarda, burada ne halt ettiğimiz sorusu geçiyor aklımızdan.

Herkes aynı salonda. Brezilyalıyla iki kişi daha, herkese gülümseyen o kadınla briç oynuyorlar. Kadının gülümsemekle yetiniyor mu, yoksa daha ileri mi

gidiyor, orasını bilmiyorum. Ağzında fildişi ağızlığı. Çiğnıyor. Plaj Oteli'nde iki romancıya, bir Arap prensine, bir avuç sinema yıldızına rastlasa pek keyiflenecek. Ama yazık. Bizim otel o otellerden değil. Kendisini sinema yıldızlarıyla karıştırmıyor kimse.

Şu anda yapıp yapacağı tek şey, Brezilyalıyla briç oynamak.

— Bir kör...

— İki pik...

— Pas...

Fısıltıyla konuşuyorlar. Sessizlik. Brezilyalı incecik parmaklarıyla masaya vuruyor. Kadın, kartlarını yelpaze gibi açıp yanaklarına sürüyor.

Yanlarındaki masada oturan ihtiyar, yalnız bir kadın önündeki adaçayını karıştırıyor durmadan. Bay Smutte, yeşil dosyasına eğilmiş. Felsefeci, piposunu içerek kitap okuyor. Karım örgü örüyor. Kimse kımıldamıyor. Bazen ısıyor oda, ama yarım saat sonra yine buz gibi oluyor. Garson, omzunda peçetesi, bir köşede somurtuyor. Yatmamızı bekliyor. Radyoda bir trajedi: Aldatılan Hector.

Ne neşeli bir akşam...

— Kim veriyor kâğıtları?

Aldatılan Hector'un ilk bölümü bir top sesiyle sona eriyor.

Albay:

— Dolaklara karşı çıkan ilk ben oldum, diyor. Piyadeler de topçularla aynı haklara sahip olmalı. Birine tozluk veriyorlar, ötekine dolak...

Aldatılan Hector'un ikinci bölümü başlıyor. Troya'dayız. Durum tehlikeli. Yunanlılar geldi. Barbar herifler! Savaş kızışıyor. Kim kazanacak?

— Bir karo...

— Pas...

Saat dokuz buçuk olmuştu. İngiliz kadın, ayağında beyaz tenis çoraplarıyla çıkageldi. Konuşacak birini arıyordu.

Ama onunla ilgilenecek durumda değildik. Briç oynayanlar başlarını bile kaldırmadılar. Bay Ménard, dirsekleri masasında, esnedi. İngiliz kadın dudak bükerek salondan çıktı, bizim hakkımızda ne düşündüğünü de böylece belirtmişti. Ayaklarımızı soğuk bir rüzgâr yaladı.

Brezilyalı:

— İki karo, diye mırıldandı.

Kadın gülümsedi.

Ama gülümsemesi dudaklarında donuverdi. İngiliz kadın kapıyı kaparken korkunç bir gürültü kopmuştu çünkü. Bitişikteki küçük odanın kapalı kapısı ardından geliyordu gürültü. Müziğe benziyordu. Ama

TATIL GÜNLERİ

ne müzik! Gece yarısı mezarlıkta davul çalıyorlar
sanki. Trompet, çığlıklar, çılgın bir klarnet.

Hepsi birden.

Radyo oyununu dinlemekte olanlar korkuyla başlarını kaldırdılar. Felsefeci tepeden tırnağa titredi. Bay Smutte, gözlüklerinin üstünden odaya doğru baktı. İhtiyar kadın, soğumuş adaçayının birkaç damlasını masaya döktü. İngiliz kadın salona döndü yeniden. Yüzü ıslıl ıslıl, birkaç figür yaptı. Jitterbug.

Kulakları sağır eden bir müzikti bu.

Sanki çok önemli birinin hayatını kurtarmak istermiş gibi, müşterilerden bazıları ayaklandı. Albay tam ortada, salon kapısına yürüdüler. Kapıya geline, Albay'ın buyruğuyla bitişik odaya daldılar. Hullo, dışlerinin arasında piposu, bir gramofonun yanına oturmuş, en sevdiği plağı dinlemekteydi.

Caz! Orman müziği!

Tehlike olmadığını anlayan Albay, baştaydı. Bastonunu uzatıp elektrik düğmesine dokundu. Oda karanlığa gömüldü. Gramofonun cereyanı kesildi. Müzik yavaşladı, homurtuyla sustu.

Huzura kavuşulmuştu yine.

Albay, yanına oturup bacak bacak üstüne atarak:

— Gördünüz ya, dedi. Nasıl haddini bildirdim. Hem de hiç vakit geçirmeden. Sıcağı sıcağına.

Konuşmak isteğiyle yanıp tutuşuyordu. Hemen bir laf attım ortaya:

— Duyduğuma göre tenis kortunda...

— Ben de onu anlatacaktım şimdi. Herif palavra. Siz yoktunuz, değil mi? Yazık. Kaçırmissınız. Tabii yirmi yaşındaki kadar güzel oynayıyorum

şimdi. Ama tekniğimden bir şey kaybetmedim. Önemli olan tekniktir. Topu nasıl karşılayıp nereye atacağını bilmektir.

Dört yana hayalî toplar savuruyordu.

— Düşünün bir kere... Neydi adı. Hah, Hulot. Burnu havada çıkageldi. Sanki dünya şampiyonu. Hıh!

Omuzlarını silkti Albay.

— Blöfünü hemen gördüm tabii. Genç değilim ama kendime güvenim var. Unutmayın, ordu şampiyonluğu dördüncü grupta finallere katılmış adamım ben. Katıldım ya... Şaştınız mı?

— Hayır, hayır...

— Ben de... Adı neydi dediniz? Hah, Hulot. Caka satarak kortta dolaştığını görünce, kendi kendime, «Şunun canına okumanın tam sırası,» dedim. Yüzümden belli etmiyordum ama içim fıkır fıkır kâynıyordu. Neyse, başladık oynamaya. On beş. Otuz. Kırk beş. Sıfıra karşı. İlk seti öyle aldım. Ben başladığım gibiyim. Yorulma yok. Herifin suratını bir görseydiniz. Ne olduğunu şaşırmıştı. Ben böbürlenmeyi pek sevmem ama sadece iki kere vurabildi topa. İkisi de kortun dışına gitti. Hele biri... Dinleyin, bayılacaksınız... Çok eğlenceli... Toplardan biri duvarın üstünden papazın bahçesine gitmez mi! Papaz da, şezlonga uzanmış, kestiriyormuş! Ha-ha!

Albay tikanacaktı neredeyse. Yakasının düğmesini açtı.

Alçak sesle:

— Ah, ah, ah! diye devam etti. Hulot topu aramak için bahçeye koştu. Kapıda bir çingirak asılıymış. Kapıyı açar açmaz çingirak da çaldı.

Albay çevresine bir göz attı. Başka dinleyen yoktu.

— Hani kiliselerde korodaki çocuklar çingirak çalarlar ya, işte öyle çaldı. Papaz uyandı. Alışkanlık. Kendini ayinde sanmış birdenbire. Bir de baktı ki, titrek bir ses, «Oremus, domine...» diye bağıyor. Ha-ha-ha! Şşş... Sakın kimseye söylemeyin. Aramızda kalsın.

Yanımıza bir gelen vardı.

Albay, pek ciddî bir sesle:

— Hulot yenileceğini sanmıyordu, diye devam etti. Oyun başlamadan öyle bir kabarması vardı ki, sanki hepimizi sığara karşı götürecekti. Neyse, bir çırpıda haddini bildirdim! Sıkıysa bir daha çıksın karşısına!

Zavalı Hulot. Teniste yenilmiş, gramofon başında küçük düşürülmüştü. Ellerini beline dayayıp bir süre ortalarda dolaştı. Bacakları dimdikti, ama belinden yukarısı yerçekimine meydan okuyormuşçasına öne doğru eğikti hep.

Felsefeci, İngiliz kadınına karşısına almış:

— Bir davranış bin kelimeye bedeldir, diye bir şeyler anlatıyordu.

Herkese gülümseyen kadın, ortağını küplere bindiren kartlar atıyordu masaya.

Kapının yanında genç bir kız vardı. Kampçılardan. Termosunu kahveyle doldurmuş, kendinden bile büyük sırt çantasının kayışlarını düzeltiyordu. Bir başka kadın girdi salona. Genç değildi. Asker gibi yürüyordu. Gözlüklü. Yüzüne dikkatle baksanız bıyıkları var sanırsınız. Cebinden bir düdük çıkarıp çaldı. Genç kız sırt çantasıyla uğraşıyordu hâlâ. Yar-

dımsever Hulot, yanına gitti onun. Sırt çantasını kaldırıp kızın omuzlarına taktı, sonra onunla birlikte salondan çıktı.

Bu küçük olay için kimse fikir yürütmedi.

Yürütmedi ama her halde herkes bir şeyler düşündü.

O gece, sabaha karşı ikiyle üç arasında korkunç bir şamata koptu. Hepimiz uyandık. Odaların ışıkları teker teker yandı. Ne oluyordu? Ne olacaktı, Hulot dönmüştü.

Bu sabah, otel müşterileri garip şeyler anlattılar. Hulot kampa gitmiş. İçki içmiş, şarkı söylemiş, dans etmiş. Kızılderililer gibi çılgınlık atmış. Savaş çılgınlıkları. Hatta, Bay Fred'in söylediğine göre, savaş dansı bile yapmış; sonunda bitkin bir durumda, ağzında keskin bir içki kokusu, geç vakit otele dönmüş.

Bundan, benim gibi siz de kendinize göre bazı sonuçlar çıkarabilirsiniz.

23 TEMMUZ

BİR HAFTA OLDU BİLE. Sanki dün gelmişiz gibi. Zaman ne çabuk geçiyor...

Tatildegiz ama hepimiz er geç bir düzene giriyoruz. Kahvaltıdan sonra karımla ben yürüyüşe çıkıyoruz her gün. Martine tam o sırada uyanmış oluyor, yatak odasının penceresini açıp bir plak koyuyor pikaba. Yine aynı plak, tatile çıkanların ağıtı. Nereye gidersek gidelim, o şarkıyla karşılaşırız. Ezbere biliyorum. Bazen, farkına varmadan, mırıldanmaya başlıyorum :

Havalar nasıl Paris'te?

Paris'i özlemeden edemiyoruz. Albay, 14 Temmuz'daki geçit töreninde piyadelerin yürüyüşünü pek beğenmemiş, onu anlatıyor. Bay Fred, oturduğu sokakta korkunç bir cinayet işlendiğini söylüyor. En kötüsü, radyodaki meteoroloji raporundan, Paris'te

havaların günlük güneşlik olduğunu öğreniyoruz. Burada ise kesilmek bilmiyor yağmur.

Paris'i düşünmüyorsak başka yerleri düşünürüz mutlaka. Tanıdıklarımız nasıllar acaba? Bizsiz ne yapıyorlar? Buraya gelecekler mi?

TATİL GÜNLERİ

Otel müşterileri, sabah postasını dört gözle bekliyorlar. Siperlerdeki askerler gibi. Gelen kartta, Auvergne'e tatile gitmiş kuzenlerin iyi oldukları yazılıysa mesele yok. Yüzler gülüyor. Ama kart filan gelmiyorsa, o kötü işte. Öğle üstü gazete satıcısı geliyor otelin önüne. Borusunu çalıyor. Yem borusu sanki. Herkes saldırıyor. Bir gün önceki Paris gazeteleri. Ne güzel! Paris gazeteleri! Başyazılar, dedikodu sütunları son satırına kadar okunmalı. Gazete okumadan yaşayabilir mi insan?

— Haberler! Haberler!

Borusunu bir daha öttürüyor satıcı, çekip gidiyor.

Martine kumsala bakıyor penceresinden; gezenleri, koltuğunun altında iki kitapla otelden çıkan felsefeciyi, havada perendeler atmaya çalışan Pierre'i, sağa sola selâm veren Albay'ı, onun selâmını karşılıksız bırakmayan eski askerleri seyrediyor.

O anda Martine'in penceresinin altındaysam, şapkamı çıkarıp selâmlıyorum onu. Martine de beni görür görmez başını hafifçe sallıyor. Teyzesi, Bayan Dubreuilh, ilk kat balkonunda, pencerenin yanında oluyor bazen. Sisli ufukları, kurşunî, beyaz bulutları, gökte birer yama gibi duran mavilikleri seyrediyorlar hayranlıkla. Bayan Dubreuilh'ün mırıltısını duyuyorum:

TATIL GÜNLERİ

— Ne kadar güzel... Ne kadar tath...

— Boudin'in gökleri gibi, diyor Martine.

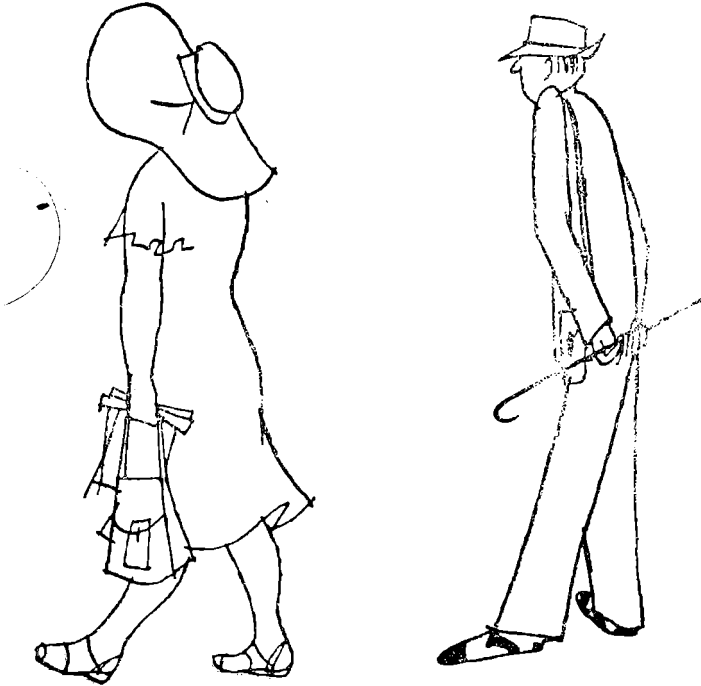
— Denize birer pençe gibi uzanan şu kara kayalara bak. Ya şu uçurum! Tepesini otlar bürümüş. Sahiden çok güzel. Burayı neden sevdiğini şimdi anlıyorum...

Genç kız dudaklarını ısıyor.

— Evet, diyor.

— Ya bu eşsiz sessizlik...

Yürüyorum. Sokaklar, patikalar, kaldırımlar, yollar, kıyılar, kumlar... Ayaklarımın altından kayıyor.

Kısa adımlar atıyorum. Nereye gidilecek, nerede durulacak, ne zaman dönülecek, karar vermek zorunda değilim. O işlerle karım uğraşüyor. Ben yürüyorum sadece, onu takip ediyorum. Vitrinlere bakıyorum. Güneş şapkaları, çantalar, verniklenmiş deniz kabuklarından yapılma sigara tablaları, bir sürü ıvır zıvır.

Karım yoluna devam ediyor (tabii benim yoluma da). Kafamın içi bomboş. Hiç bir şey düşünmüyorum. Ellerim arkamda, bastonumu sallıyorum. Bir tanıdığa rastlayınca şapkamı çıkarıp selâm veriyorum. Denize ölü kabuklar fırlatıyorum. Karımın beğendiği kayıkları beğeniyorum.

Yürüyüşlerimizde değişik yollar tutuyoruz. Bir gün kayalardan rıhtıma gidiyoruz, bir gün rıhtımdan kayalara.

Hava güzel olduğu zamanlar, yani bulutlar arasında güneş ara sıra görünüyorsa, bütün cesaretimizi toplayıp uçurumun tepesindeki o bir tutam otun başına çıkıyoruz.

Oraya varınca, mendillerimizi yayıp üstüne oturuyoruz. Karım şapkasıyla oynuyor durmadan. Bir çekirge, bir sümüklüböcek, geniş getiren bir inek görse hayranlıkla bağıyor:

— Bu kayalar sağlam mıdır dersin?

— Şekerim...

— Gülme! Hep söylerler: deniz, kayaları yiye yiye bitirmiş, sonra günün birinde...

— Ama yıllar sürer bu.

— Olsun. Kenardan çekilelim. Zaten başım dönmeye başladı.

Mendillerimizi birkaç metre içe götürüp oturuyoruz yine. Denizin gürültüsü hafifliyor. Ayakkabılarımızda ot lekeleri (benim ayakkabımı kahverengi - beyaz; sivri uçlu). Karşımızda, her yerde görülen bir manzara; ama bizim ağızlarımız hayranlıktan beş karış açılmış.

Yarım saat kadar seyrediyoruz. Köpük - şapkalı dalgalar (böyle değişik benzetmelere de bayılırım hani), kovuklara yuva yapmış martılar, yankılanan

TATİL GÜNLERİ

çğlıkları, kıvrılıp kuzeydoğuda bir yerlerde kaybolan kıyı, kara kayalar, ufukta yelkenliler — tepeden pek durgun görünen denizde beyaz çiçekler gibi.

Uçurumun yüksekliği yirmi buçuk metre.

Güneşle çekirgelerden bıkınca, konuşa konuşa her çeşit konuyu bitirince, biraz ileride pineklemekte olan ihtiyar ineğin kuyruğu hakkında hayranlığımızı belirtince, yapacak başka şey kalmıyor, yerlere tutuna tutuna yamaçtan iniyoruz. Sakatlar gibi.

Kırk yılda bir arkada kalmış olan karım:
— Bekle beni! Bekle beni! diye bağırıyor.

Ayak bilekleri çiziliyor. Sandallarının kayışlarından biri kopuyor. Yüzü kıpkırmızı. Topallaya topallaya iniyor. Yola çıkar çıkmaz önüme geçiyor hemen; birkaç kere tekrarlamadan edemiyor:

— Yoruldum. Ama sağlığa iyi gelir bu yorgunluk.

Son kere söylemiyor bunu. Biliyorum, ilerde çok söyleyecek daha.

Tabii o zamana kadar Bay Hulot kasabayı havaya uçurmazsa.

Hulot'dan her şey beklenir. Gittiği yerde kargaşalık çıkartıyor. Aslında yaptıklarından hoşlanmaz görünüyorum ama bakmayın siz, herkesin içinde kök-

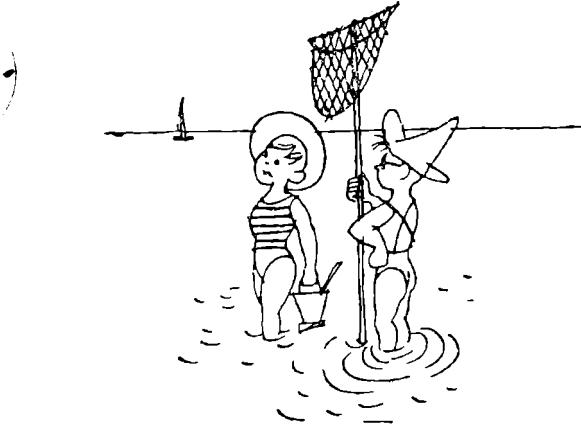
leşen o tikslenme duygularını paylaşmıyorum. Hatta sevmeye bile başlıyorum onu.

Keşke bir şeyler daha yapsa.

Kimseye söylemeyin sakın, aramızda kalsın.

Vakit geçmek bilmiyor ki. Yoldan geçen arabaları, seyretse seyretse birkaç saat seyredebiliyor insan. Hepsi aynı. Resmî istatistiklere kulak asmayın, kaza filan olduğu da yok. Trafik kazası görmek isterseniz anayola çıkacaksınız. O da pek uzakta zaten.

Kumsal var tabii. Kumlar, öteki müşteriler, ayak altında dolaşan çocuklar. Kumdan kuleler bugüne kadar hiç ilgimi çekmedi benim, hem artık o iş için yaşlı sayılırım. Denize giren güzel kızları seyretmek

TATIL GÜNLERİ

için de öyle... (Zaten istesem de seyredemem. Burada güzel kız yok ki!) Su kayağı yapamam, kürek çeke-
mem. Balıkçılığa gelince, oltaya yem takmasını bile
beceremem.

Öyleyse?

Yapılacak ne kalıyor ki?

Yürüyüş tabii, dedikodu... Martine'le hayranları
var. Pierre. Galiba felsefeci de tutuldu kıza.

Oteldeki hayat biraz sıkıyor beni. Anlamsız ko-
nuşmalar, düşmanlıklar, Brezilyalı'nın briç merakı,
gelişler, gidişler. Bu sabah İngiliz bir çift katıldı
aramıza. Tanışma. Tokalaşma. Havaya dair sorular.
Cornwall'da yağmur yağdığını öğrenince bayağı ra-
hatladık.

O kadar işte. Denize girme düşüncesi bile tüyle-
rimi diken diken ediyor. Golf oynamıyorum, minya-
tür golfe bile merakım yok. Sigara içmiyorum. İçki
de. Tek içkim ilâçlarım. Günah çıkartmaya kalksam
papaza ne söylerim bilmem. İskambil derseniz, benim
işim değil.

Tek eğlencem Hulot oldu çıktı.

Bu sabah kürek çekmeye karar verdi ansızın.
Niye olmasın? Çeker çeker...

Otelden ayrıldığını gördük. Sırtında, portatif
ufacak bir kayık (bir «kano»), iki kürek, küçük bir
tabure, elinde bir boya kutusuyla fırça (kayık boyan-

mak istiyordu), salondan geçip kumsala doğru yürüdü.

O sırada, İngiliz kadının sesi yankılandı uzaklardan:

— Mister Hulo-o-o-o!

Boşuna nefes tüketiyordu. Hulot'nun duyacağı yoktu onu. Kulağını, kendisini çağıran serüvenin sesine vermişti. Yılmaz adımlarla ilerliyordu.

Vakit daha çok erken olduğu için tenhaydı kumsal. Bir düzine kadar otel müşterisi, yüzme öğretmeninin bıkkın gözleri önünde beden eğitimi hareketleri yapmaktaydı. Kat kat göbekler, Bay Fred'in kocaman bir armuta benzeyen karnı, inlemeler, iç çekmeler, homurtular, gıcırdayan eklemler.

— Dikkat! diye bağırdı öğretmen. Şimdi tek ayak üstünde duruş.

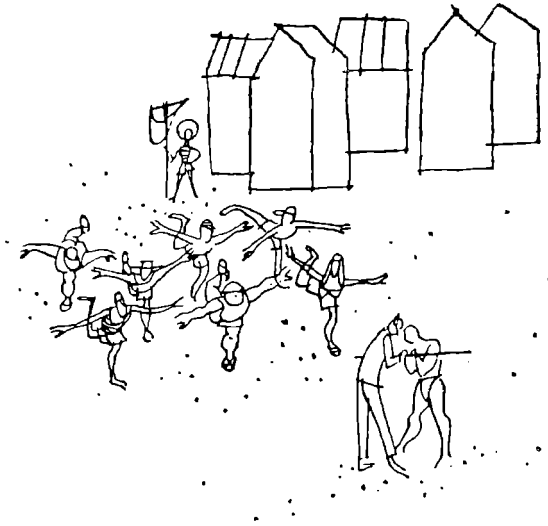
Leylek gibi tek bacaklarını kaldırıp geriye, kollarıyla göğüslerini de ileriye uzattılar. Bütün gövdenin ağırlığını taşıyan ayaklar kuma gömüldü.

— Bir... ki...

Yüzme öğretmenin yanına yaklaşıyor Hulot. Elinde portatif kayığının parçaları; onları nasıl birleştireceğini soruyor. Öğretmen, büyük bir yakınlık göstererek gerekli bilgiyi veriyor.

— Önce şöyle yapacaksınız, sonra şöyle...

Tek bacak üstünde kalakalmış öğrencileri yalpalamaya başlıyorlar. Alınlarından ter damlıyor. Orta yaşlı bir kadın, ağzında kalmış dişleri gıcırdatıyor.

Soluyorlar. Rüzgârda yaprak gibi titriyorlar. Dayanmaları gerek.

Ama dayanamayacaklar artık. Neredeyse... Neyse! Hulot öğreneceğini öğrendi. Şapkasını çıkarıp küçük bir selâm. Uzaklaşıyor. Yüzme öğretmeni düdüğü öttürüyor.

— Dikkat! Bacaklarınızı açın! Sol bacaaaak, havaya!

Of! Onlar kadar ben de yorulдум.

— Bir... ki... Soluk alın... Soluk verin...

Hulot, hiç bir şeye aldırmadan yürüyor. Bir düzine koca öğrenciye neler ettiğinin farkında bile değil. Sonsuz bir inceliği var gerçi, herkesin yardımına

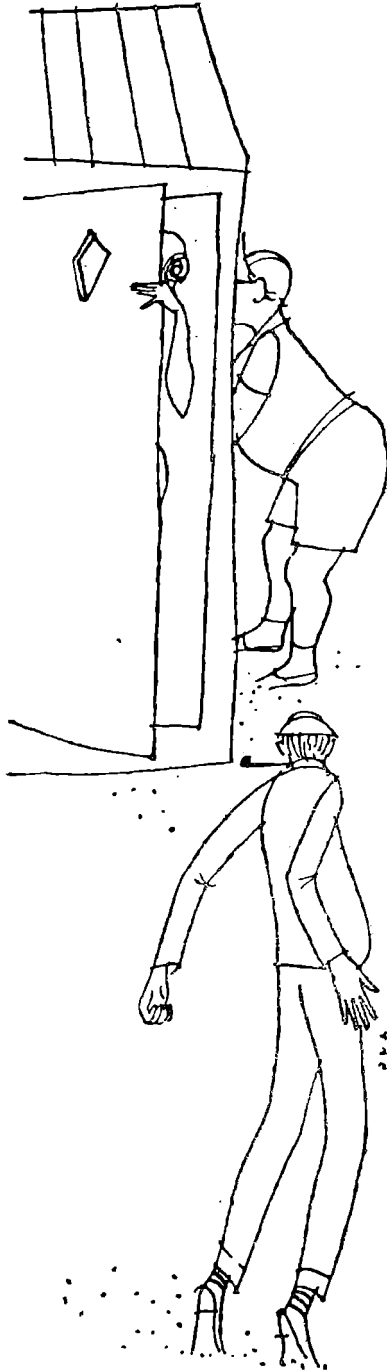
koşmak istiyor; ama bunun yanı sıra kim-
senin varlığından haberi bile yok. Ya-
radılışı öyle.

Kadın kabineleri-
nin oraya vardı şim-
di. Çıplak bir kol, ha-
vada sallanan bir ma-
yo. Martine, kabine-
lerden birine giriyor.

Adımlarını açıyor
Hulot. Göğsü ilerde.
Yolda Bayan Dubre-
uilh'e selâm veriyor.
Bayan Dubreuilh,
yeğeninin kabinesi ö-
nüne oturmuş, hem
saçlarını rüzgârdan
koruyor, hem de ta-
biatın güzelliklerini
mırıldanıyor. Hulot,
kabinenin önünden
geçerken, kapı usulca
kapanyor.

O anda, olduğu
yerde kalakalıyor
Hulot.

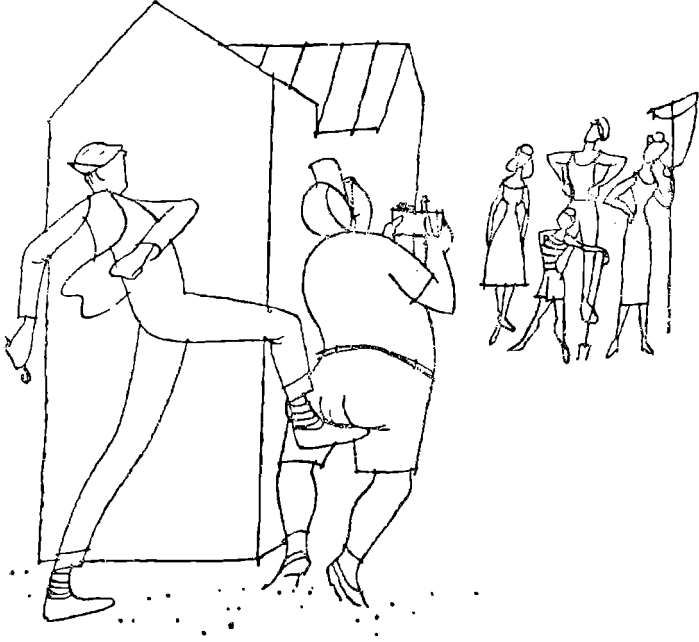
Korkunç bir şey!
Orada, gözlerinin ö-

TATİL GÜNLERİ

nünde bir adamın poposu. Kabinenin yanında. Kımıldamıyor. Küçük bir delik bulmuş anlaşılan. Herifçi-oğlu içeriyi dikizliyor. Martine'i.

Bay Hulot'nun kanı kaynamaya başladı öfkeden. Durur mu artık! Koşup sağ bacağını kaldırıyor. Bir tekme! Poposuna! Hem de kimin? Bay Smutte'ün. Eğilmiş, fotoğraf çekmekte olan Bay Smutte'ün!

Bay Smutte, fotoğrafçılığa meraklı. Herkesi toplayıp «tabii» durmalarını söylüyor. Olacak iş değil. Kimi profil veriyor, kimi güzel olduğunu sandığı ba-

caklarını gösteriyor. Kimi de, hoşluk olsun diye, kafasına bir sombrero geçiriyor bazen. Bay Smutte, o kaçınılmaz «Gülümseyin!» komutunu vereceği, «Kı-mıldamayın!» diye bağıracağı sırada telefona çağrılıyor; herkes olduğu yerde kalakalıyor. Kimıldamadan.

Ama telefon gelmedi bugün.

Popoya oturaklı bir tekme geldi.

Belçikalı ileri fırlıyor. Şerefiyle oynandı. İntikam, intikam!

Hulot, dehşet içinde. Tekmelediği adamın Bay Smutte olduğunu anlıyor. Bay Smutte borsacı. Yani güçlü kuvvetli. Dönüp kaçmaya başlıyor Hulot. Bay Smutte, Kodak'ını öfkeyle sallayarak, bu işi yapan haydutu arıyor.

Buluyor da.

İhtiyar bir adam. Kafasında denizci kasketi. Yere oturmuş. Sandallarını çıkarmış, ayaklarını ovuşturuyor. Besbelli parmakları acımış.

Parmağına bir şey batmış da olabilir, nasırdan canı yanmış da. «Nasırın olmayacak» diye bir yasa yok ki.

Ama o anda Bay Smutte yasaları filan takacak durumda değil. Onu ilgilendiren, ihtiyar adamın ayağı. Tekmeyi atan o değilse, niye parmaklarını ovuşturuyor? Tek kelime söylemeden ilerliyor Bay Smutte.

İhtiyar adam kalkıp gerilemeye başlıyor. Tam arkasında bir kabine var. Hemen kabineye girip ka-

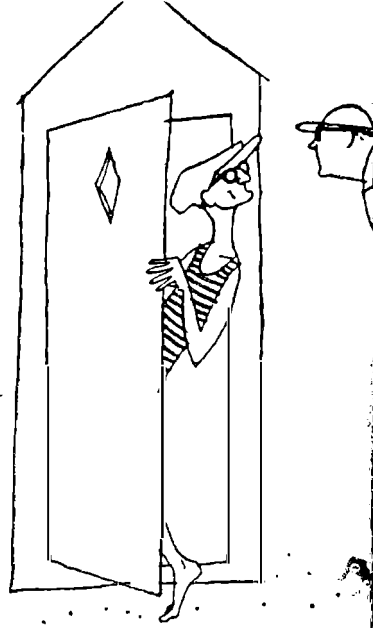
pıyı kapıyor, büzülüyor. Anlamıyor da. Gözlüklü, spor gömlekli bu iri yarı adam. Kabinenin deliğinden kendisine niye bakıyor öyle?

Ne halleri varsa görsünler. Karım arayı açtı. Bir an önce ona yetişmezsem sorguya çekilirim.

Anlattıklarımı en heyecanlı yerinde kesiyorum. Ama ne yapayım? Hep hareket halindeyim çünkü. Bir olayın sonunu göremiyorum. Bay Smutte kabinenin önünde uzun zaman kaldı mı, ayağı ağrıyan ihtiyar kaçmayı becerebildi mi, bilmiyorum. Artık alıştım bu gibi şeylere. Sonunu görmesem de olur. Olanları şöyle kıyısından kenarından görmem bile yetiyor bana. Trende gibiyim. İçinden geçtiğim kasabanın sadece yarısını görebiliyorum.

Kumsalda kayığı boyuyor Hulot. Boya kutusu dalgalarda. Bir gidip bir geliyor. Fırçasını bir türlü kutuya batıramıyor Hulot. Ama aldırdığı yok. Kutu, kayığın önünde dans ediyor sanki.

TATIL GÜNLERİ

Alaycı dalgalar, oynayacak birini bulmuşlar sonunda. Hulot, denizin her an tetikte beklediğini bilen insanlardan değil. Arkasında uzayıp giden ucsuz bucaksız maviliğin korkunç varlığından habersiz.

Kumsal canlanıyor. Anneler çocuklarıyla çıkıp geliyor. Kürekler, kovalar, tırmıklar harekete geçiyor. Her çocuk bir mimar. Biraz sonra dalgalarla yıkılıverecek kuleler yapılıyor. Eğri büğrü yapılar. İspanyol şatoları... Çocuklarımıza kumdan kuleler yapmayı öğretmekte ne becerikliyiz ya!

Bir deniz topu. Bir top daha. Bir üçüncüsü. Bir dördüncüsü. Gökten deniz topu yağıyor sanki. Plaja deniz topları hükmetmeye başlıyor ansızın. Yüz ayrı

TATİL GÜNLERİ

yerden yüz ayrı türlü atıyorlar. Kırmızı, yeşil, büyük, küçük. Bazılarının biçimi kavuna benziyor. Dilim dilim, renk renk boyalı.

Şemsiyeler açılıyor. Katır gibi inatçı şezlongların açılışı neredeyse imkânsız. Kadınlar, örgülerinin ne kadar ilerlediğini gösteriyorlar birbirlerine, ne kadar yandıklarını inceliyorlar.

— Bak şekerim, korsemin başladığı yer bembeyaz kalmış.

Karımın peşindeyim yine. Martine'i görüyorum. Başında eşarp, sırtında göğsü açık bir bluz. Kıyıda oturuyor. Dalgın dalgın denize bakıyor. Yanında felsefeci. Söylev vermekte. (Sinsi herif! O ana kadar asıl niyetini gizlemiş meğer!) Durmadan konuşuyor.

— Doğrusunu isterseniz, burjuvazinin birbirini tutmaz değerlerinin arkasında...

Biraz ötede, denizde Pierre. Küçük bir iskifte. İskifin iki yelkeni adamakıllı şişmiş. Tekne devrildi devrilecek. Devrilmesin diye suya sarkmış Pierre. Ama sarkarken de göğsünü olanca gücüyle şişirmeyi unutmamış.

Felsefeci de, Pierre de kendi silahlarını kullanıyorlar. Demek yanılmamışım, felsefecinin de gözü varmış Martine'de. Artık her şey gün ışığına çıktı. Felsefeci, serenat yerine, bir «ekonomi politik» dersi tutturmuş. Belki de Martine'in tam hoşlandığı şey.

Pierre'in beklemesi, uygun zamanı kollaması gerekiyor.

Şimdilik «start» çizgisindeler. Yarış başlıyor. Daha upuzun tatil günleri var önlerinde.

Yelkenli uzaklaşıyor. Martine ilgisiz gözlerle seyrediyor tekneyi.

İşte üçüncü çapkın da ortaya çıktı. Hulot. Ka-

yığına kurulmuş, kürek çekiyor. Martine görüyor onu, gülümsüyor... Hulot'nun dalgalarla boğuşmasını keyifle seyrediyor.

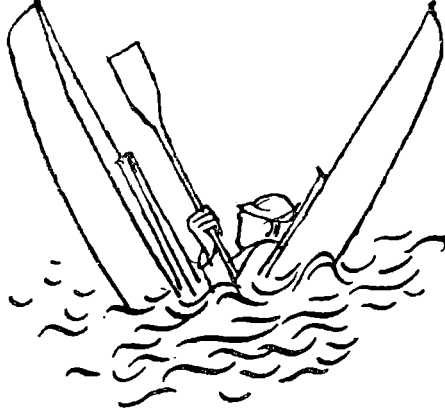
Saatına bakıyor sonra, plaj eşyalarını — bir havlu, bir deniz şapkası, bir çanta, bir de dergi — toplayıp kalkıyor. Ne güzel bacakları var. Elindeki kâğıda dalmış ateşli ateşli konuşan felsefeci onun kalktığını neden sonra fark ediyor.

— Gidiyor musunuz yoksa?

Gönül kırıklığı.

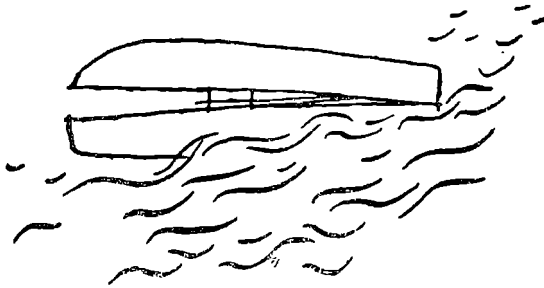
Martine başını sallayıp yola koyuluyor. Delikanlı denize şöyle bir göz attıktan sonra (Pierre gözden kaybolmuş) kendi eşyalarını toplayıp arkasından koşuyor Martine'in.

Kapı çarpması gibi bir ses geliyor dalgalardan. Başımı çeviriyorum.

Zavallı Hulot. Denizin bir şakası daha. Kayığı, hangi sebepten, bilinmez, ortadan ikiye katlanıvermiş. İki ucu havada. Köpek balığı ağzı gibi kapanıyor.

Suçlu dalgaların üstünde iki kürekle beyaz bir şapka. Bay Hulot ağzını bile açmadan kayboluverdi.

Kumsaldaki balıkçılar gülüşüyor. Katlanıp iki ucu birbirine yapışmış kayık, su yüzünde beliriyor. Ama Bay Hulot görünürlerde yok. Cansız eşyalarla bir savaşı daha.

Eşyalar da, bizim gibi, Hulot'ya baş eğmiyorlar. Başkalarının elinde birer oyuncak olan şeyler. Hulot'ya baş kaldırıyorlar hep. Hulot onlarla savaşıyor gerçi, ama her zaman kaybediyor. Her zaman mı? Pek değil galiba. O acayip otomobili düşünüyorum. Öksürüyor, tıksırıyor, yola koyulmak istemiyor, ama sonunda tekerlekleri dönmeye başlıyor. Belki de Hulot terbiye etmiştir onu. Ya da hâlâ terbiye etmektedir.

— Ne oldu? Gelmiyor musun?

Hay Allah! Karım...

— Yürüsene!

— Geliyorum.

— Çabuk ol!

— Geldim işte...

Yemek yakti yaklaşıyor. Kumsal boşalmakta. Bay Hulot, iliklerine kadar ıslanmış, otele koşuyor. Utancını gizlemek için, bizden önce varmak istiyor oraya.

Albay salonda. Pek keyifli. İngiliz çifti bir yakalamış, bırakmak bilmiyor. Majestelerinin tebaları, Fransızca bilmiyorlar. Ama Albay'ın aldıracağı bile yok. «Sadık mütteliklerimiz»le (öyle diyor) yan yana, omuz omza çarpışmış; «eski düşmanlarımız»ı (bazen de böyle diyor) ne de olsa tanıyor biraz. Ay-

rica, Shakespeare'in bazı ünlü mısralarını da ezbere biliyor.

Ne görsem beğenirsiniz?

Bay Ménard'ın parke döşemesinde ıslak ayak izleri! Olamaz!.. Ama izler, ayaklı elbise askısına kadar uzanıyor. Albay da askının yanında.

Askının altında ise Bay Hulot'nun ayakları.

Oraya saklanmış.

Neyse, bunu kaçırmadım demek! Talih yüzüme güldü. İstmeden yaptığı deniz banyosundan sonra, Bay Ménard'a görünmek istemiyor Hulot. Saklanmış. Görünmüyor. Soluk bile almıyor. Askının altında iki ayak. Sular. Ohh, kaçırmadım.

Bazı müşteriler salona giriyor. Birkaç kişi şapkasını asıyor.

Albay, İngiliz kolundan yakalamış:

— Ben o zaman subay... **Ardennes**... Siz var bilmek **Ardennes**? Çok tehlikeli yer... **Dangerous**...

İngiliz başını sallıyor. Sırtında eflatun-sarı çizgili bir gömlek. Bacaklarında dizlerine kadar inen beyaz bir şort. Karısının başında biçimini çoktan kaybetmiş bir şapka. Kocasını çok sevdiğinden olacak, aynı sandallardan giymiş.

Yemek salonundan, masalara oturanların sesleri geliyor.

Albay:

— Bilmiyorum, diye devam ediyor, siz var görmek **Ardennes**... savaşta? Çok çamur... Diz boyu çamur...

TATİL GÜNLERİ

Böyle diyerek pantolonunun paçalarını yukarı çekiyor biraz. Albay'ın bu davranışı Bay Ménard'ın gözünden kaçmıyor. Yerdeki ıslak ayak izlerini görüyor ansızın. Gözleri bir numaralı sanığın, Albay'ın üstünde, ilerliyor. Albay, ellerini kollarını sallamaya devam ediyor. Bay Ménard'ın elleriyse hareketsiz. Arkasında kavuşturmuş. Hâlâ ilerliyor Bay Ménard.

— General benim çok iyi arkadaş... Bana dedi ki...

Tam o sırada saat çalıyor. General'in hikâyesi şimdilik kalacak.

— Ah! Ah! diyor albay.

Topuklarını çarparak selâm veriyor. Şaşkına dönmüş İngiliz çiftini oracıkta bırakarak uygun adımlarla yemek salonuna geçiyor.

Bay Ménard, Albay'ın arkasından bakıyor; ayak-

TATİL GÜNLERİ

kabıllarının ıslak olmadığını fark ediyor ansızın. Şaşı-
rıyor, çevresini araştırıyor.

Elbise askısı sallanıyor. Bay Ménard, elini şap-
kaların, pardösülerin arasında gezdiriyor. Tatlı bir
ürperti kaplıyor gövdeyi.

Bir şey bulamıyor Bay Ménard. Islak ayak izleri
merdivene doğru uzanmış. Bay Hulot kaçmayı ba-
şarmış demek. Bay Ménard şişti. Bir şey bulamadı.

iniyor merdivenlerden. Oyun bitti.

Bay Ménard mosmor kesiliyor.

Çocukluğumun saklambaç oyunlarını hatırlıyorum. Ellerimi ovuşturarak masada yerimi alıyorum.

Karım:

— Nen var senin? diye soruyor.

— Bir şeyim yok, şekerim.

Müşteriler birbirlerini selâmlıyorlar otururken. Rüzgârdan, her yere kumun dolmasından yakınıyorlar. Paris'ten alınan son haberleri konuşuyor herkes.

Herkes. Benden başka.

Sarmısaklı sosis, omlet, biftek var. Plaj Otelinde her zaman taze balık bulunurdu hani? İlâç dam-lalarımı sayıyorum.

Biri, yüksek sesle:

— Çok acıkmışım, diyor.

Aklı hâlâ yerdeki ayak izlerinde olan Bay Ménard, başını kaldırıp sert sert bakıyor. Düpedüz hakaret bu. Acıkmış! Yüzmesin öyleyse. Bay Ménard yüzüyor mu? Yürüyüşe çıkmasin. Otelinde oturup sıcak çayını yudumlasın sessizce. Yerleri sigara külü içinde bırakarak briç oynamanın bile bir faydası var hiç olmazsa — iştah açmıyor.

Bay Ménard:

— Keşke her gün yağmur yağsa, diye düşünüyor.

TATİL GÜNLERİ

Garson, homurdanarak omletleri getiriyor. Servis kapısı gıcırıyor. Hulot ortalarda yok. Birazdan gelir. Üstünden suçsuzluk akarak gelir. Hatta yerdeki ayak izlerini görünce şaşırır da.

Karım:

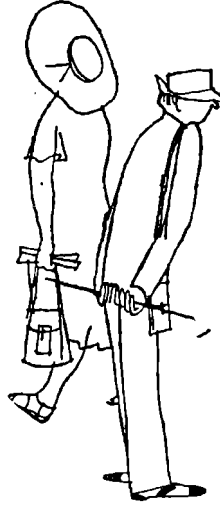
— Karaciğerini unutma, diyor. Yumurta yemelisin. Salçaya da dokunmak yok. Yeşil salata iste.

ÖĞLEDEN SONRA
BEŞ.

Tatsız bir gün. Güneş
yok. Pencereyle kurşunî
deniz arasında dolaşıp du-
ran birkaç kişi. Karımla
üç kısa yürüyüş...

Deniz bomboş.

Ne berbat gün! Hulot'-
suz. Upuzun.

26 TEMMUZ

DÜN AKŞAM ALTI BUÇUKTA, korkunç sıkıntılı bir günden sonra, otelin önünde bir kamyonet durdu. Şoför atlayıp arka kapısını açtı kamyonetin. Sebze sandıkları arasında Bay Fred görüldü. Mordumdu.

Kollarını havaya kaldırarak:

— Ah, dostlarım! diye bağırdı.

Sırtında denizci fanilas, bacaklarında şort vardı sadece. Bayan Fred, elinde bir pantolonla seğırtti. Kocas, pantolonu kapıp şortunun üstüne geçirdi. Bizlere yakışmayacak bir davranış.

Otele girdi Bay Fred. Soluk soluğaydı. Kendini tutmasa oracığa yığılıverecekti.

Bayan Fred:

— Ne oldu sana? diye sordu.

— Ah, dostlarım. Bugün Hulot'yla beraberdim.

Biraz sonra bir koltuğa çöküp başından geçenleri anlatmaya başladı:

— Otobüsü kaçırdım. Hulot arabasıyla götürmek istedi beni. Kabul etmek zorunda kaldım. Saygısızlık olmasın diye. Sorarım size, benim yerimde olsaydınız ne yapardınız? Gerçi şu tekne meselesinden ötürü aramız biraz açık. Ama kabul etmemek de olmazdı. Doğrusu pek istemiyordum arabasına binmeyi. Hele şortla. O sırada bunu akıl edemedim.

— Üzülmeyin, otobüse yetişiriz, dedi Hulot.

— Keşke. Ama bu eski arabayla... diverecek oldum.

Hulot:

— Üzülmeyin, diye tekrarladı.

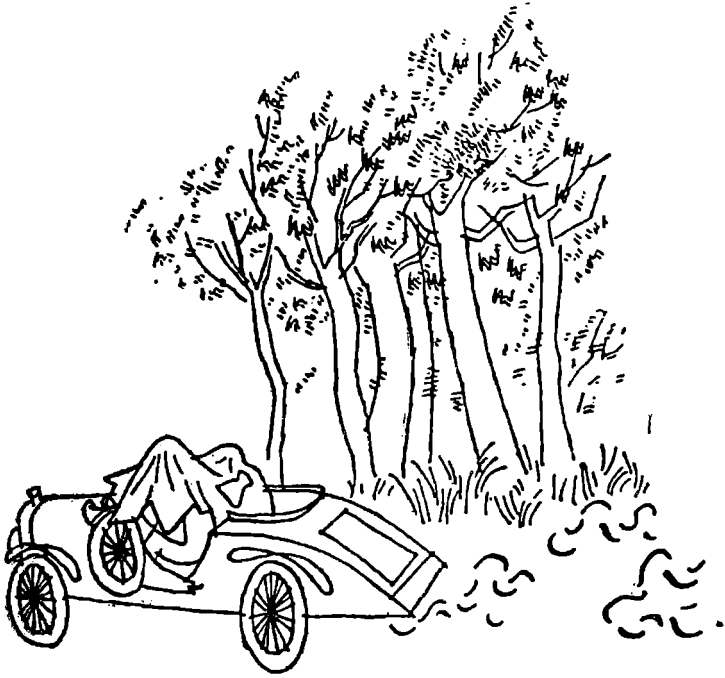
Onur meselesi yapmıştı bunu. Söz vermişti. Sözüünü yerine getirecekti. Yola koyulduk. Ben iki bük-lümdüm. Büyük bir rahatlıkla:

— Yetiyeceğiz. Görün de bakın, dedi Hulot.

Ömrümde böyle sarsılmadım! Dişlerim birbirine vuruyordu sarsıntıdan! Gözlerimi kapayıp başka şeyler düşünmek istedim, ama ne mümkün, ne mümkün! Bir süre sonra, yanlış yola sapmışız gibi geldi bana. Ama Hulot oralı bile değildi.

— Her halde kestirmeden gidiyoruz, diye düşündüm.

Ne kestirmeymiş ya! Hendek kadar derin çukurlar! Arabaya çarpan dallar... Korkunç bir şey! Ne

günah işlemişim de şu otobüsü kaçırmışım? Derken... ansızın gece oluverdi! Evet, gece. zifirî karanlık. Bir dal, arabanın ön camına çarpmış, sonra da üstündeki bez kaputu kafamıza geçirmişti. Karanlığa gömülmüştük.

— Durun! diye haykırdım.

Sanki frene basmakla Hulot'nun otomobili durur mu?.. Beni tanırırsınız. Korkak bir adam değilim-

dir. Savaşa bile katıldım. Günün birinde, beş metre ötemde el bombası patladı. Ama hiç bu kadar korkmamıştım. Gözlerim yuvalarından fırlayacak gibi oldu. Kan-ter içinde kaldım. Dehşet, panik, artık ne dersenez deyin. Hulot'yu sorarsanız, buz dolabından çıkmış gibi. Aldırdığı bile yok. Saatta yüz k'lometreyle sürüyor arabayı. Hem de hiç bir şey görmeden. O hurda otomobil ömründe bu kadar hızlı gitmemiştir. Uçuyor sanki! Yelkenler fora (biliyORSUnuz, ben deniz adamıyım dır). Bir ara tekerleklerin çakıllar üstünde döndüğünü fark ettim. Yoldan nasıl çıkmıştık? Hiç bilmiyorum. Derken motorun sesi de kesildi. Bir tıkırtı. Arkasından çıt yok. Araba duruverdi. Bekleyin, serüven bitmedi, yeni başlıyor.

Hulot, pek ciddî bir sesle:

— Motor stop etti, demez mi!

— Yandık, dedim kendi kendime. Hulot'yla dağ başında kalakaldım. Otomobil bozuk. Kaputu paramparça. Ayağımda bir pantolon bile yok!

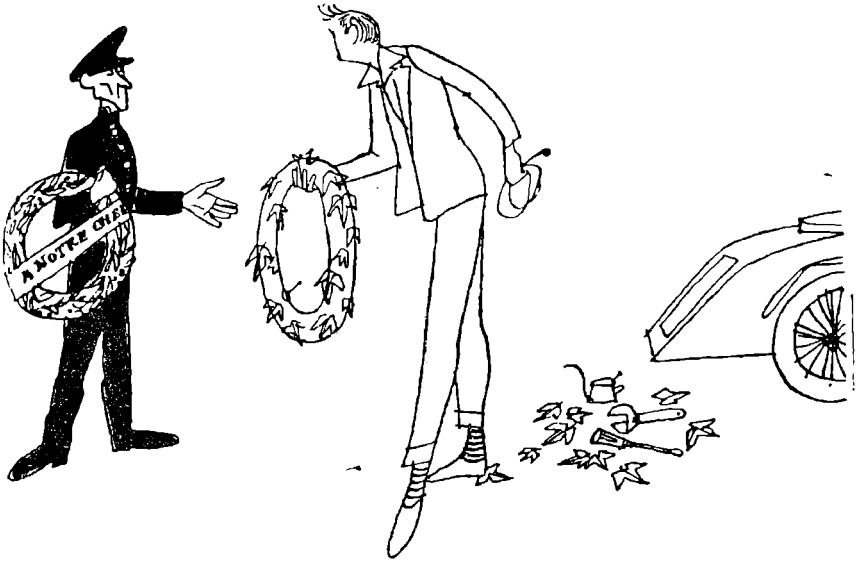
Arabadan çıkmaya çalıştım, bacaklarımdan birini kapıdan uzattım. Aynı anda kaputu kaldırıp çevreme bir göz attım ki... Aman Allah! Ne göreyim!.. Aklınıza bile gelmez. Gelecek şey değil ki zaten. Önce bir selvi ağacı gördüm. Sonra bir tabut, kilise korusunun çocukları, siyahlara bürünmüş insanlar. Demir parmaklıklar, mezar taşları... Anladınız ya! Mezarlıktayız. Birini gömüyorlar. Benim bacaklarımdaysa

şorttan başka bir şey yok. Durumu fark eder etmez ayağımı arabaya soktum hemen.

— Ben böyle çıkamayacağım, dedim Hulot'ya. Siz çıkın.

Kaputu kaldırıp çıktı. Yaşlı bir havaya bürünüvermişti birdenbire. Nasıl da beceriyordu bunu, anlayamadım. Yine de, cenaze törenindekiler ters ters bakıyorlardı bize. Hulot şapkasını çıkarıp onları selâmladı. Selâm vermekte pek usta. Beni sorarsanız, zangır zangır titriyordum. Ah, şu otobüsü kaçırmayıyordum... Neyse, lafı uzatmayayım, ben çıktım arabadan. Bıyıklı adamlar, peçeli kadınlar geçiyordu önümüzden. Kaputu bacaklarıma örteyim dedim. Olmuyor. Hulot arabanın bagajını açtı. Açar açmaz da bir iç lastik düştü yere. İç lastik nedir, bilirsiniz, değil mi? Durun daha. İnanılacak şey değil. Görün bakalım, ne işlere yarayacak bizim lastik.

Lastik yere düşünce, üstüne ölü yapraklar yapıştı. Hulot eğilip aldı onu. Bir de baktık ki, tıpkı çelenge benziyor. Bilirsiniz. Cenaze çelengi. Üstünde Sevgili Babamıza, Biricik Annemize filan yazar hanı. Aynı boy. Yapraklı. Adamın biri de çelenk sandı onu. Üniformalı bir adam. Hulot'nun yanına gelip lastiği aldı, öteki çelenklerle birlikte götürdü. İnanılacak şey değil. Ya bir de cenaze töreninin tam ortasında, lastik hava kaçırmaya başlayıp düdüğü gibi ötseydi! Ya da biri yakından inceleyip «Dunlop'dan sevgilerle» diye bir yazı görseydi üstünde! Uygunsuz bir durum ola-

caktı tabii. Herkes kara yaslara bürünmüş, biz işin alayındayız... Öyle sanacaklardı. Bu arada ben usulca arabadan çıkıp ayak parmaklarıma basa basa kapıya yöneldim. Bacaklarımda şort. Hayatta sevmediğim bir şey varsa, o da cenaze törenidir. Hulot'un dünyayı taktığı yok. Motoru kurcalıyor. Önce marşa bastı, ortalığa bir gümbürtüdür yayıldı. Sonra bir hırıltı. Sanki değirmende buğday öğütülüyor. Hulot, durup durup şapkasını çıkarıyor, özür dilercesine sağa sola selâm veriyor. O kadar kurcalaması işe yaramadı. Tek çare var: Arabayı itmek. Ben elimi bile sür-

TATİL GÜNLERİ

mem artık. Çalıların arkasına atmışım kendimi, bacaklarımı saklıyorum. Neyse ki, dört kişi yardıma koştu.

Azıcık umutlanır gibi oldum. Arabayı ite ite kapıdan çıkardılar. Motor çalışmaya başladı. Serüven bitti mi? Ne gezer! Hulot'yu tanımıyorsunuz ki! Daha teşekkür edecek! Adam tepeden tırnağa incelik! Arabadan çıkıp dört yardımseverin yanına gitti. Dördünün de teker teker ellerini sıkmaya başladı. Bilirsiniz cenaze törenlerini. Sonunda herkes birbiriyle tokalaşmaya başlar, ölenin yakınlarına baş sağlığı diler. Ötede beş kişinin tokalaştığını görenler:

— Neyse, bu iş de burada bitti, diye düşünmüş olacaklar ki, herkes birbirinin elini sıkmaya başladı. Papazla mezarıcı ortalıkta kalıverdi.

Herkes çekip gidiyor. Tokalaşmalar. Kol kola girmeler.

— Başınız sağ olsun...

— Ne iyi adamdı...

— Zaten ne olursa iyilere olur...

— Daha dün sapasağlamdı...

Olduğum yerden her şeyi gördüm. İnanılacak gibi değil. Kendi gözlerimle görmesem ben de inanmazdım. Ah, şu otobüsü kaçırmıyaydım!

Durun, daha bitmedi. Bitir mi hiç? Kendi kendime:

— Sonumuz kötü, Fred, sonumuz kötü, diyordum ki, yaşlı bir kadın çıktı ortaya. Kadının şapka-

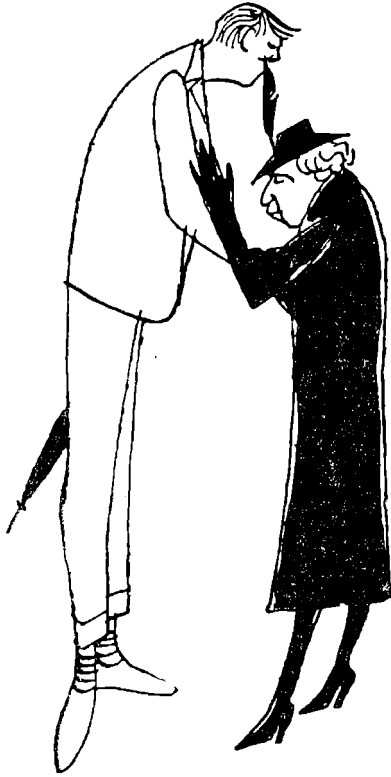
sında upuzun bir tüy var. Kimle toka- laşsa, tokalaştığı a- damın burnuna sürü- n yor tüy, onu gıdık- lıyor. Bir dakika  n- ce herkes dokunsanız ağlayacaktı. şimdi kakhahayla gülüyor- lar. En çok g lenleri de Hulot. Kal alarına vura vura,  ırpına  ırpına kakhaha atı- yorlar, tepiniyorlar. Baktım, cenaze t re- ni sirk  adırdına d ne- cek, kendi kendime:

— Sonumuz kötü, Fred. Hepsi çıldırdı bunların. Vakit var- ken ka mana bak, dedim.

Gülmeyi ben de se- verim, ama her şeyin bir yeri, bir sırası var. Olanca hızımla kaçtım ora- dan. Gördüğüm ilk kamyonete atladığım gibi buraya geldim...

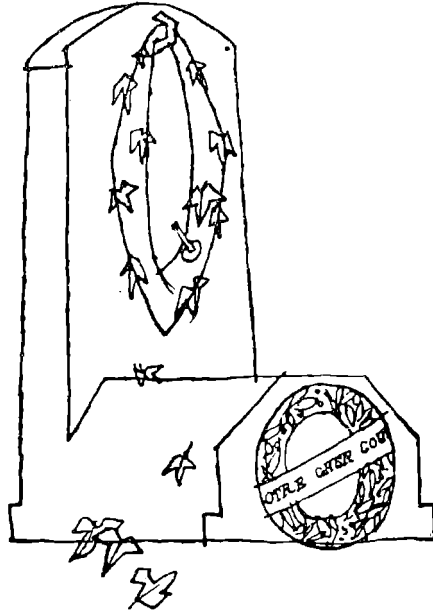
Bay Fred sözlerini bitirmişti. Birer kadeh içki içtik (böylece, hiç olmazsa Bay M nard'ın yüzü bi- razcık olsun güldü).

TATİL GÜNLERİ

Anlatılanlar çok ilgimi çekmişti. Ne fırsat kaçırmışım! Kaz kafalı Bay Fred, ne kadar talihli olduğunun farkında bile değildi. Hulot'nun dostluğunu kazanma fırsatı... Onunla olabilmek... Önceden kestirilemeyen sonsuz serüvenler...

Hulot, kestirilebileceği gibi, çok geç, çok sarhoş döndü otele. Garsonun öfkesini düşünün. Gece yarısına kadar salonda beklemişti. Ama Hulot, otele geldiğinde yemeklere bakmamıştı bile. Yalnız da değildi. Kendisi gibi şamatacı birkaç kişi vardı ara-

başında. Herkes uyandı. Merdiven başında gürültüler. Odalarda birbiri arkasına yanan ışıklar. Hava akını mı? Deprem mi? Ne oluyordu?

Ne olacaktı? Hulot, yatmaya hazırlanıyordu.

O gece rüyamda tuhaf bir mezarlık gördüm.

Selvilerin dallarında otomobil lastikleri asılıydı. Yaprakların yanından fenerler sarkıyordu. Kestane fişekleriyle donanmıştı gökyüzü. Bir sürü sarhoş, cadelerde, yollarda, mezar taşlarının başında şarkı söylüyor, dans ediyordu. Konfeti yağıyordu her yana. Bay Hulot, elinde kocaman bir sopa, orkestrayı yönetmekteydi. Kimsenin ölüleri taktığı yoktu. Herkes birbiriyle tokalaşıyor, Hulot gibi oradan oraya yürüyordu. Evet, Hulot gibi. Küçük beyaz şapkalar vardı başlarında. Dişlerinin arasında pipolar. Bacakları uzundu. Upuzun. Dimdik.

27 TEMMUZ

HULOT, tavan arasındaki penceresinden bütün kıyıyı görüyor. Ne zaman bir pot kırsa, odasına kaçıyor hemen. Son sığınağı orası. Gözcü kulesi. Her türlü tehlikeden uzak, bizi seyrediyor.

Hiç bir şeyi gözden kaçırmıyor Hulot. Bir şey mi yaptı, doğacak sonucu görmeden çekip gitmiyor. Bacaklarında saf saf yürüyen karıncalara bakıyor uzun uzun — derken yumuşacık bir tekme. Sonra da yere düşen karıncaların incelenişi.

Çok meraklı.

Birtakım şeylerin derinine inebiliyor mu? Hiç sanmıyorum. Pierre'le felsefecinin, bu iki şövalyenin çekişmelerini, Martine'in kurnazlığını fark etmiş mi-

dir? Çapkın Brezilyalı'nın bir sonuç alamadan bekleye bekleye usandığını? Bay Smutte'ün soytarılıkları eğlendiriyor mu onu? Ya da Albay'ın bitmez tükenmez söylevleri?

Büyük heyecanlarla karşıladığımız bazı olaylar, birazcık olsun ilgisini çekiyor mu?

Onu da sanmıyorum.

İnsanlar da, eşyalar da korkunç birer engel Hulot için. Ama bir bakıma da engel filan değil. Nereye gitse, herkes ikiye ayrılıyor hemen. Onu isteyenler, onu istemeyenler. Başarı başarısızlığı dengeliyor. Zafer, yenilgiyi dengeliyor. Otomobile karşı kayak. Yaşlı İngiliz kadına karşı Bay Fred. İnsanın hangi yanı tutacağına karar vermesi gerekiyor.

Niye yalan söylemeli, ben hâlâ bir karar veremedim.

□

Öğle üstü. İnsan biraz arasa, bulutların arkasında yakalayabilir güneşi. Belki de hava açacak. Açarsa, kendimi uçurumun tepesinde bulurum her halde.

Otelin önünde gazete satıcısı. Şimdi geldi. Bisikletin arkasında gazeteler. Borusunu öttürüp bağıyor:

— Haberler... Haberler...

Herkes gazete almaya koşuyor. Bay Hulot bile.

Olamaz! Cinayet haberleriyle, siyasî yorumlarla, maç sonuçlarıyla, dedikodu sütunlarıyla ne ilgisi olabilir Hulot'nun?..

Mesele biraz sonra anlaşılıyor.

Kayığı devrildiğinde, Hulot şapkasını kaybetmişti. Şapkası olmayan insan, karşısındakini nasıl selâmlayabilir? Hulot, gazeteye göz bile atmıyor; hemen katlıyor onu, şapka yapıp başına geçiriyor. Trafik polislerine benzedi.

Basın kralları düşünsün. Neyse, zararı yok. Nasıl olsa kendilerine bağlı halkları var onların da.

Hulot yemek salonuna girerken kimse başını kaldırıp bakmıyor ona. Oturup yemeğini yemeye başlıyor Hulot.

Radyoda haberler, rakamlar:

— ... Endonezya endüstrisinde... buğday, şeker, kahve... kauçuk fiyatlarında görülen artışlar... New York Pamuk Borsası'nda... geçen yılki sekiz milyon balyaya karşılık bu yıl dokuz milyon balya... lastik, deri...

Bay Smutte tek heceyi (ne tek hecesi, tek harfi) kaçırmıyor. Öteki müşteriler hiç konuşmadan yemek yiyorlar. Radyoda haberler verilirken hiç konuşulur mu? Hulot'nun lokması boğazına takılıyor. Başlıyor öksürmeye. Yüzü kıpkırmızı. Nerdeyse boğulacak. Herkes ters ters bakıyor. Neyse, bunu da savuşturup büyük bir ilgiyle borsa haberlerine veriyor kulağını.

Anlatılanlara bakılırsa, cenaze töreni, yakınlar-

daki bir çiftliğin mahzeninde, şarap fıçıları arasında sona ermiş. Herkes kafayı çekmiş.

Hulot, siyahlar giyinmiş birkaç kişiyi de yanına getirdi. Arabasında. (Nasıl yaptı bunu, niye yaptı, kimse bilmiyor.) Adamlar geceyi yıldızların altında geçirmişler. Sabahtan beri de kumsalda dolaşıp duruyorlar. Pek garip bir manzara...

Yemek salonundakiler, Hulot'ya, o ayyaş, o beceriksiz, o düztaban, o beş para etmez Hulot'ya bakmıyorlar. İğreniyorlar ondan. Biraz da korkuyorlar. Bu iyi işte. Hiç olmazsa, kişiliğinde şeytanî bir yan buluyorlar.

Bana gelince, arada bir göz ucuyla bakıyorum ona. Doğrusunu isterseniz, o olmayınca vakit geçmek bilmiyor. Hulot yanımdayken güneş çıkmış gibi. Ah, ilk adımı atmak cesaretini bulabilsem, yanına gidip desem ki...

Ne diyebilirim?

Desem bile ne faydası var?

□

Öğleden sonra dörtte, «deniz banyosu» almaya gitti Hulot. «Deniz banyosu» nedir, bilir misiniz? Tuhaf bir dinlenme yoludur. İhtiyar kadınlar bile, bembeyaz ayak bilekleriyle deniz kıyısında çırpınıp durur. Başkaları da soğuk filan dinlemeden suya atlar-

TATİL GÜNLERİ

lar — her gün Neva ırmağındaki buzları kırıp yıkanan deli Kazaklar gibi. Deniz de gariptir hani. Dalgalar arasındayken bağırır durursunuz :

— Çok güzel, çok güzel, diye.

Ama tuzlu su genzinizi yakmış, midenizi kavurmuş, gözlerinizi perişan etmiş, deniz kabukları ayaklarınızı kesmiş, vıcık vıcık deniz anaları karnınıza sürünmüş, bin bir türlü yaratık kumlar arasından görünüp ödünüzü koparmış... Ne çıkar...

Deniz insan dolu. Yüzen, birbirini ıslatan, dalan, sular püskürterek çıkan insanlarla. Yirmi metre açılan kahraman sayılıyor. Şakacılar da var. Dibe dalıp arkadaşlarının bacaklarını çekiştiriyorlar. Hava bozularıyla, gözlüklerle denizaltıcılık oynayanlar. Dalgaların üstünde salınan lastik atlar, fok balıkları. Sahibinin yıkadığı havlayan bir köpek.

— İtip durma!

— Ayakların dibe değiyor mu?

— Ne büyük daigalar...

— Salıncakta gibi...

— Buranın denizi Akdeniz'e benzemiyor. İnsanı o kadar kaldırmıyor.

— Evet, benzemiyor...

— Tuzu az...

— Aman iyi ki az...

Çıktığınızda (çıkabilerseniz tabii), göğsünüzü, bacaklarınızı buz gibi bir rüzgâr sarıyor. Dişleriniz

takırdaya takırdaya zıplayıp duruyorsunuz. Çabuk! Borno, havlu, süveter, çorap, sıcak bir içki.

— Bu son. Artık girmem.

Sakın inanmayın!

Yarımı bekleyin hele. Nasıl olsa gözüpek biri çıkar, başkalarını da ardından sürükler. Fareli Köyün Kavalcısı gibi...

Bugün Hulot da farelerden biriydi.

Kumsala gidip تنها bir yer buluyor. Rüzgâra aldırıyor bile, havlusunu yayıp beş dakika güneş banyosu yapacak. Gözlerine, burun deliklerine kumlar doluyor.

Kalkıyor sonra. Dosdoğru denize ilerliyor. Bay Fred, ellerini göbeğinin üstünde kavuşturmuş, sık bir yerde oturmakta. Hulot hemen elini uzatıyor ona. Bay Fred'in mezarlık olayından sonra kendisine kırgın olabileceğini aklına bile getirmiyor. Bay Fred görmezlikten geliyor Hulot'yu. Zavalılık, hâlâ kendine gelememiş.

Hulot, uzattığı elini ne yapacağını bilemiyor. Yakınlarda yüzme öğretmeni. Yaşlı bir kadını çenesinden tutmuş, ilk dersini vermekte. Hulot ona dönüyor hemen. Eli hâlâ ilerde. Yüzme öğretmeni ne yapacağını şaşırıp yaşlı kadının çenesini bırakıyor, Hu-

lot'yla tokalaşıyor. Öğrencisi suya gömülüp kayboluyor bir anda.

Hulot yoluna devam ediyor.

Martine'in teyzesi Bayan Dubreuilh, üstünde balenali bir mayo, tanıdıklarıyla tokalaşmakta. Hulot yaklaşırken gülümsüyor, elini uzatıyor. Hulot, kendisine incelik gösterme fırsatı verildiği için pek mutlu. Koşuyor.

Dağ gibi bir dalga geliyor o anda. Dalgayı gören Bayan Dubreuilh, geri çekiliyor hemen, sığıyor. Hulot, kendisine uzatılmış eli ısıkılıyor. Dalga yutuyor onu.

Kayboluyor.

Dalga gitti. Bayan Dubreuilh çevresine bakıp Hulot'yu arıyor. Hulot'dan eser yok.

Gidip geliyorum. Rıhtımdan kayalara, kayalar-dan rıhtıma. Bay Smutte, gözlerini yummuş, bir metre derinliğindeki sulara sırt üstü uzanmış yatıyor. Kafasında çarpmalar, bölmeler, istatistikler dans ediyor. Şu hisse senetlerini satıp bunları almalı... Bunları satıp onları almalı...

Garson:

— Bay Smuette! diye sesleniyor kumsaldan. Te... Telefon!

Efendim? Telefon! Tek saniye kaybetmeye gelmez. Telefonda Londra! Ya da Amsterdam! Hemen yüz üstü dönüp kulaç atmaya başlıyor Bay Smutte.

Ama yanlış yöne! Farkında bile değil, denize açılıyor.

Biraz ötede sudan çıkıyor Hulot. Saçları gözlerine dökülmüş. Önünü görmüyor. Hâlâ sığ sularda sanıyor kendini. Dizlerini büke büke yürüyor. Haya-
li dalgaların üstünde.

Bay Hulot'nun siyah elbiseli dostlarından biri kumsalda uyulamakta. Ağzı bir karış açık. Horluyor. Sırtındaki frak belki elli yıl önce modaydı. Kravatı gevşemiş. Rugan pabuçları kumla kaplı. Yastığı, tozdan bembeyaz olmuş bir melon şapka.

Martine voleybol oynuyor. Pierre'le aynı takımlar. Pierre, kızın hayranlığını kazanmak için neler yapmıyor... kaslarını şişire şişire havalara sıçırıyor. Kazanılan her sayı Martine'i gülümsetiyor.

Genç atletin ilgisi hoşuna gidiyor galiba. Ama bir haftadır sürüp gidiyor bu ilgi, daha bir sonuç alınmadı.

TATİL GÜNLERİ

Felsefeci, dalgın dalgın voleybol alanının yakınlarında dolaşıyor. İngiliz kadın, elinde tenis raketi, kumsalda. Felsefeci ona yapıyor hemen.

— İnsanın bir ülküsü olmalı ki... diye söze başlıyor.

Kadının bir şey duyacağı yok. Birini aramakta.

Saat neredeyse altı olacak. Albay, yalınayak, pantolonunun paçalarını dizlerine kadar kıvırmış, üç ihtiyar kadına söylev çekmekte. (Nedense ihtiyar kadınlar hep üzer üzer dolaşırlar.) Carcassone savunmasının günümüzde uygulanamayacağını anlatıyor. Felsefeciden kaçan İngiliz kadını görüyor birdenbire. Söylediklerinden o da yararlısın istiyor. Ama kaçıyor kadın. Albay'ı tanıdı artık.

— Mister Hulo-o-o-o!

Kimi aradığı anlaşıldı.

Hulot'yla tenis mi oynayacak?

Yüzme şampiyonları giyinmeye başlıyor. Bazıları kabinelerde. Bazıları havluların arkasında. Alçak gö-nüllülük gösterileri. Islak tenlere yapışan elbiseler. Her yere burnunu sokan, her şeyi gören utanmaz rüzgâr.

Dondurmacının yanından geçen Hulot, arabadan sarkan macunu görüyor ansızın. Uzuyor macun, uzuyor... Hulot merakta. Düşecek mi? Düşüyor, düşüyor... Ama tam o sırada elini uzatıp macunu tutuyor dondurmacı. Hulot, biraz tedirgin, otele yürüyor.

Kumsalda, Bay Hulot'nun fraklı dostu uyanıyor. Havanın ısısı birdenbire düştü. O yüzden uyanıyor

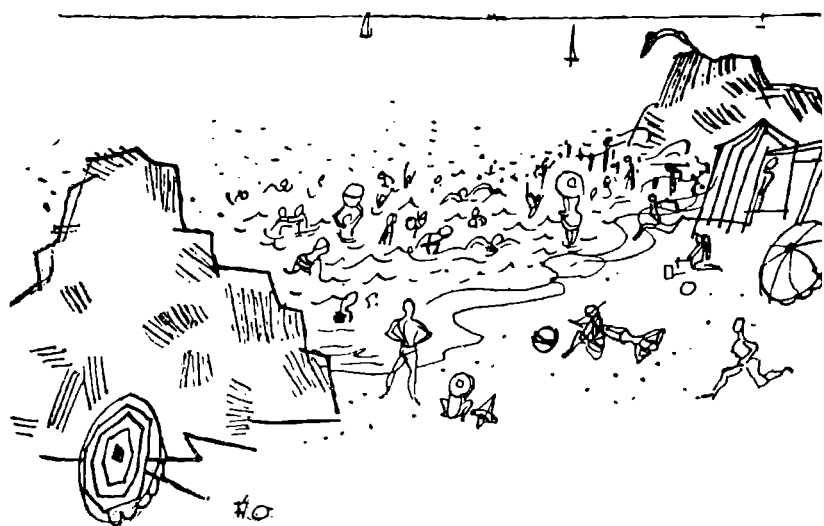
belki. Doğruluyor. Ağrıyan başını ovuşturuyor. Bıyığı rüzgârda sallanıyor.

— Hay Allah, diye mırıldanıyor adam. Deniz...

Yanından geçenler dönüp dönüp bakıyorlar ona.

Şemsiyeler kapatıldı, şezlonglar katlandı. Mayolar, havlular, çantalar, kürekler, kovalar kaldırılıyor. Çekiliyoruz. Birazdan boşalacak kumsal.

Kapanma vakti. Yarına kadar.

İNGİLİZ KADIN, bizi görür görmez:

— Kaçırdınız! Kaçırdınız! diye bağırdı.

Ona doğru ilerledik.

— Öyle bir şey kaçırdınız ki! Müthiş bir şeydi! Harika!

Bayan Topping koşarak geldi. Yana yatmış tenis kasketinin altında kıpkırmızıydı yüzü. Karımla ben, tenis kortuna doğru ağır ağır yürümekteydik. Pek heyecanlı olduğunu gördük kadının. Bunun altında Hulot'nun parmağını sezdim.

— Ne oldu, Bayan Topping?

— Ne mi oldu? Bir de soruyorsunuz ne oldu diye! Çağımızın maçı!

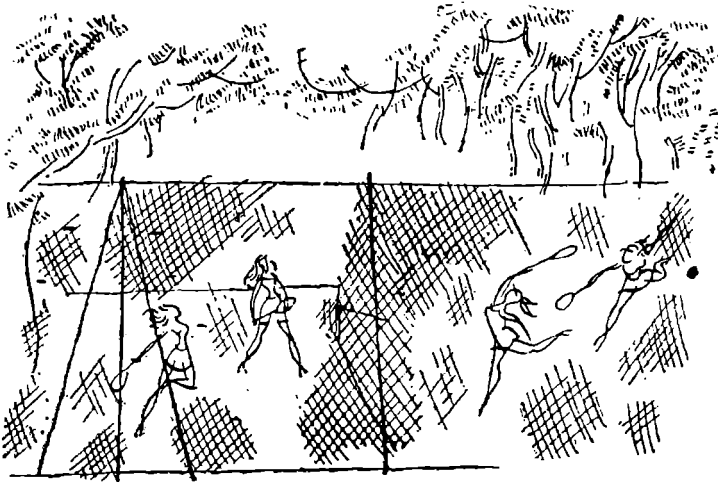
TATIL GÜNLERİ

- Kim oynadı?
- Kim oynayacak, Hulot!
- Hulot mu?
- Evet!
- Kazandı mı?
- Evet!
- Nasıl olur?
- Ah!

Bayan Topping, bir sıraya yığıldı. Ellerini dizlerine dayamış, soluk almaya çalışıyordu şimdi.

Yarı kakhaha, yarı iniltiyle:

- Ah... Ah... diye tekrarladı.
- Anlatmaz mıydınız, dedim.

Sonra, ne kadar kültürlü olduğumu göstermek için, ekledim:

— **Please.**

□

Bayan Topping anlatmaya başladı:

Mister Hulot'nun arabasına binmiştik. Müthiş bir araba! Tenis kortuna geldik. Dört genç kız tenis oynuyordu. Koşuyor, sıçırıyor, çılglık atıyorlardı... Küçük küçük kuşlar gibi... büyük bir kafesteki kanaryalar gibi... Birkaç kişi de gölgede oturmuş içki içiyordu. Tenis kortuna gelince, Mister Hulot kontağı kapadı. **Gümm** diye bir ses duyuldu arabadan. Top atılır gibi. Kızlar oyunu bıraktılar. Neyse, biz çıktık. Mister Hulot:

— Tenis oynayacağım, dedi.

— Siz bilirsiniz, diye cevap verdim.

Bu patlama herkesi korkutmuştu. Üstelik bir de benzin kokusu yayılıyordu ortalığa.

Biri:

— Ne oluyor? Kim bu adam? diye sordu.

Albay:

— Hulot, diye cevap verdi.

Pierre — tanıyor musunuz onu? — Mister Hulot'nun iyi bir tenisçi olup olmadığını merak ediyordu. Albay'dan öğrenmek istedi.

Albay'ın cevabı pek kısaydı doğrusu:

— Hıh!..

Dinleyin bakın. Hakem merdivenine tırmandım.

TATİL GÜNLERİ

(Biliyor muydunuz, Exeter Kız Kolejinde tenis, golf, kriket öğretirim ben. Çok iyi bir okuldur. Yalnız seçkin ailelerin kızları gelir.) Sonra Mister Hulot çıktı korta. Sırtında ceket, başında kâğıt şapka. Kurumlu kurumlu yürüyordu. Şortlu iki kıza karşı oynayacaktı.

Kızlar :

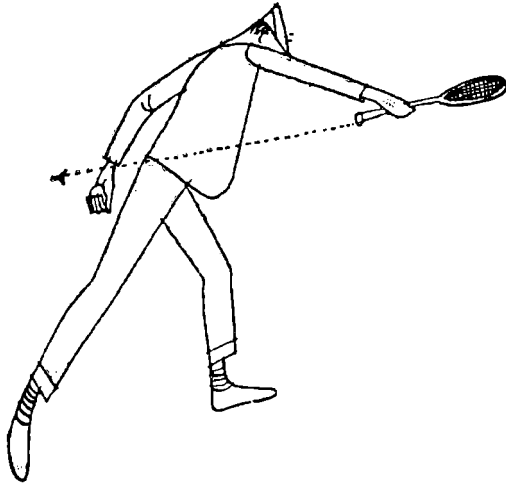
— Hazırız, dediler.

Ben de.

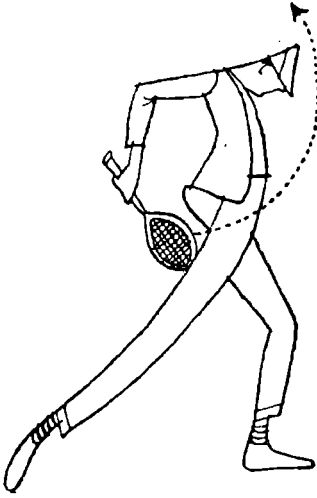
— Hazırsanız başlayın, dedim.

Ah! Kaçırdınız, kaçırdınız! Böyle bir şey göremezsiniz ömrünüzde.

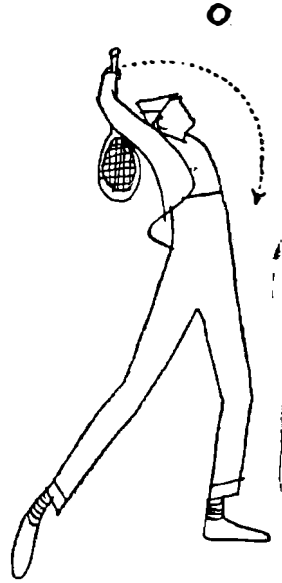
Mister Hulot'nun servisini söylüyorum. Raketini... raketini... Nasıl anlatsam? Sol ayak ilerde, sağ ayak geride, yere paralel tuttu raketini (Resim 1).

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Birkaç kere havaya kaldırıp kaldırıp indirdi (Resim 2), sonra da olanca gücüyle topa vurdu (Resim 3). Şöyle!.. Görülmedik şey!

Kimse bundan bir şey anlayamadı. İlk top, gidip kızlardan birinin ayağına çarptı. Kızcağız, bilyayla vurulmuş civeiv gibi:

— Ah! Ah! diye inledi.

Mister Hulot bir sayı kazanmıştı tabii.

— On beş! diye bağırdım.

Herkesin ilgisini çekmişti bu.

— Ne oluyor?

— Müthiş bir şey!

Mister Hulot topu aldı. Raketini yine öyle salladı. Bir-iki-üç! Aynı şey! Olanca gücüyle vurdu. İkinci kız, topun yanına iniverdiğini bile göremedi. Ne servis! Bir sayı daha.

— Otuz! diye bağırđım.

İnanılacak şey değil! Herkes heyecanlanmıştı.

— Gördünüz mü? diye soruyorlardı birbirlerine.

— Şimşek gibi bir servis!

— Olamaz!

Mister Hulot durmadan sayı alıyordu. Hem de sadece servisle.

Sonunda kızlar dayanamayıp korttan çekildiler.

Derken o delikanlı çıktı ortaya. Pierre. Süveterini fırlatıp attı.

— Ben şimdi onun hesabını görürüm, dedi.

Kasıla kasıla korta yürüdü. Önce birtakım ısınma hareketleri yaptı. Kollarını çırptı, dizlerini büktü, derin derin soluk aldı... Ama Hulot'nun kılı bile kıpırdamıyordu. Kollarını göğsünde kavuşturmuş, başında kâğıt şapka, olduğu gibi duruyordu. Müthiş bir adam!

Pierre ısınma hareketlerini bitirince:

— Hazır mısınız? diye sordum.

— Hazırım, dedi.

— Öyleyse başlayabilirsiniz.

Bir-iki-üç... Güm! Aynı servis! Topu kaçırmamak isterken yere düştü Pierre. Fanilasının kuyruğu şortunun arkasından çıkmış, sallanıyordu. (Sözün burasında deliler gibi uzun uzun güldü Bayan Topping.) Oradan oraya koşmaya başladı... (Bayan Top-

ping, bir süre
de sağa - sola
koştu durdu.)
Olaak şey de-
ğil! İmkânı
yok! Bir-iki-üç..
güm! Bir - iki -
üç.. güm! Güm!
Bir güm daha!
Hiç acımadan!

Maçı Mister
Hulot kazandı.
Pierre, bitkin
durumda, kortu
terk etti. Şöyle..
(Bayan Top-
ping gözlerini
fıldır fıldır çe-
virerek dilini
bir karış sar-
kıttı.)

Mister Hulot, sırtında ceketi, başında kâğıt şap-
ka, korttaydı hâlâ. Albay — Albay'ı tanıyorsunuz,
değil mi? — Albay müthiş tedirgin olmuştu. Pierre'-
in yenilmesine Martine de içlerlemişti. Delikanlıya
bakmıyordu bile. Zavallı Pierre. Yazık, çok yazık...

Albay:

— Raketimi getirin, dedi.

Biri raketini bulup getirdi. Albay, uygun adım-

TATİL GÜNLERİ

larla korta çıktı. Seyirciler, tek kelime söylemeden, birbirlerine baktılar.

— Hazır mısınız? Başlayın!

Zavalhı Albay. Bir-iki-üç... güm! İlk servis, Albay'ın kasketini buldu. Kulaklarına kadar geçirdi kasketi! Bir-iki-üç... güm! İkincisi, raketine **çarp**tı, Albay'ı topaç gibi döndürdü. Üçüncüsü, poposuna geldi. Albay yere düştü. Nakavt! Mister Hulot kazandı!

Hoşça kalın!

Bayan Topping:

— İnanılacak şey değil! İnanılacak şey değil! diye mırıldanarak uzaklaştı.

Karım:

— Budala kadın! diye söylendi. Hiç bir şey anlamadım.

İnanılacak şey değil!

Ben de, Bayan Topping gibi sevinçten çıldırıyordum. Bir mucize olmuştu. Beklediğim mucize. Topa raketin neresiyle vurulacağını bile bilmeyen Hulot, karşılanmaz servisleriyle herkesi yenmişti! Karşılanmaz, büyüğü servisleriyle. Bir-iki-üç... Harika! Bütün düşmanlarını kaçırmıştı. Kimse bir şey diyemezdi buna. O havalı, güzel kızlar... Pierre, üstün-insan...

teknîge inanan Albay — hepsi, hepsi kaba kuvvetin, ilkel gücün karşısında yenilgiye uğramışlardı.

Efsanelerdeki büyücülerin ellerinde değnekler vardır hani, bütün dileklerini onlarla gerçekleştirirler... Hulot'nun büyülü değneği de raketiydi işte! Bir-ki-üç... Raketini sallamıştı, o kadar. Gerisi topun işiydi.

Karşısında kimse dayanamamıştı.

— Bay Hulot... İnanılacak gibi değil...

Tenis kortundakiler, ateşli ateşli bu konuyu konuşuyorlar hâlâ.

Kadınlardan biri :

— Niye herkes gibi oynamıyor? diye soruyor.

— Olmaz öyle şey. Kuralları hiçe sayıyor.

— Öyle servis atmak, kurallara göre yasak değil mi?

— Oynamayalım onunla.

Boykot — tek silahları. Hulot kendilerinden üstün. Onun için, tek çare boykot.

— Olamaz... Servislerini gördünüz mü?

— Pek tuhaf!

— Bir-iki-üç... o kadar.

Hulot gibi servis atmaya çalışıyorlar. Beceremiyorlar tabii. Herkes Hulot olamaz. Onun dağları delen inancından yoksunlar...

Pierre:

— Bağışlanacak gibi değil, diye homurdanıyor. Bağışlanacak gibi değil.

Sadece Martine konuşmuyor. Yanakları al al. (Sevinçten mi acaba?) Pierre'e en ufak yakınlığı bi-

le esirgiyor şimdi. Delikanlı, bir dakika içinde imparatorluğunun yıkılıverdiğini gördü, günlerdir toplanan yemişlerinden oldu.

Utançtan, öfkeden mosmor kesilmiş Albay.

— O budalayla bir daha oyun moyun oynamam diyor.

Genç bir kadın:

— Böyle şey gördünüz mü? diye soruyor.

— Görmedim. O servisler...

— Boyu uzun da öyleatabiliyor...

Son söz karımda:

— Gidelim. Geç oldu.

Kortu çevreleyen çimlerden geçiyoruz. Kafamda, Bayan Topping'in anlattıkları. Hulot'ya o olağanüstü tekniği kim öğretmiş olabilir? Bir büyücü mü? Kader mi?

Dalgınlıkla karıma çarpıyorum. Ters ters bakıyor bana.

— Nen var senin? Bayan Dubreuilh'e niye selâm vermedin?

— Ah, şekerim...

Hemen dönüyorum. Çok geç. Bayan Dubreuilh, başı havada, uzaklaşmış.

Otele dönüyoruz.

Durmadan bu cümleyi tekrarladığım için özür dilerim. Ama başka ne diyebilirim ki? Otel, sığınacağımız bizim. Rıhtımda olalım, dalgakıranda olalım, uçurumun tepesinde olalım, karım:

— Oteli görüyorum buradan, diyor hep. İşte bizim odanın penceresi...

Otel olmasa ne yapardık bilmem? Salonlar olmasa ne yapardık? Her gün büyük bir merakla yemek listesini inceliyoruz. Bay Ménard da uzaktan uzaktan gülümsüyor. Listede hiç sevmediğimiz bir yemeğe rastlasak bile, sevinç gösterilerinde bulunuyoruz. Bay Ménard'ı kırmamak gerekiyor. Dokunulmazlığı var onun. Ama yine de birkaç oyunbozan çıkıyor. Yemeklere dudak büküyorlar. Bay Ménard aldırılmazmış gibi görünmeye çalışıyor. Herkesi memnun etmek im-

TATIL GÜNLERİ

kânsız tabii. Yine de sıkılıyor. Biz de onun sıkıntısını gidermek için tatlı tatlı gülüyoruz. Pohpohlama-lı onu, el üstünde tutmalı. Bay Ménard olmasa ne ederiz?

Hulot, arabasıyla villaya kadar götürdü Martine'i. Savaşı kazanan, ödülünü alıyor. Bundan tabii ne olabilir ki?

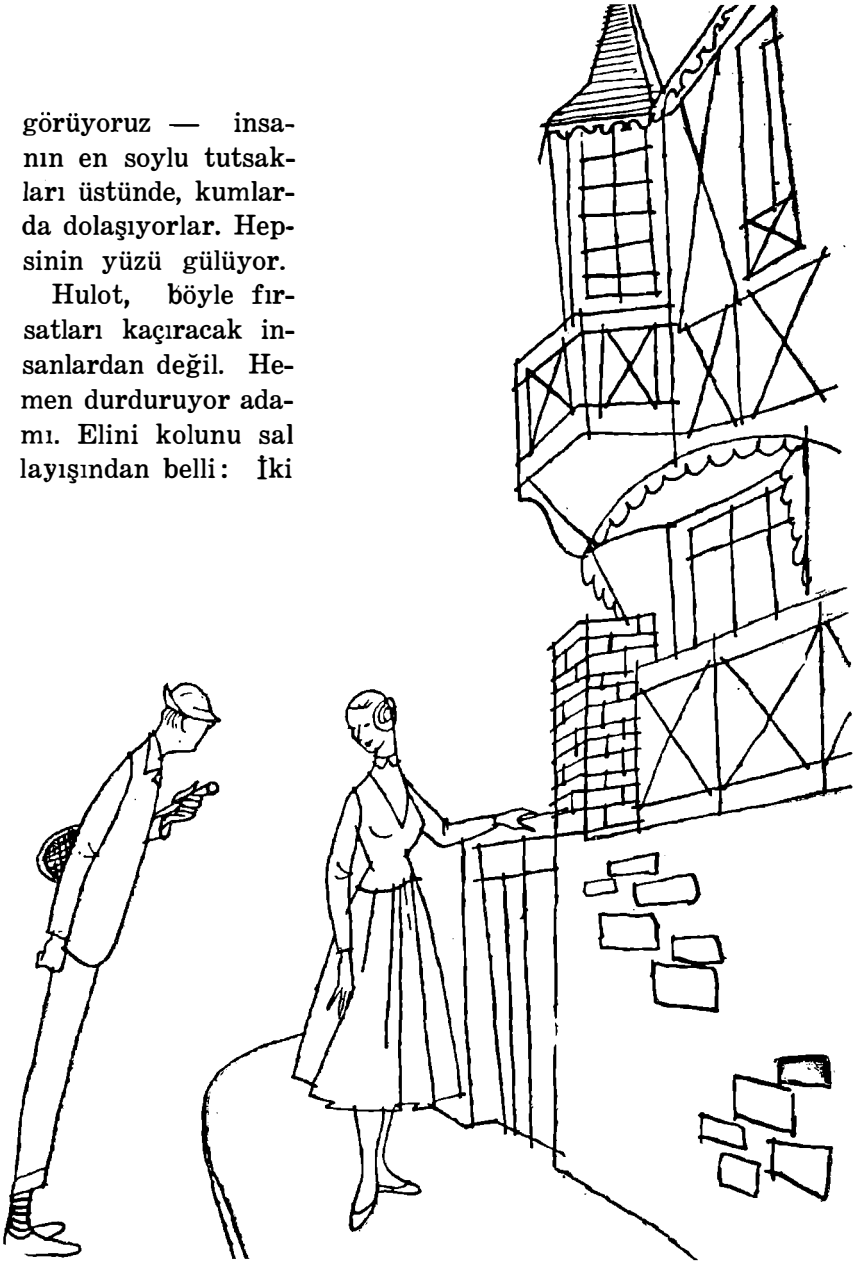
Bayan Dubreuilh'in villası önünde birkaç dakika çene çaldılar. Uzakta olduğum için ne konuştuklarını duyamadım; ama sevgili karım, güneşin her günkü batışını büyük bir hayranlıkla, iç çekişleriyle seyretmeye koyulunca, ben de sırtımı denize dönüp göz ucuyla onlara baktım.

Aralarında bir ilişkinin tohumları atılıyordu. Pierre yoktu artık. Felsefeci ise, kilometrelerce ötede-ydi. Kim bilir, yoksa yeni bir aşkın doğuşuna mı tanık oluyordum? Ama Martine, Bay Hulot'ya tutulabilir mi? Kabalık olmasın diye mi böyle davranıyor? Acaba gönül mü eğlendiriyor sadece?

Bir adam geçti — uçurumun dibindeki küçük ahırın sahibi. Champs-Élysées yakınlarında ihtiyar kadınlar vardır, sıra kiralarlar; bu adam, o kadınları hatırlatıyor bana. Hepimizin içinde yatan o «süvarilik» duygularını ateşliyor. Güzel havalarda aileler

görüyoruz — insanın en soylu tutsakları üstünde, kumlar da dolaşıyorlar. Hepsinin yüzü gülüyor.

Hulot, böyle fırsatları kaçırarak insanlardan değil. Hemen durduruyor adamı. Elini kolunu sal layışından belli: İki

TATİL GÜNLERİ

at kiralayacak. Bugün geç oldu. Belki yarın, belki öbür gün, Martine'le atlara atlayıp gezintiye çıkacaklar.

Ne kadar haklısınız, Bay Hulot. Çok doğru. Fırsatı kaçırmayın. Martine'in gözlerinde ısıldamak istiyorsanız, hep böyle kalın. Zafer kazanmış bir komutan gibi. Vakit geçirmeyin.

Sakın haa! Mucizeler bir kere olur çünkü...

Otelin girişinde bir afiş. Belli belirsiz iki pal-yaço resmi. Yazılar:

**3 Ağustos Çarşamba
Saat 21'den Şafağa Kadar**

**PLAJ OTELİ
Salonlarında**

MASKELİ BALO

Kostümle Gelinmesi Rica Olunur

MERCREDI 3 AOÛT
de 21h à l'aube
dans les salons de

L'HOTEL DE LA PLAGE

BAL
Masqué

ON EST PRIÉ DE VENIR EN COSTUME

TATİL GÜNLERİ

O unutulmaz günün akşamında, 29 temmuz'da, yemekten sonra Bay Smutte'ün oğluyla ping-pong oynadı Hulot. Ping-pong odası, salonun bitişiğinde. Hulot, ping-pong oynarken o odada kalmıyordu sadece. Açık kapıdan salona da girip çıkıyor, çalgın danslar yaparcasına bir o yana bir bu yana sıçrayıp duruyordu. Top sesi de cabası. Düşünün artık, salon ne durumdaydı.

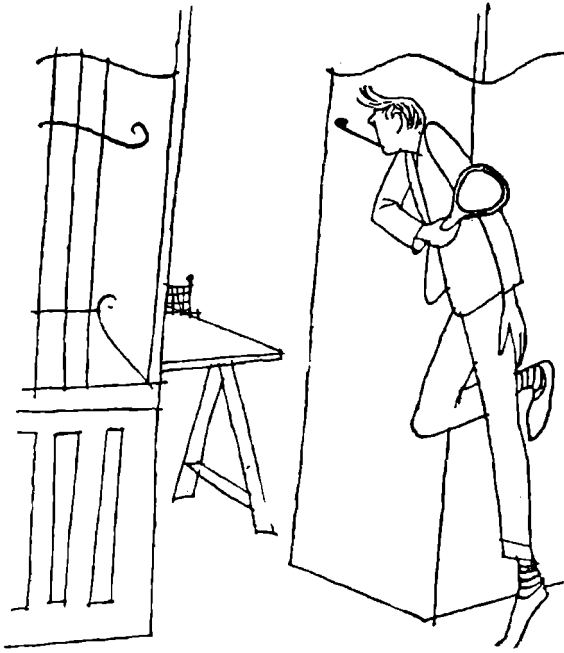
Önce briççilerin keyfi kaçtı. Albay'la Bayan Paillaud (otel müşterilerinden biri), herkese gülümseyen o kadınla çapkın Brezilyalıya karşı oynamaktaydılar. Yanlarındaki masada da iskambil oynanıyordu: Bay Fred'le bir başka müşteri. Bayan Dubreuilh'yle Martine de salondaydılar. Yapacak başka şeyleri olmadığı akşamlar, otele geliyorlardı.

Felsefeci, Martine'in yanında, ayakta durmuş, ezberlediklerini tekrarlıyordu:

— ... kadının toplum içindeki görevi... evet, kadının evinde oturmalıdır gerçi, ama siyasî bilince de ulaşmış olmalıdır. Ayrıca, toplum...

İhtiyar iki kadın, adaçaylarını yudumlayarak, konuşmaktaydılar. Tavuk gibi gıdaklıyorlardı.

Tak! Tak-tak! Bay Hulot'nun da su götürmez bir varlığı vardı hani! Masadan sıçrayan toplar, duvarlara çarpıyordu boyuna. Hulot, sırtı bize dönük, kapıda durmuş, boyuna hopluyordu. Albay, kendini oyuna veremiyordu bir türlü. Gözü seğiriyordu. Allah kahretsin şu ping-pong denen şeyi! Hulot de insanın hep kafasını karıştırıyor zaten. Pis herif!

Herkese gülümseyen kadın:

— Kör, dedi.

Sonra ekledi:

— As.

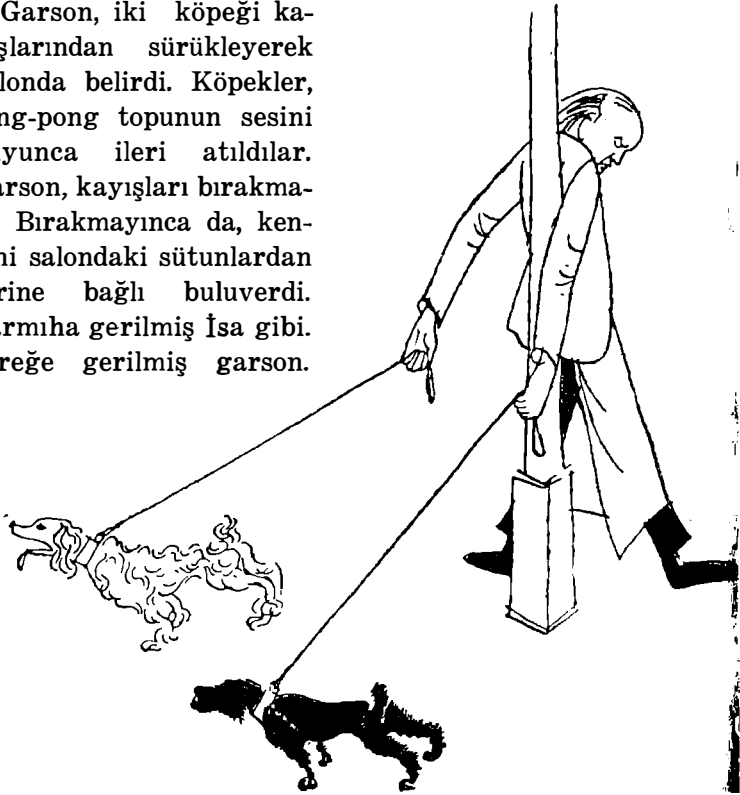
Tak-tak-tak-tak... parke döşemede ping-pong topu. Tak-tak... tak... hâlâ zıplıyor. Son zıplayışı mı? Daha değil... tak... Hulot, topu ararken ihtiyar kadınlardan birinin oturduğu koltuğun altına eğildi. Kadıncağız şaşkınlıktan ne yapacağını şaşırırverdi. Genzine adaçayı kaçtı, öksürmeye başladı.

TATİL GÜNLERİ

Sonra felsefeciyi bir yana itti Hulot, eşyaları çekmeye koyuldu. Salonda insan olduğunun farkında değildi sanki. Martine topu alıp ona uzattı. Hulot teşekkür etti. Sadece Martine'i görüyordu gözleri.

Topu raketin üstünde zıplatarak ping-pong odasına döndü.

Garson, iki köpeği kayışlarından sürükleyerek salonda belirdi. Köpekler, ping-pong topunun sesini duyunca ileri atıldılar. Garson, kayışları bırakmadı. Bırakmayınca da, kendini salondaki sütunlardan birine bağlı buluverdi. Çarmıha gerilmiş İsa gibi. Direğe gerilmiş garson.

Köpekler havlamaya başladılar.

Bay Ménard salona daldı.

— Soytarılığa mı başladın şimdi de?

Ama Bay Menard...

— Sus, budala!

Bay Ménard garsonu çözdü. Salona geçici bir huzur çöktü. Derken yine başladı ping-pong. Tak, tak-tak-tak... Hulot, bir topu karşılamak için geri geri koşarak salona girdi.

Hakemlik yapmakta olan Bayan Topping:

— 16-14! diye bağırdı.

Herkese gülümseyen kadın, ortağına:

— Durumumuz nasıl? diye sordu.

Sabrı tükeniyordu anlaşılan. Her çeşit havada giydiği o kocaman, rengârenk şapkalar, bir tropik ağacına benzetiyor onu. Sigarasının dumanı eksik olmuyor. Gövdesinin her yanı kolyelerle, deniz kabuğundan yapılmış bileziklerle, çınlayan küpelerle, taşlarla, boncuklarla, zincirlerle, yüzüklerle şıkır şıkır. Vitrinini durmadan değiştiren ayaklı bir mağaza sanki. Brezilyalıyı umutlandırıyor. Korkutuyor da.

— Kör, dedi Bayan Paillaud.

Tak-tak-tak-tak... Yerde yine ping-pong topu.

Hulot aramızda belirdi. Top masanın altına gitmişti her halde. Brezilyalının koltuğuna tutunarak diz çöktü; bacaklar, etekler arasından kendine yol açtı.

Brezilyalı bir döner koltukta oturmaktaydı.

Hulot koltuğa tutunduğu anda, masaya bir kart

TATIL GÜNLERİ

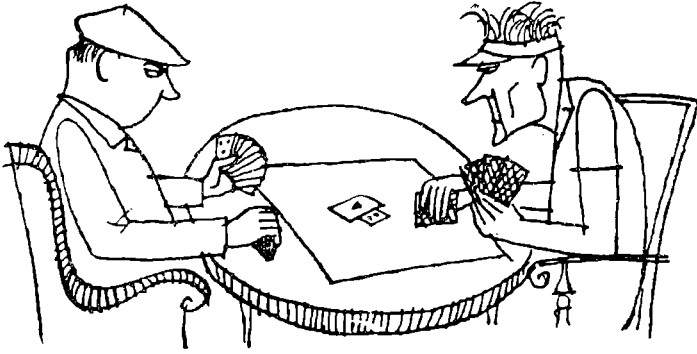
atmıştı. Ama kart, koltuk döndüğü için, gidip yan masaya konuverdi. Bay Fred'le arkadaşı, önlerine düşen iskambilin farkına bile varmadılar.

Hulot topu buldu. Brezilyalı'nın koltuğunu düzeltip yan odaya geçti.

Maç yine başladı. Tak, tak-tak...

— 19-18!

İki masadaki iskambil oyuncularını için de sessiz birer şaşkınlık dönemi başladı.

Bay Fred'le arkadaşı birbirlerine baktılar önce, sonra gözlerini masaya, aralarında belirivermiş karta diktiler. Bay Fred biraz önce o kartı atmıştı masaya. Aynı kart bir daha çıkmıştı şimdi. Karşısındaki, biryerlere başka kartlar mı saklıyordu yoksa?

Ya arkadaşı? Bay Fred'in biraz önce o kartı attığını biliyordu. Her halde çaktırmadan o kartı almıştı Bay Fred, sırası gelince bir daha oynamıştı.

İki adam, elleri masada, soluk bile almaktan çe-

kinerek, birbirlerini süzdüler uzun uzun. Patlamaları için bir kıvılcım yeterdi.

Briç masasında ise, daha demin en büyük kartı attığını bilen Brezilyalı, ortadaki kâğıtları topladı. Hiç de tuhaf değildi bu. Ama öteki oyuncular, kendi ortağı bile, ona ters ters bakarak usulca ayağa kalktılar. Brezilyalının kartını gören olmamıştı.

Bu arada tek kelime söylenmemişti. İki masada çıt bile çıkmamıştı. Sadece ihtiyar kadınlar konuşmalarına devam ediyorlardı, o kadar.

İşler o kadarla bitmedi. Biter mi hiç? Asıl olanlar ondan sonra oldu. Hulot'nun farkına bile varmadan ateşlediği fitil, iskambil oyuncularının içlerindeki bombaları birazdan patlatacaktı.

Ping-pong maçı sona erdi. Smutte'ün oğluyla Hulot, tokalaşıp toparla raketleri dolaba kaldırdılar. Hulot salona girdi, eğilerek Martine'i selâmladı. Sonra da:

— Good-bye! dedi Bayan Topping'e.

— ... good night!

Dimdik, merdivenleri çıkmaya başladı. Son basamağa varmıştı ki, salonda bir gümbürtüdür koptu. Sinirler iyice gerilmişti zaten. Kimsenin haksızlığa boyun eğmeye niyeti yoktu.

Ateşi Bay Fred açtı:

— Bu kart da nereden çıktı?

Konuşmak için fırsat bekleyen arkadaşı:

— Nereden mi çıktı? dedi. Bana mı soruyorsunuz?

Bay Fred, öne doğru biraz daha eğilerek:

TATİL GÜNLERİ

— Bu kart da nereden çıktı? diye tekrarladı.

Bay Fred'in yüzüzlüğü, arkadaşını dehşete düşürmüştü.

— Ah... diye mırıldanabildi sadece.

Yan masada da bir şeyler oluyordu.

Herkese gülümseyen kadın:

— Dostum, dedi Brezilyalıya, bakıyorum böyle işler çevirirken kılınız bile kıpırdamıyor...

— Nasıl işler? diye sordu Brezilyalı.

Albay:

— Oynamadan kart topluyorsunuz! diye bağırdı.

— Oynadım ya.

Bayan Paillaud:

— Oynamadınız! diye haykırdı.

— Efendim...

Ne efendimi? İyi doğrusu!

— Her halde alışkınsınız böyle şeylere, dedi Albay.

Bay Fred ayağa fırlamıştı o sırada:

— Hilekâr!

— Sensin hilekâr!

— Düzenbaz herif!

— Ne dedin, ne dedin?

— Duydun ne dediğimi!

Herkese gülümseyen kadın, Brezilyalıya döndü:

— Sizin bu yaptığınıza bizim dilimizde «hilekârlık» derler. Hile yaptınız!

TATİL GÜNLERİ

Brezilyalının gözleri yuvalarından fırlayacaktı neredeyse.

— **Hein!** diye bağırdı.

Albay, kadını destekledi:

— Evet! Hilekârlık derler! Hile yaptınız!

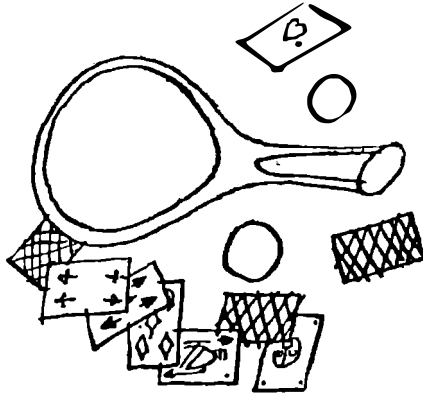
— Yalan söylüyorsunuz!

Hasır şapkalı kadın (bu akşam siyahtı şapkası):

— Ben mi? Ben mi yalan söylüyorum? diye haykırdı. Salak!

— Ben mi? Ben mi salağım?

— Evet, sensin salak! Pis zampara!

Bu sözler, Sao-Paulo'lu adamı çileden çıkardı. Öfkeden yemyeşil kesildi ansızın, bütün centilmenlik kurallarını bir yana bırakarak ağzına geleni söylemeye, küfürleri art arda sıralamaya başladı. Kadın durur mu hiç? O da açtı ağzını, yumdu gözünü. Şıllık!

TATİL GÜNLERİ

Ya Brezilyalı? İki haftadır sevdâ sözleri döktüren o değil sanki! Canavar herif! Meğer asıl benliğini ne büyük bir başarıyla saklamış!

— Yeter artık.

Yeter mi? Yeter ya! Ne yapalım, dostum, her şey bitti! Umutlara paydos!

Brezilyalı. O güne kadar gösterilen incelikler, gerçekleştirilemeyen hayaller, sözler, baş ağrıları, iç çekişleri, kimsenin bakmadığı sırada dudağa götürülen parmak uçları... İki haftalık bekleyiş. Niye? Kendisine «hilekâr» densin, «pis zampara» densin diye mi?

Hem de kim diyor bunları?

Orospunun teki.

Yan masada, Bay Fred arkadaşını yakasından kavramış, boyuna sarsıyordu.

— Bırak beni! diye bağırırdı adam.

Herkes ayağa kalktı. İskemleler devrildi. Havada kartlar uçtu. Yanaklara tokatlar indi. Bardaklar, sigara tablaları kırıldı. Kalpler de kırıldı. Herkes bağırdı, çığlık attı. Fransızca, İspanyolca küfürler sıralandı. Bayan Paillaud birkaç kere bayılacak gibi oldu.

May Ménard, kendi sağlığını hiçe sayarak, dövüşenlerin arasına atıldı.

Atıldı da ne oldu sanki?

Bir dayak da o yedi.

Otelin adı lekелendi.

Bay Ménard:

— Bayanlar baylar, diye inledi... Bayanlar baylar...

Birkaç kelimeyle ortalığı yatıştırabilirdim.

Karım:

— Galiba bir anlaşmazlık çıktı, dedi. Niye acaba?

Gülümseyerek:

— Bilmem, diye cevap verdim.

30 TEMMUZ

BÜTÜN GÜN YAĞMUR YAĞDI. Dışarıya adım bile atmadım. Kumsalda kimsecikler yok. Çöl gibi. Tatile gelenler, denizi değil, yağmuru seyrediyorlar şimdi...

Biraz önce, tutmakta olduğum günlüğü okudum. Her sayfada Bay Hulot. Kahramanım. Otomobili. Ortalığı birbirine katarak gelişi. Bay Fred'le Bay Smutte'e ettikleri. Devrilen kayık. Mezarlıktaki kahkahalar. Unutulmaz anılar. Ne büyük bir hazine!

Hulot'yla ben hâlâ yabancıyız birbirimize. Tek kelime konuşmadık. Hep yakınlarında dolaştığımın farkında mı? Hep onu gözetlediğimin? İki haftadır gözlerimi ondan ayırmadım. Tatilde yapmak istedi-

ğimiz ne varsa, o yapıyor. Tabî biz o cesareti bulamayız kendimizde.

Hulot... Bana güvenebileceğini söylesem mi ona? İki kere ele vermedim kendisini — Bay Ménard'ın yerde ayak izleri gördüğü zaman, bir de dün akşamki kavgada.

Ama yetmez bu. Hulot'ya teşekkür etmek için başka bir yol bulmalıyım.

Nasıl bir yol? Düşünmem gerek.

2 AĞUSTOS

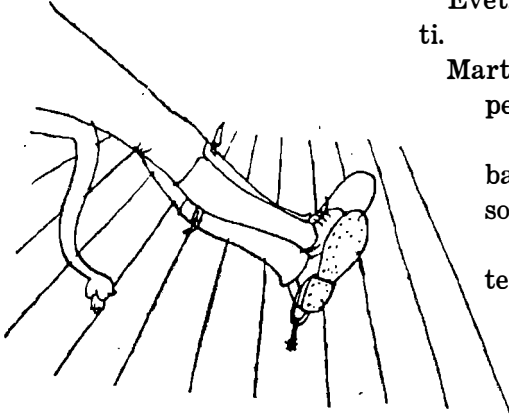
DÜN SABAH GÜNEŞ ÇIKTI. Biz de «süvari» Hulot'yu görebilme fırsatını bulduk. Deri çizmeler. Adım başında bir yerlere takılan eski, paslanmış mahmuzlar. Kolunun altına her alışında arkasındakinin yüzüne çarpan bir kamçı.

Evet. Hulot ata binecekti.

Martine, onun gelişini penceresinden gördü.

— İçeri girin, diye bağırdı. Bir dakika sonra hazırım.

Odasından, Paris'te havaların nasıl

gittiğini anlatan o duygulu şarkının ilk notaları duyuldu.

Hulot, villanın merdivenlerini çıktı. Beş dakika sonra, Martine'in arkasında, kapıda göründü. Kolu-nun altında kamçı yerine uzun, kırık bir mum vardı. Bu yanlışlığı fark edince içeri koştu hemen, kamçısını alıp döndü.

Bayan Dubreuilh'ün oturma odasında geçirdiği o beş dakikada neler yaptı Hulot, neler oldu, bilmiyorum. Ama mum güzel bir ipucu doğrusu, gerisini kestirebiliyor insan. Üstelik oturma odasını da görmüş-lüğüm var. Birkaç gün önce, Bayan Dubreuilh, karmıyla beni çaya çağırmıştı.

Yeşil duvar kâğıtları. Karşı karşıya iki resim: Monte Carlo Gazinosu'yla Montmartre'nin ünlü Sacré-Coeur'ü. Yani «hayır»la «şer». Bir piyano. Üstünde bronz şamdanlar. Alçak, yuvarlak bir masa. Çevresinde oymalı koltuklar. Antika. Oymalar, dört mevsimi gösteriyor. Dört koltuk. Her koltukta bir mevsim. Ayrıca birkaç koltuk daha. Yastıklar. Bir puf. Bayan Dubreuilh'ün beyaz çerçeveli bir fotoğrafı.

Tatlı tabakları, salanınca içinde kar tanecikleri uçuşan cam küreler, birkaç boş vazo, bir Türk (yada Japon) hançeri, bronz bir saat, şöminenin üstünde şamdanlar, çeşitli hayvanların kürkleri...

Hulot'nun bu müzeyi bir savaş alanına çevirishini getirdim gözlerimin önüne, keyiflendim. Mahmuzları kürkleri parçalamıştır mutlaka, kamçısı Sacré - Coeurer'ü yerle bir etmiş, fotoğrafı havalara uçur-

TATİL GÜNLERİ

muştur. Tatlı tabaklarının arka arkaya kırılışını bile duyar gibiyim.

Ne büyük bir savaş olmuştur kim bilir! Hulot, kolunun altında kamçı yerine mumla çıktığına göre...

Hulot. Barbar Hulot. Süs eşyalarının baş belâsı...

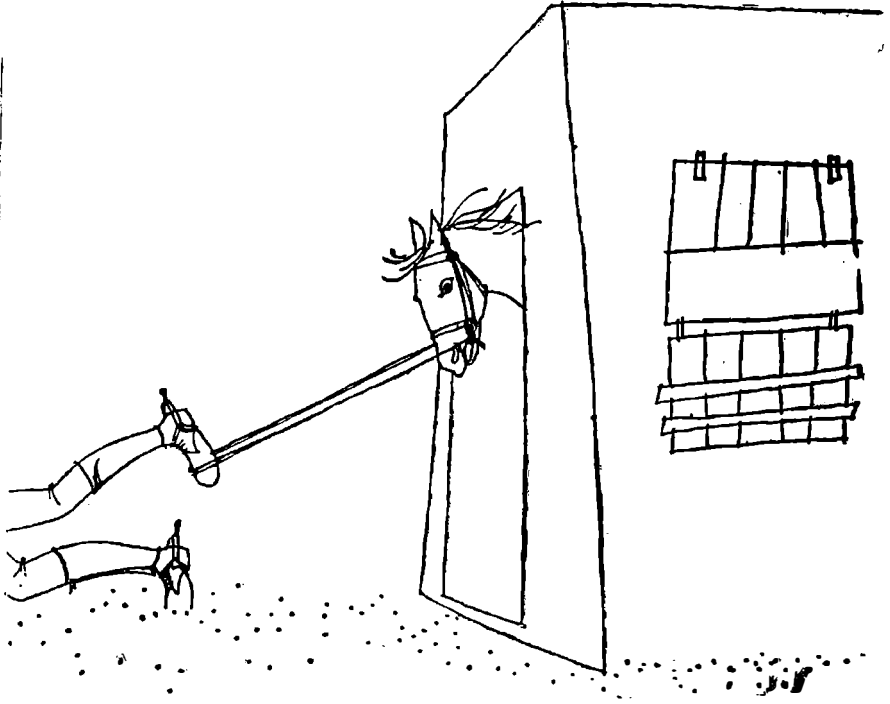
Martine bir katıra tırmandı. Çocuklar vardı çevrelerinde. Sıpalara binmiş, dolaşıyorlardı. Zavallı hayvancıklar. Boyunlarında çingirak, başları önlerinde. Kendilerini bırakmışlar. Sabahtan akşama kadar kumsaldalar. Bir o yana, bir bu yana. Örgü ören ihtiyar kadınların yanından geçiyorlar. Kayalara gidiyorlar. Sonra rıhtıma. Kumlar üstünde. Çocuklar, indikleri zaman boyunlarını okşuyorlar bazen.

Oturuyordum (evet, kırk yılda bir de oturuyorum). Karım yanımda. Hulot ata binecekse, bunu kaçırmak istemem doğrusu.

Hulot bir kulübenin arkasında kayboldu. Her halde orada binecekti ata. Biraz sonra, elinde dizginlerin ucu, yine görüldü. Bayan Dubreuilh geldi yanlarına; Hulot'yu beklemekte olan yeğenini görmüştü. Hulot şapkasını çıkarıp selâm verdi (bir gün önce almıştı şapkayı; eski şapkasına benziyordu). Ama selâm verirken de dizginleri hafifçe çekti. Dizginler ansızın sarsıldı. Hulot, geriye doğru uçarak, ortadan kayboldu yine.

— Nefis bir başlangıç, diye düşündüm.

Dizginlerin öteki ucunda at vardı her halde. Bir dakika sonra Hulot, kulübenin arkasından çıktı. Şapkası yana yatmıştı. Anlaşılan işler pek yolunda gitmiyordu.

Nasıl oldu bilmiyorum, Hulot'nun ayağı, yerde kumlarda sürüklenen dizginlere takıldı. Tehlikeli bir şeydi bu. Martine gülümseyerek ona bakıyordu. Bayan Dubreuilh hiç bir şeyin farkında değildi. Hulot şapkasını çıkardı yine, Bayan Dubreuilh'ü selâmladı.

TATİL GÜNLERİ

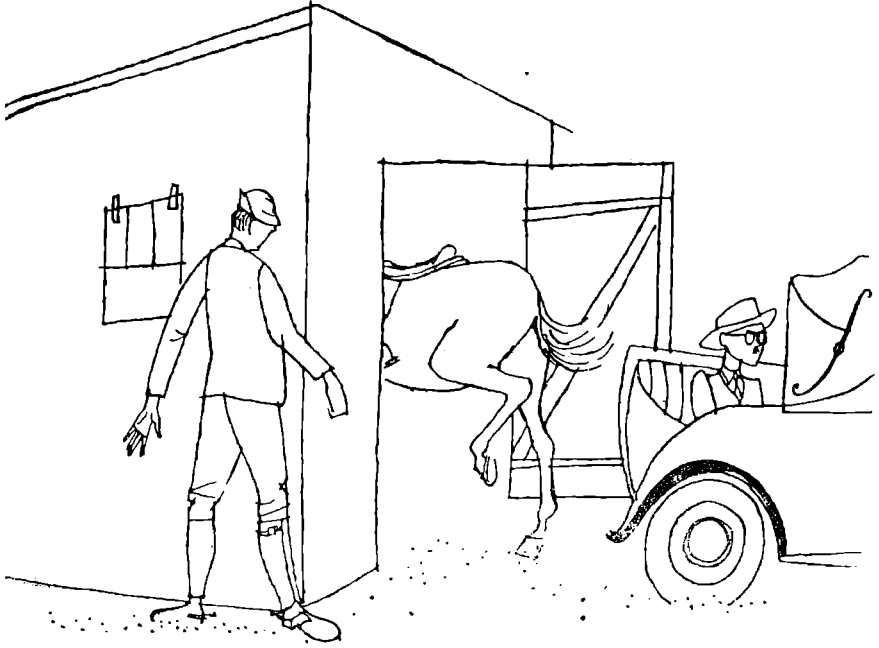
Selâmlar selâmlamaz da kulübenin arkasında buldu kendini. Ama bu keresinde ayağından çekilmişti.

Bu olay birkaç kere tekrarlandı. Hulot hep aynı iyimserlikle hareket ediyordu. Atın iyimserliği filan taktığı yoktu. Her şeyi denedi Hulot — atı okşadı, sevdi, dövmeye kalktı. Faydasız. Her keresinde de kumların üstünde buldu kendini. Önce kumların üstünde, sonra kulübenin arkasında. Ayrıca, bir de kamçının, mahmuzların sıkıntısı! Kulübenin kapısında görünen at, bir türlü dışarı çıkmak bilmiyordu. Tek ayak üstünde zıpladı Hulot, yerlere yattı, hatta durup durup ansızın saldırdı... Olmayacak. Sonunda atın sabrı tükendi. Binicisine güveni kalmamıştı anlaşılan. Pek şaşırtıcı bir şey değildi bu. En cins at bile, o paslı mahmuzları görünce geriler.

Hulot'nun atı da öyle yaptı. Gerileyip kulübeye girdi. Girer girmez de tahta duvarları çiftelemeye başladı. İncecik duvarları.

O gürültüler Hulot'yu az kalsın çıldırtıyordu. Kulübenin çevresini birkaç kere dolandı, sonunda gidip kapıyı kapadı, kilitledi. Niye? Hiç fikrim yok. Sonra pencereden kafasını uzatıp hayvanı yatıştırma için bir şeyler fısıldadı. Belki de aralarında çıkan ufak anlaşmazlığın giderilebileceğini söylüyordu. Sonuç? At, çiftelerini sıklaştırdı.

O sırada, üstü açık bir araba geri geri giderek kulübenin önünde durdu. Beyaz şapkalı, küçücük bıyıklı, küçücük gözlüklü, küçücük bir adam arabanın

bagajında, aynı zamanda koltuk gibi kullanılabilen bagajında oturmaktaydı.

Hulot tehlikeyi sezdi. Atı çıkarmak istedi kulübeden. Gidip kapıyı açtı. Açmasıyle kapaması bir oldu. Kıyamet kopuyordu içerde! Atın sahibi ortalarda yoktu, kumsalda dolaşmaya çıkmıştı. Uzaklarda atın sahibini gördü Hulot. Atın sahibi de Hulot'yu gördü. Hulot, bunu fark eder etmez ellerini cebine sokup 13-

TATİL GÜNLERİ

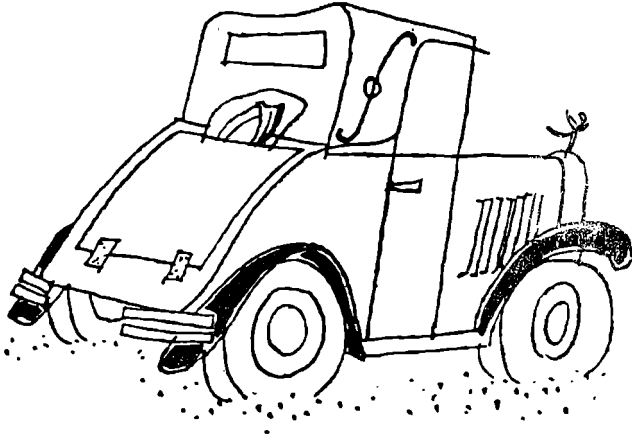
lık çalmaya başladı. Hiç bir şey olmuyormuş gibi davranıyordu.

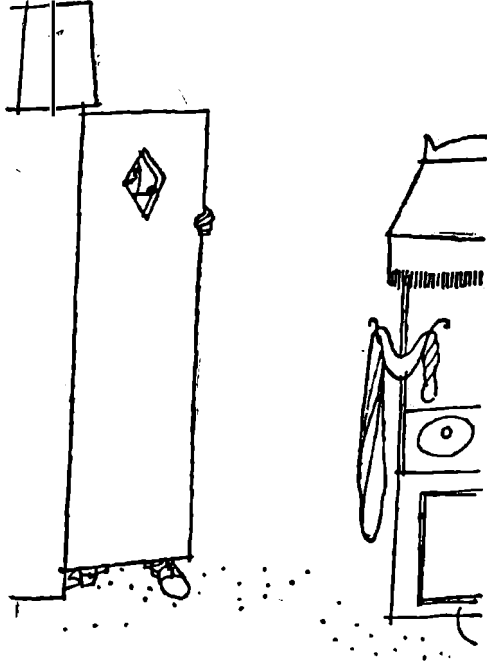
Kulübe, kasırgaya tutulmuş bir gemi gibi sallanıyordu şimdi.

Birdenbire, çiftelerin şiddetinden, kulübenin tah-ta bölmelerinden biri açılıverdi; atın arka ayakları göründü. Hulot yanına yaklaştı atın, elini uzatıp kar-nını okşamak istedi.

— Yok bir şey, diye mırıldandı. Tamam ta-mam...

Sanki okşamamış da kamçılarmıştı atı. Şu atlar ne kötü oluyorlar! Bir çiftte! Hem de nereye? Arabanın bagajına! Bagaj kapanıvermez mi! Adamcağ-ızın kravatıyla şapkasının ucu görünüyordu şimdi. Kendisi içerde kalmıştı. Kim bilir ne durumdaydı, art-tık onu bilemeyeceğim.

Hulot, kapanmış bagaja eğildi. Şapkanın kenarını görünce anladı: Bir felâkete daha sebep olmuştu. Kamçısını attığı gibi kaçmaya başladı oradan.

Ama pek uzaklaşmadı. Arada bir arkasına göz atmadan edemiyor. Uzaktan bile olsa, sonucu görmeli; cinayeti işlediği yere dönen katil gibi.

Elli metre kadar koştu; sonra sola sapıp bir kabinenin yarı açık kapısı arkasına saklandı. Kapıdaki ufacık delikten her şeyi görebiliyordu.

TATİL GÜNLERİ

Biraz ötede dondurmacının arabası. Çevresinde çocuklar.

Kestirilebileceği gibi, birkaç dakika içinde otomobilin başı ana-baba gününe döndü. Albay da oradaydı (nerede değil ki zaten?), emirler veriyordu. Atın sahibi, ne olduğunu anlatmaya çalışıyordu; ama atının suçsuzluğunu belirtiyordu arada bir — bu da, anlattıklarını inandırıcı olmaktan çıkarıyordu. Dondurmacı da, arabasının başından uzaklaşmıştı. Macun... macun uzamaya başladı.

Evet, uzuyordu.

Uzadığını Hulot gördü sadece. Her yanını bir titremedir aldı.

Albay :

— Heyecanlanmayın, diye bağıırıyordu. Önce durumunu anlayalım.

Anlaşılmayacak bir şey yoktu ki ortada. Bagaj sımsıkı kapanmıştı. Savaş alanını terketmek isteyenlerden biri :

— Garaja götürelim, dedi.

Albay sinirlendi tabî :

— Tek saniye bile kaybetmeye gelmez!

Sivri akıllı biri, arabanın altına yattı. Bagajdaki beyaz şapkalı yabancı şasiyi delip yere düşmüş mü diye... Düşseydi kolaylık olacaktı. Ama düşmemişti.

Bir başkası :

— İngiliz anahtarı, diye bağırdı.

— Tornavida.

— Çekiç.

— Keser.

— Çabuk olun. Boğulacak.

«Çabuk olun» mu? Demesi kolay. İki kişi otomobilin kaputuna çıktı, bir kişi de çamurluğa. Bazıları, alta yatmış, krikolardan, stepnelerden konuşuyorlardı. Yeni gelenler, direksiyonu, lastikleri, farları, tamponları inceliyor, otomobilin özelliklerini tartışıyorlardı... Bagajı herkes unutmuştu artık. Adamcağız ne durumdaydı kim bilir? Boğulmadıysa iyi.

Bu arada Hulot ne yapıyordu?

Uzadıkça uzayan macunu seyrediyordu. Tedirgindi. Saklandığı yerden çıkarsa mıydı? Çıkıp macunu kurtarsa mıydı?

Albay:

— Hah! diye bağırırdı. Verin o demir çubuğu bana.

— Haydi. Hep beraber.

— Yavaş yavaş.

— Dikkat edin.

— Biiir - kiii...

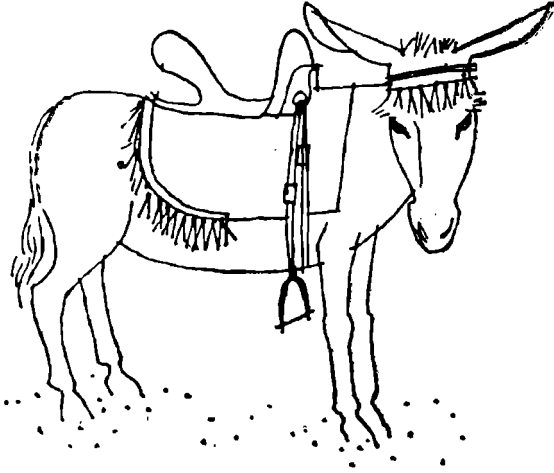
Macunun kumlara değmesine yirmi santim kaldı. On santim... Beş santim... Üç santim...

Hulot fırladı. Macunu yakaladı; yerine, kanca-sına astı. Sonunda o işi de başarmıştı. Geldiğinden beri o anı beklemişti. Ama kurtarma ekibi otomobilin başında büyük bir coşkunlukla çalıştığı için kimse görmedi onu.

TATİL GÜNLERİ

Hiç kimse. Attan başka. Hulot'nun atından başka...

At, binicisini tanımıştı. Ağır ağır ilerledi. Hulot

tam zamanında fark etti onu. Ne yapacaktı at? Kendisiyle hesaplaşacak mıydı?

Ödü koptu Hulot'nun, dönüp tavşan gibi kaçmaya başladı. Yenilgi! «Süvari»lik başlamadan bitti!

Kaçıyordu Hulot. Bay Ménard'ın koruyucu kanatları altına sığınmaya...

Birazdan...

Evet, tam düşündüğüm gibi. Birazdan, tavan arasındaki pencerede ufacık yuvarlak şapka görüldü. Bay Hulot, olanları seyre koyulmuştu!

Pierre, genç atlet, atın yanına gitti hemen, üstüne atlayıp Martine'i aramaya çıktı.

Dondurmacı:

— Oynadı! diye bağırdı.

— Şimdi kurtaracağız, dedi Albay.

— Biraz daha...

— Tamam!

Bagaj açıldı. Gözler fal taşı gibiydi. Ne bulacaklardı içerde? Adamcağız çok acı çekmiş miydi acaba? Kadınların bazıları, görmemek için başlarını çevirdiler. Bay Hulot penceresinden biraz eğildi.

Ama korkulacak bir şey yoktu ortada.

Kurtarma ekibinin meraklı bakışları arasında, bıyıklı, gözlüklü yabancı, şapkasını çıkardı sessizce, yine giydi.

Sonra da kravatını düzeltti.

Günün konusu, Bay Ménard'ın maskeli balosuydu.

TATİL GÜNLERİ

Her şey satılan küçük dükkânda kiralık kostümler de vardı. Kadınlar, karton şapkalar giyiyor, peruklar, burunlar, hatta sakallar takıp çıkarıyorlardı. Bayan Smutte, kafasına bir «sombreiro» geçirmiş, aynanın önünde bir balerin gibi dansediyordu. Kendini pek beğendi. Sonra esneyip duran oğluna, Régis'ye, birkaç kostüm giydirdi arka arkaya. Régis'nin gözü kapıdaydı. Hulot'nun gelmesini bekliyordu her halde.

Sabahın on bir buçuğunda o dükkânda ne işim vardı diye soracaksınız. Söyleyeyim. Karım, benim sevgili karım da o kadınlar kalabalığına karışmıştı. Kalabalık mı? Yok canım. Dört kadın vardı sadece: Bayan Smutte, Albay'ın karısı, İngiliz kadın, bir de benim karım. Ama en aşağı bir düzine insan kadar gürültü ediyorlardı. Büyük bir şamata.

Birkaç dakika önce, tatlı tatlı oturmakta olduğumuz yerden kalkmıştık. Karım kalkmıştı önce; elbisesinin eteğindeki kumları silkerek:

- Haydi gel, demişti. Bir kostüm seçeyim.
- Benim de gelmem şart mı?
- Tabii şart. Fikir verirsin.
- Peki. Geliyorum.

Birçok kostüm giyip çıkardı.. Hiç birini beğenmedi. Benim de ödüm kopuyordu doğrusu... Şimdi bunu seçecek diye. Önce bir asker oldu, sonra İspanyol dansöz, sonra geyşa, sonra da mitolojiden fırlamış bir çoban. Her kostümü giyişinde, nedense tek ayak üstünde duruyor, dönüp fikrimi soruyordu. Ben

de fikrimi... belirtmiyordum tabii. Sonunda üç tane renkli kartpostal aldı.

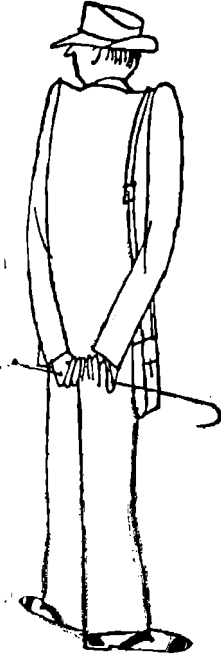
— Kuzenlerime göndereceğim, dedi.

— Evet.

Dükkândan çıktık. Hava güneşliydi. Evet, güneşliydi. Karım:

— Ağustos'ta çok güzel olacak hava, dedi. Tatilini ağustos'ta alsaydın.

— Nereden bileyim?

TATİL GÜNLERİ

Balıkçılar, kıyıya çektikleri ağlarla uğraşıyorlardı. Epey balık yakalamışlardı o gün. Limana birkaç yelkenli girdi. Dalgaları, oltayla balık tutanları sinirlendirdi. Havanın güzelliğinden yararlanmak isteyen, daha doğrusu havanın biraz açmasını fırsat bilen yüzme meraklıları durgun denizde çırpınmaktaydılar.

Her yanda voleybol ağları, güneş şemsiyeleri, kovalar, kürekler vardı. Tıklım tıklımdı kumsal. Bütün bu insanlar nerelerden kalkıp gelmişlerdi acaba? Normal havada, yani kötü havada, hiç biri ortaya çıkmıyordu. Kendilerini güneşe bırakmışlardı şimdi. Yanmak, otobüste, metroda herkesin kışkanç bakışlarını üzerlerine çekmek istiyorlardı.

Koşuşanlar. Kumdan kuleler yapanlar. Birdirbir oynayanlar.

Karım:

— Ne çok insan var, dedi. Günlerden pazar olduğu nasıl da belli!

— Bugün pazar mı?

Ayaklarım yere bastı. Pazar? Günlerle ilgim kalmamış.

— Tabii pazar! Görmüyor musun kalabalığı? İğne atsan yere düşmeyecek!

— Evet, öyle.

Beyaz şapkalı yabancı bagajda oturmuyordu artık. Albay, güneşin altında, kazayı, binicilik sanatını, bildiği ne varsa hepsini anlatmaktaydı.

— Binicilikte, di-yordu, en önemli şey üzengilerin durumu-dur. Üzengi ne kısa ne de uzun olmalı...

Dondurmacı, arabanın kenarından başı görünmeyen bir çocuğa dondurma veriyordu. Ufacık iki el belirdi, parayı uzattı, iki külâh dondurmayı alıp kayboldu.

Eski bir müşteri her halde.

Çocuk, gözü külâhlarda, merdivenleri çıktı, omuzuyla iterek bir kapıyı açtı, kumlarda yürümeye başladı. Elindekileri ne zaman düşürecek diye, onu seyrediyordum. Yerde bir sürü tümsek vardı çünkü.

Ama dondurmaların tek damlası bile dökülmedi yere. Çocuk, sağına soluna bakmadan karşıya geçti. Yolda tek araba yok!

Anlaşıyor. Talih bazı insanların yüzüne gülmekte. Hulot'nun tenis maçını hatırladım. Bir bakıma aynı şey değil miydi?

TATİL GÜNLERİ

Bazı insanlar özel haklara sahip galiba. Eşyalar, cansız şeyler bile onlara yardımcı oluyor.

Belki de bu çocukça gözlem, o kadar önemli değildir. İki dondurma külâhını düşürmeden götürmek pek mi büyük bir şey? Kumsalda? O yaşta?

Bunun büyük bir şey olmadığına emin misiniz?

Çocuğun güveninde bir özellik vardı; görünmeyen bir güç, yardım ediyordu ona.

Bu küçücük olay, beni etkiledi. Hulot'nun servisi gibi.

Çocuk, otelin kapısına varmıştı şimdi. Bir başka çocuk bekliyordu onu. Dondurma almaya da o göndermişti her halde. Ama dondurmayı getirenin pek

acelesi yoktu. Olduğu yerde durdu, bir merdivenin üstüne çıkmış kapıya japon fenerleri asmakta olan garsonu büyük bir hayranlıkla seyre koyuldu.

İzin verirsiniz bir benzetme yapayım:

Çocuğun elindeki külâhlar, saflığın alevleri gibi parlamaktaydı.

3 AĞUSTOS

BAY HULOT'YA ÇOK ŞEY BORÇLUYUM. O olmasa, artık sonuna yaklaştığımız bu tatil günlerinin tadını çıkaramazdım. Yepyeni bir hava verdi o günlere. Beklenmedik şeyler yaptı, büyük çılgınlıklara sebep oldu. Bayan Topping'le çocuklar da benim gibi düşünüyor. Belki Martine de. Ona burun kıvıran öteki müşterileri kim takar?

Karım, Hulot diye birinin farkında bile değildir her halde. Günlük bir düzen kurmuş. Ona uymaktan başka bir şey düşünmüyor. Oteldeki hayatımız, selâmlaştığı kimselerin yüzleri, yürüyüşler, kumsalda oturarak geçirdiğimiz vakitler. Bu huzurun bozulabileceğini aklı almıyor galiba. Devrimler yapıyor, düzenler bozuluyor. Karım farkında değil. Tıpkı heykel.

Bana gelince, ikinci çocukluk dönemimi yaşı-

maktayım. Sizce de öyle değil mi? Dün ne oldu, biliyor musunuz? Karımla yürüyüşe çıkmadım!

Nasıl beceribildim bunu? Çok kolay oldu. Engeller bazen koca dağlar gibi görünür insana; aşır bir de arkanıza bakarsınız ki, hepsi birer köstebek yuvası. Kumsalda yürüyorduk. Durdum. Karım yoluna devam etti. Ben kumlara oturup ayakkabılarımı, çoraplarımı çıkardım. Sonra da ceketimi. Katlayıp güzelce arkama koydum. Omuzlarımdan koca bir yük kalkmıştı sanki. Bağımsızlığımı kazanmıştım.

Bir çeşit çaresizlik mi? Belki.

Az ötede, Bay Smutte'ün oğluyla top oynamaktaydı Hulot. Başka çocuklar da vardı. Hepsi gülüyorlardı. Oyunları sona erince, kumdan kuleler yaptılar, yüzdüler, uçurtma uçurdular. Hepsini anlatmayacağım. Kumlara oturmuş, şapkam gözlerimin tam üstünde, gülümseyerek seyrettim onları. Başı Hulot çekiyordu hep. Anlamışsınızdır: aralarına katılmak için can atıyordum. Ama katılmadım. İstemek başka şey, yapmak başka şey.

Yine de, günün birinde Hulot'ya gidip teşekkürlerimi sunacağım. Nasıl yapmalı bunu?

Karım dalgakırana kadar gitti, sonra rıhtım yoluyla döndü. Uzaklardan gülrengi şapkasını gördüm. Elli metre kadar yaklaşınca ayağa kalktım hemen; çoraplarımı, ayakkabılarımı giydim, ceketimi sırtıma geçirip bastonumu aldım. Yankesici gibi de hemen tüydüm oradan; çadırların, güneş şemsiyeleri-

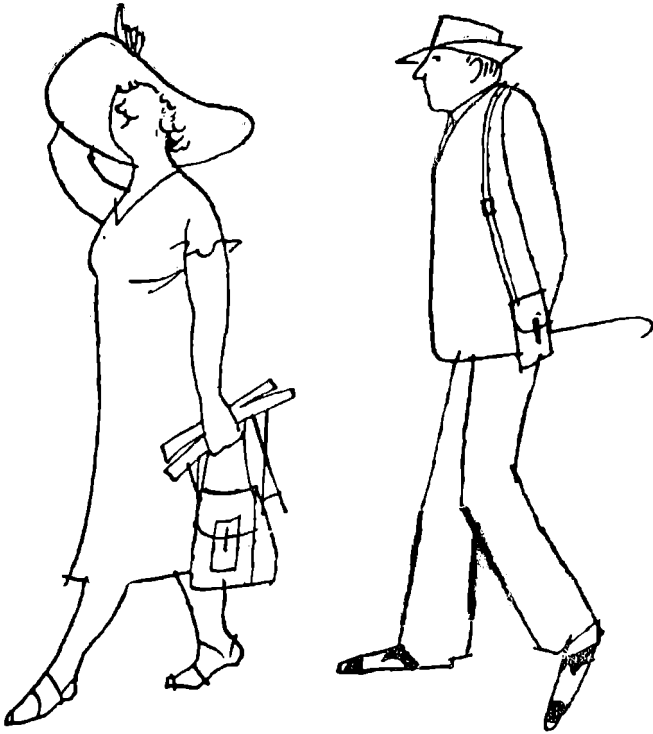
TATİL GÜNLERİ

nin arasından geçip kabinelerin yanına vardım. Kabinelerin biri boştu. Daldım içeriye.

Dalar dalmaz da çömeldim.

Tatlı bir korku... Kalbim güm güm atıyordu, gençleşivermişim birdenbire, karımın ayak seslerine kulak kabarttım. Önümden bir gölge geçti. Soluğumu tuttum.

Kabinenin kapısı açıldı. Bir çocuk görüldü. Çömeldiğim için, başlarımız aynı hizadaydı. Gözlerini gözlerime dikti çocuk.

Elimi dudaklarıma götürüp:

— Şşşş! dedim.

Çocuk başını salladı.

— Anlıyorum, demek istiyordu sanki.

Sonra kapıyı kapadı. Bir oyun oynadığının farkına varmıştı. Kim bilir, kendisi de az mı yakalanmıştı böyle?

Karımın ayak sesleri uzaklaştı.

Usulca kapıyı açıp kabineden çıktım. Sadece birkaç adım ötedeydi karım. Peşine takıldım yine. Her şey yolunda gitti.

Kimseye benzemeyen bir insan değilim. Plajlarımız benim gibi acayip erkeklerle dolu. Sadece bizim plajlarımız mı, başka plajlar da. Tertemiz giyiniriz, konuşmayız, uysalız, biraz da deliyiz. Beyaz pantolonlarımız hafifçe boldur. Ceketlerimizin göğüsleri birazcık sıkar. Kolalı gömlekler giyer, hafif bastonlar taşırız.

Şapkamı düzelttim. Ellerimi arkamda kavuşturdum. Her adımda, bastonumla pantolonumun paçalarına vurmaya başladım. Bayan Smutte'ü selâmladım.

Önümde, gültrengi şapka, kurulmuş bir oyuncak gibi kıvrılıp duruyordu. Karım hiç bir şeyin farkına varmamıştı. Hoşuma gitti bu. Sadece onun bir şey fark etmemesi değil, kendi yaptığım da hoşuma gitti.

Böylece, arka arkaya, manzaranın içinde o alışılmış yerimizi alarak, ötele vardık.

Karım bana döndü.

— Yoruldum, dedi.

— Öyle ya, diye cevap verdim. Bugün az mı yürüdük?..

4 AĞUSTOS

DÜN AKŞAM SAAT DOKUZDA, tam balo başlayacağı sırada, ülkenin ciddi bir bunalımla karşı karşıya olduğunu bildirdi radyo.

— Biraz sonra, Devlet Bakanı Sayın Durrieux' nün yurttaşlarımıza yaptığı çağrıyla kendi sesinden dinleyeceksiniz.

Bazı mektupları okumakta olan Bay Smutte'le bay Fred, iskemlelerini radyoya biraz daha yaklaştırdılar. Bayan Fred kostüm değiştirmeye koyulmuştu bile. Başında kırmızı bir fes, ayaklarına basarak kocasının yanına gitti. Devlet Bakanı'nın konuşmasını merakla bekleyen Bay Fred, fesi tuttuğu gibi yere fırlattı. Bayan Fred merdivenlere koştu hemen.

TATİL GÜNLERİ

İyi doğrusu... Kocasını böyle davranıyordu madem...
o da günlük elbisesini giyerdi...

Bay Durrieux konuşmaya başladı:

— Yurttaşlarım, tarihimizin en bunalımlı dönemlerinden birini yaşıyoruz...

Oh, oh... Eğlenceler daha başlamadan bitti!

Yemek salonu, balo salonuna çevrilmişti. Tavan-
dan sarkıtılmış birkaç dal. Yapraklar. Geçen yıldan
kalma kırmızı, mavi japon fenerleri. Masanın üstünde

TATİL GÜNLERİ

bir gramofon. İlerde orta yaşlı bir kadın oturmakta. Yanında iki çocuğu. Palyaço kılığında ikisi de. Başka kimse yok. Bayan Smutte, Régis'yle çıkageldi. Bir maske vardı gözlerinde. Oğlu da asker kılığındaydı. Çıt çıkmıyor. Eğlence kolay kolay başlamayacak anlaşılan.

On dakika geçti. Çeyrek saat. Çocuklar pek keyifsiz. Elbiselerinin kıvrımlarıyla oynuyorlar. Dans edilecek, gülünecek, eğlenilecek, gökten konfetiler yağacak sanıyorlardı. Üstlerine hiç uymayan acayip elbisler içindeler şimdi. Bay Durrieux de o akşam eğlenmenin imkânsız olduğunu anlatmaya çalışıyor radyoda.

Garsonun yüzündeki asıklık gitmiş, dudaklarına kocaman bir gülümseme yayılmıştı. Ağzının uçları görünmez raptiyelerle tutturulmuştu sanki. Bay Ménard da, kafasında bir Napoleon şapkası, masasının başında gülümsemekteydi. Ama burnu, her zamanki gibi, hesap defterine gömülmüştü yine.

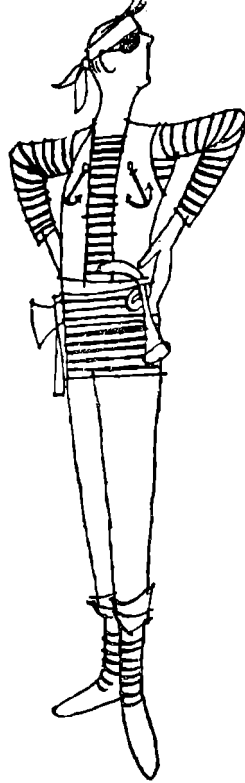
— Benim de bira üyesi olduğum Hükümet'in amacı, seçmenlerimizin güvenini kaybetmemektir...

Herkes radyonun başına toplanmıştı — felsefeci,

ihhtiyar kadınlar, Albay'ın araya girmesiyle barışan Brezilyalıyla hayran olduğu kadın. Herkes. İngilizler bile salondaydı. Göz ucuyla Bay Ménard'ın şapkasına bakıyorlardı durmadan. İmparatorumuzu böyle şapkalar giyerek mi andığımızı düşünüyorlardı her halde.

Salonda uzun boylu, tek gözlü bir korsan belirdi. Hulot! Kısacık bir pantolon giymişti, gözünün birini siyah bir bandla kapamış, sırtına kocaman, kâğıt bir yengeç yapıştırmıştı. Tabancalarıyla bal-tası eksik değildi. Ah! Bir-şeyler olur şimdi! Korsanımız, bu tatlısu denizcilerini canlandıracak! Bay Ménard'ın gözlerinde bir umut ışığı belirdi.

Hulot, salondaki sıkıntıyı sezince çekinir gibi oldu. Gerileyecek miydi acaba? Olur mu öyle şey! Cebinden bir serpantin çıkarıp fırlattı. Sonuç yok. Serpantin parke döşemede uzanıverdi, o kadar.

TATIL GÜNLERİ

Radyoda Bay Durrieux konuşmaktaydı hâlâ:

— Öyleyse yanlış olan nedir? Bana verilen raporların kötümserliğinden...

Hulot salonu geçip yan odaya, balonun verileceği yere gitti. Bir serpantin daha attı. Cepleri serpantinlerle doluydu. Serpantin bir daha takıldı. Smutte'-ün oğlu, annesinin yanından kaçıp Hulot'ya koştu. Bir serpantin de o fırlattı. Daha asılı serpantinler ikileşmişti şimdi.

Karım:

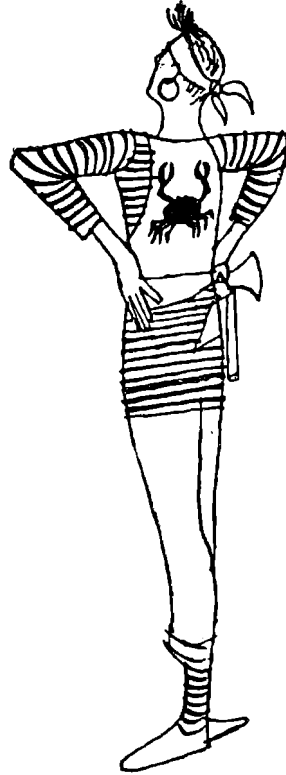
— Yürüsek, diye mırıldandı. Hava çok güzel.

— Yürüsek mi?

— Canım, kısa bir yürüyüş.

— Ya balo?

— Ne balosu?

Kapıda Martine göründü, ay ışığı vuruyordu üstüne, sırtında pelerin, yüzünde maske vardı. Herkesin, günlük elbiseleriyle radyo başında oturmakta olduğunu görünce şaşırdı, durumu kavrayamadı, hüznünlendi. Tam gidecekti ki... korsan bir vals koydu gramofona. Martine başını önüne eğerek hızla geçti aramızdan, yemek salonuna yürüdü. Hulot yanına gitti onun, eğilerek selâm verdi. Tam bir reverans. Bu arada tabancalarıyla baltası şıkırdıyordu. Ah, madam, şu anda ince bir korsanla karşı karşıyasınız.

Unutun çevrenizi. Fenerlerin aydınlattığı salon pek büyük değil gerçi, pek şatafatlı değil. Ama Louisiana'da, kocaman bir malikânede olduğunuzu hayal edin. Binlerce avize! Binlerce konuk! Kırmızı-siyah üniformalı Zenci uşaklar, kontlar, baronlar, altı orkestra, şişe bütün bütün geçirilmiş kızaran danalar...

Hayal edin... Mücevherlerin pırıltısı, şampanyalar, kucak dolusu çiçekler... İkiniz. İkiniz bir çift olursunuz. Korsanla siz.

Martine'le kavalyesi, büyük bir balodaydılar sanki. Koltuk? Teşekkür ederim. Hangisine oturdunuz? Dört duvarın önüne koltuklar dizilmiş. Hepsisi, daha doğrusu aşağı yukarı hepsi, boş. Buna mı? Orkestraya yakın mı olsun? Şuraya oturalım, açık pencerenin yanına. Çimenlerden gelen gece rüzgârını çekeriz içimize. Ne yapalım? Konuşmak mı isterdiniz? Müzik dinlemek mi?

Dansetmek? Niye olmasın? Hulot ayağa kalkıp bir reverans daha yaptı. Martine elini verdi ona. Dövmeli kollar, incecik gövdesini sardı. Bir geminin kollarında güven içindesiniz.

Martine'in sırtı çıplaktı. Elini nereye koyacağını bilemiyordu Hulot. Nereye koysaydı acaba? Sonunda onun da çaresini buldu. İşaret parmağını, kızın boynunu saran kadife bandada geçiriverdi.

Dansetmeye başladılar.

Karım:

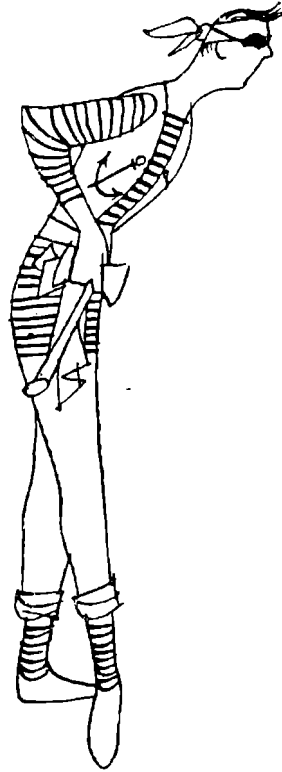
— Geliyor musun? diye sordu.

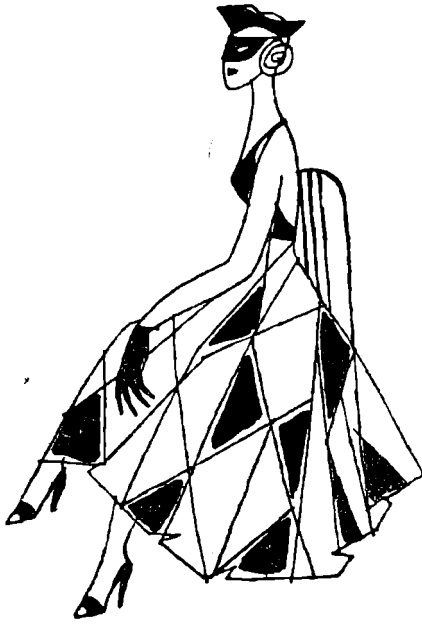
— Geliyorum.

Bay Durrieux devam etmekteydi:

— Bize yıkıcı eleştirmelerde bulunanlara sesleniyorum: yeni bir çözüm yolu bulmak için...

Bay Smuette'le Bay Fred ayaklanıp koştular, yan odanın kapısını kapadılar. Gramofonun sesinden, Devlet Bakanı'nın konuşması duyulmuyordu çünkü. Garsonun dudaklarındaki gülümseme silindi, Bay

Ménard küçük şapkasını çıkardı. İngilizler o şapkanın tarihî önemini kavrayamamışlardı hâlâ.

Hoşça kalın, çalgıcılar. Hoşça kalın. Yeni iktisadî bunalım, ilk etkisini Plaj Oteli'nde göstermişti: balo, iki seksen yatmıştı.

— Üç yüz elli bin milyon franka varan...

Hulot bir serpantin daha çıkarıyor cebinden, fırlatmak istiyor. Ama serpantin pek kısa. Bay Dur-

rieux'nun istediği kemerleri sıkma politikasına uygun...

Karımla dışarı çıkıyoruz. Benim farkımda bile değil. Karanlıklarda durup Hulot'yu düşünüyorum. Karım otelin arkasına gidip beni arıyor. Biraz ötesinde olduğumu nereden bilsin? İşte onun hayatındaki yerim!

Nasıl oluyorsa görüyor beni.

— Hah! Burada mıydın?

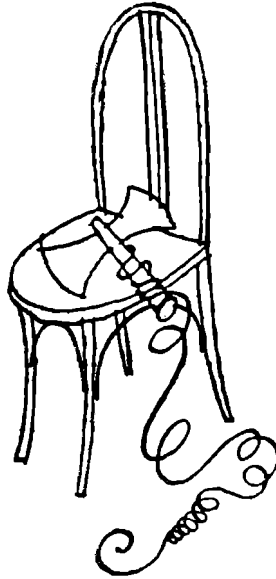
Kapıyı kapatıp yürüyor. Şala bürünmüş. Eli şapkasında.

Hafif bir rüzgâr atkımın uçlarını sallıyor. Ye-

TATİL GÜNLERİ

mek salonunun pencereleri önünden geçiyoruz. Bir an durup parmak uçlarımın üstünde kalkıyorum. İçeri bakmaya.

Tek gözlü korsanla genç kız ağır ağır vals yapmaktalar hâlâ. Solup gitmekte olan bir rüyanın son görüntüleri. Az ötede Smutte'un oğlu. Palyaço kılığına girmiş küçük kızı pistte sürüklemekte. Apoletleri sallanıyor. Kızın kardeşi, bacaklarını sallayarak oturuyor. Ne düşünüyor acaba?

Aferin Hulot... Düşün, kostümünü dikebilmek için kim bilir ne kadar uğraşmıştır Martine... (Elinde iğne iplik. Şarkı söyleyerek.) Saçını düzelterip makyajını yapmak için ne kadar vakit harcamıştır... Tırnaklarına bak. Ne büyük bir titizlikle boyanmış... O uzun hazırlıklar boşa gitmedi. O akşam, batan gemiyi terk etmedin sen. Kaptan köprüsünde dimdik bekledin. Genç kızlar böyle şeylerden hoşlanırlar. Dansa devam! Gül, eğlen! Tabancalarını salla! Her yana konfeti yağdır! Martine'e buzlu bir içki sun! Bırakma onu! Seni unutmayacak.

Akşamını kurtardın.

Geceye karışıyorum. Kumsal uykuda. Sadece deniz tedirgin. Müzik de kesilir birazdan; ihtiyar kadınları rahatsız etmemeli. Otelin pencerelerinde ışıklar yanıp sönüyor. Uzaklarda bir geminin verdiği ışıretler gibi.

5 AĞUSTOS

KUMSALDAN ON KİLOMETRE KADAR ötede, berbat bir yolun sonunda ufacık, sessiz bir koru vardır. Yıllık kır gezintimizde oraya gideriz. Noel, gibi, yılda bir kere olsa bile, insanın kırlara çıkmaya ihtiyacı var.

Büyük bir manevra sanki! Gezintiyi Albay düzenliyor. O büyük gün gelince herkes ona göre giyiyor tabii. Kadınların üstünde etek-bluz. Erkeklerin ayaklarında postallar. Ne olur ne olmaz... Herkesin kalbinde bir heyecan. Serüven heyecanı. Her şeye hazırız — hendekler aşabilir, çahlara yanından eğilerek geçebilir, kuru dalların üstünden atlayabilir, çimenlerde oturabiliriz. Kim bilir? Kirpi bile görebili-

riz hatta, mantarlara bile rastlayabiliriz (ama akıllılık edip toplamayız). Talihimiz yaver giderse, deliğinde kaybolan bir yılanın kuyruğu bile ilişebilir gözümüze. O zaman da her şeyi bir yana bırakıp bayılan kadınları ayıltmaya çalışırız.

Dokuz buçukta otelden ayrılacağız. Daha doğrusu, ayrılacaktık. Saat on, kimse hazır değil. Bir şey kayboluyor hep — ya bir tirbuşon ya bir şemsiye. Otelin önünde dört araba. Kadınlar merdiveni bir inip bir çıkıyorlar. Paketler çoğalıyor. Bay Smutte, kederli bir yüzle niye gelemeyeceğini anlatıyor:

— Telefonla arayabilirler...

Bayan Smutte kocasını yalnız bırakmayacak. Régis'ye dönüp:

— Söz ver, diyor, yaramazlık etmeyeceksin.

— Söz, anneciğim.

Bayan Dubreuilh'yle Martine de oradaydı. Karı-koca Fredler, Albay'la karısı, Bayan Topping, felsefeci, Bayan Paillaud. Albay yoklama yaptı.

Parmaklar büyük bir heyecanla kalktı:

— Burada!

— Bayan Verdaz'yla Bayan Paillaud: Bay Bresson'un arabasına... Bayan Girard: Bay Reynald'ın arabasına... Bayan Dubreuilh'yle yeğeni: Bay Hulot'nun arabasına... Hulot!

Hulot yoktu.

Albay:

— Hulot! diye tekrarladı.

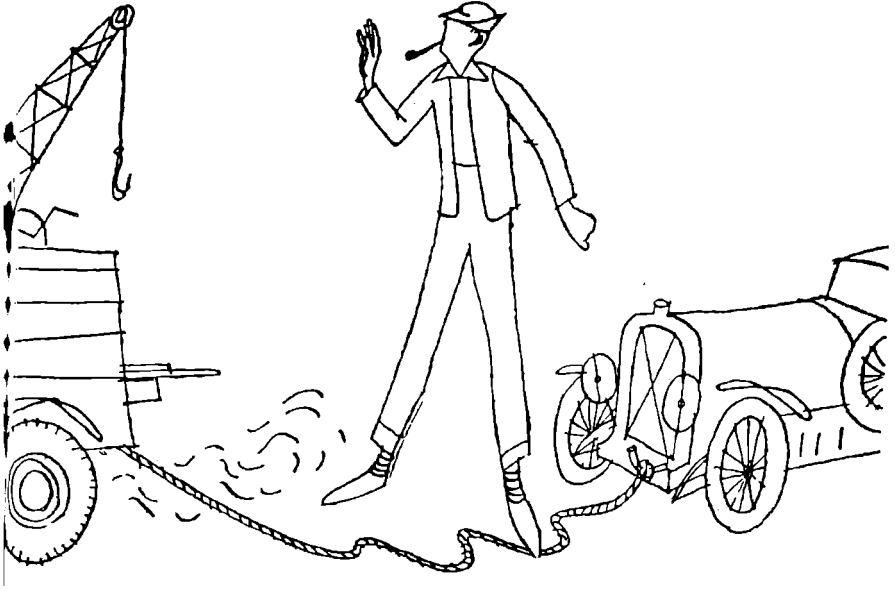
TATİL GÜNLERİ

Cevap yok.

— Özür dilerim, dedi Albay. 'Planım en ince noktasına kadar hazırды. Ama teknik aksaklıklar yüzünden...

Birdenbire garajın makinisti çıktı ortaya. Yüzü şaşkınlıktan kıpkırmızı, yağ lekelerinden simsiyahtı.

— Merhaba! diye bağırdı. Herifin biri kanala düştü. Evet, kanala. Galiba sizinkilerden biri. Uzun boylu, şapkalı, ağzında pipo var. Galiba biraz... biraz... anlarsınız ya! Tuhaf bir adam. Arabasında bir bozukluk varmış. Karbüratör her halde. Önemli değil. Kurtarma arabasıyla gidip çekeyim dedim. Bir halata bağladım arabasını. Önce halat koptu. İnip iki çift laf etmek istedim. Bana sorarsanız, frene basmıştır. Koskoca halat da durup dururken kopmaz ya! Kendisi basmadım diyor ama, garanti basmıştır. Biraz... biraz... Neyse, yeni bir halat bulup bir daha bağladım. Kulak kabarttım. Arabasının kapısı kapandı. Her halde binmiştir diye düşündüm. Siz olsanız öyle düşünmez misiniz? Bastım gaza! Hoppala! Önce bir şapırtı duydum. Baktım, biri bağıırıyor. Hemen frenledim. Bizimki olmasın? Oymuş meğer, Ne yapmış, biliyor musunuz? Namussuzum, herif biraz... Neyse, halatın üstüne basmış. Ben gazlayıp da halat gerilince, mancınık gibi fırlatmış herifi. Şapka, pipo, tam teşkilât, soluğu kanalda bulmuş herif. Ama çıkmayı becerdi. Diyorum size, biraz... Haa, ne anlatıyordum? Neyse, onu bekliyorsanız... daha kuruyacak. Karbüratöre de bir göz atacağım.

— Peki! dedi Albay. Hulot'nun arabası bozuk olduğu için iki kişi gelemeyecek. Gönüllü var mı içinde?

Bayan Topping:

— Ben! diye bağırdı.

Zaten felsefeciyle aynı arabaya düşmüştü. Delikanlı kafa ütülemeye başlamıştı bile.

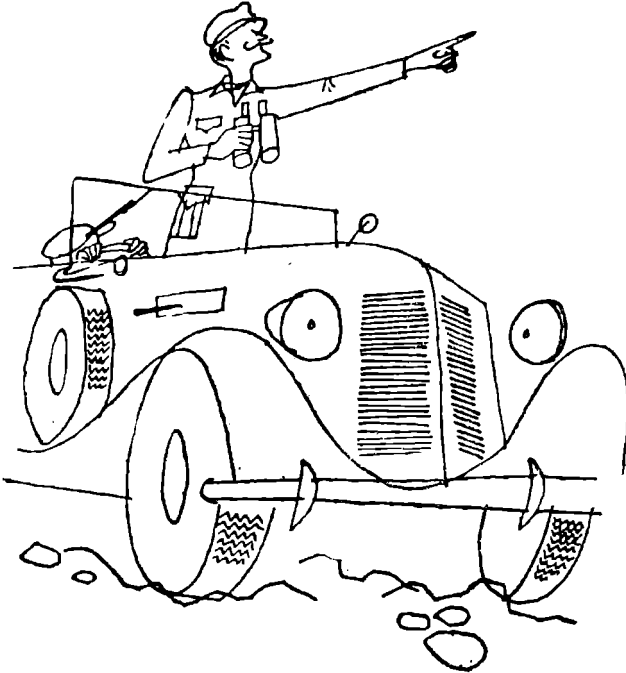
TATİL GÜNLERİ

Bayan Topping indi. Onun yerini Martine aldı. Felsefeci, bıraktığı yerden devam etti:

— ... çeşitli doktrinlere bağlı olan ekonomilerde...

Bayan Dubreuilh de Bayan Topping'le kaldı. Onlar sonradan Hulot'yla geleceklerdi. Kapıda Bay Ménard görüldü. Gülümsüyordu. Biraz huzura kavuşacaktı artık! Hiç olmazsa akşam yemeğine kadar! Albay, en öndeki arabada, haritasını açtı. Sonra bir kolunu ileri uzatarak bağırdı:

— Hedefimiz... Kuzey!

Sallanan mendiller arasında yola koyulduk.

— Güle güle!

— Akşama görüşürüz!

— Yaramazlık etme!

— İyi eğlenceler!

Yirmi dakika sonra o berbat yola vardık. Koru görünmüştü.

Albay:

— Dikkaaaat... Kıta, dur! diye bağırdı.

Biraz sonra anlaşıldı: Hulot'nun arabası gelemeyecekti. Martine, teyzesini düşündükçe, meraklanıyordu. Kaza olmasın da... Üzüldüm. Bir fırsat daha kaçıyordu.

Kalacağımız yere şöyle bir göz attık. Hiç bir değişiklik yoktu. Kadınlar yerlere masa örtülerini serdiler. Karışmasın diye hepimiz peçetelerimizi işaretledik. Sonra bir çember yaparak oturduk. Sardalya, yumurta, soğuk et, peynir, yemiş. Sebze yok. Taşınması zordu çünkü. Albay, kirli tabakları üst üste yığırdı. Sonra büyük bir dikkatle karpuzları kesti. Karısı, mavi elbisesine yağ döktü.

Bay Fred:

— Gezinti insanın iştahını açıyor, dedi.

Benim iştahım açılmamıştı. İşin kötüsü, ilâcımı unutmuştum.

Karım:

— Mideni şişirme, diye söylendi. Belli olmaz, bakarsın açık hava dokunur...

Saat dörtte yağmur boşandı. Albay «ricat» emri

TATİL GÜNLERİ

verdi. Bir çırpıda arabalara taşıdık her şeyi, kaputları kapadık, silecekleri çalıştırdık.

— Hedefimiz... Güney!

Yola koyulduk.

Plaj Oteli'nin önünde, Bayan Dubreuilh'yle Bayan Topping'i gördük. Son model, harika bir otomobilden iniyorlardı. İnce bıyıklı yakışıklı bir delikanlı vardı direksiyonda. Gözlerini hemen Martine'e dikti.

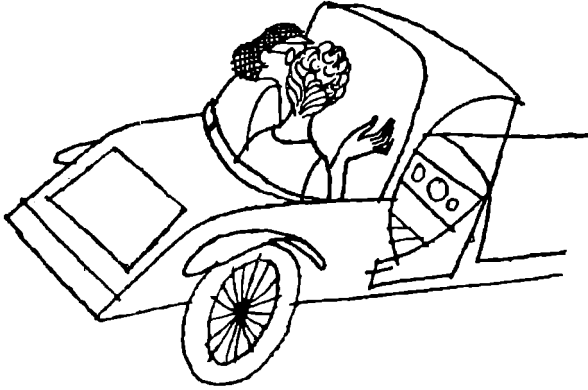
Bayan Dubreuilh:

— Size nasıl teşekkür edeceğimizi bilemiyoruz,

dedi delikanlıya. Şimdi çok daha iyiyim. Arabanız ne kadar rahat. Teşekkürler.

— Bir şey değil, efendim.

— Teşekkürler, dedi Bayan Topping. **Good-bye!**

□

— Çay mı, limonata mı?

Bayan Dubreuilh:

— Çay lütfen, diye cevap verdi. Bittim.

— Nereye gittiniz? diye sordu Martine. Hep sizi bekledik.

— N'olursun, bırak şimdi...

— Ama...

Bayan Dubreuilh, çayına şeker atarak:

TATİL GÜNLERİ

— İnan bana, dedi, teyzenin canı çıktı bugün.

Bayan Topping:

— Ah! Çok eğlenceliydi! diye bağırdı.

— Sizin için eğlenceli olabilir, diye cevap verdi

Bayan Dubreuilh.

Martine:

— Ne oldu? Anlatsana! diye üsteledi.

— Ah, Martine, ne gezinti yaptık ya! Bay Hulot'nun arabası gelince Bayan Topping'le ben bir de baktık ki, ön koltuk ıslak. Niye, sorma. Biz de arkaya oturduk. Önümüzdeki kaput yüzünden pek göremiyorduk çevremizi, ama yine de uzaktaki o küçük köyler, damlar, saat kuleleri...

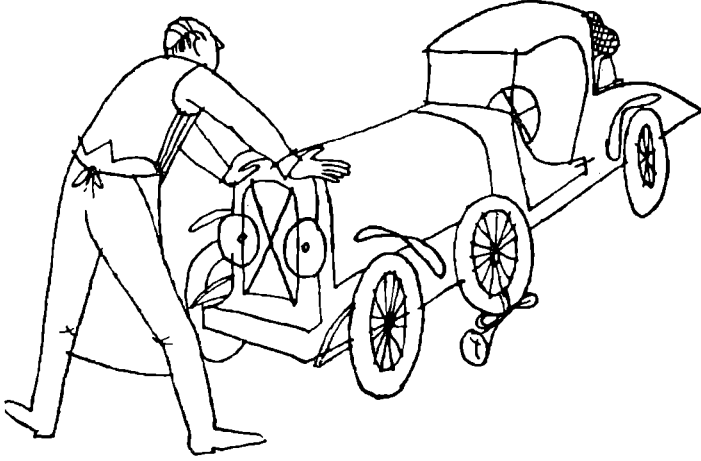
Bayan Topping, neşeli bir sesle:

— Ne güzeldi! diye ekledi.

— Evet, diye devam etti Bayan Dubreuilh, insan denize bu kadar yakın olduğuna inanamıyor. Neyse, benim yanımdaki arka lastik patlayıverdi. Şans işte, ama o kadar da önemli değildi doğrusu. Şimdi her köşede bir garaj var. Bir hendeğin kenarında durduk. Bay Hulot bize çok iyi davrandı. Belki bin kere özür diledi, lastiği değiştirirken rahatsız olmamamızı söyledi. Bayan Topping'le ben İngiliz pastaları hakkında konuşuyorduk. Şunu da söylemeden geçmeyeyim, okulda öğrendiğim İngilizceyi pek unutmamıştım. Hele Londralıların kullandığı cümleleri... **How do you do? I beg your pardon...**

— Lastik ne oldu, teyzeciğim?

— Lastik mi? Sahi, lastik. Bay Hulot bir şeyler

yapmaya başladı. Korkunç bir gürültü. Değirmende buğday öğütür gibi. Bayan Topping yükselmeye başladı ansızın, sonra yine indi. Kendi kendime, «Arabanı altında bir şeyler oluyor,» dedim. Sonra bir de baktık ki, ben yükseliyorum. Dışçı koltuğundayım sanki. Tam yükselere çıktım, manzarayı rahat rahat seyredeceğim, ben de iniverdim. Bay Hulot yanımıza gelip şapkasıyla iki kere selâmladı bizi. Ne tuhaf, değil mi? Bayan Topping'le öyle meraklı bir konuya dalmıştım ki, hiç bir şeye dikkat etmiyordum. Biraz sonra araba zangır zangır sarsılmaya başladı. Eski motor işte, ne olacak. Hepsi böyledir zaten. «Sonunda gidiyoruz,» diye düşündüm. Yokuş aşağı inmeye

TATİL GÜNLERİ

başladık. Hızla. «Neyse, pek gecikmeyeceğiz,» dedim. İnsan bir yere gitti mi tam vaktinde gitmeli. Öyle değil mi?

Bay Ménard:

— Evet efendim, öyle, diye cevap verdi.

Bayan Dubreuilh çayını yudumladı. Etkili olabilmek için kelimeleri düşünce düşünce seçiyordu. Ne güç anlar geçirdiği, hep uzaklara doğru bakışından belliydi.

— Ah, Martine, ne gezintiymiş meğer! diye devam etti. Manzaranın tadına vara vara, İngiliz geleneklerinden konuşa konuşa sessizce gidiyorduk. Ölüm tehlikesiyle karşı karşıya olduğumuzun farkında bile değildik.

Martine bir çıklık attı:

— Ölüm tehlikesiyle mi?

Herkesin dili tutulmuştu dehşetten. Bayan Dubreuilh, çayından bir yudum daha aldı. Sonra büyük bir sevgiyle yeğeninin elini okşadı.

— Az kalsın beni bir daha göremeyecektin.

— Ama, teyzeciğim...

— Araba hızla giderken yol kenarında kimi gördük, biliyor musun? **Yol kenarında.**

— Kimi?

— Bay Hulot'yu!

— Bay Hulot'yu mu?

— Evet, yavrum.

— Nasıl olur?

— Evet. Bay Hulot'yu gördük. Niye direksiyonda değildi? Anlayamadım. Araba onsuz hareket

etmişti belki. Onsuz hareket ettiyse nasıl varmıştı oraya? Şaka mıydı yoksa? Kaza mıydı? Araba giderken aşağı mı atlamıştı? Bildiğim bir şey varsa, direksiyon başında değildi artık. Arabayı durduramazdık. Üstelik yokuş aşağı gidiyorduk. Hızımız her saniye artıyordu. Bir ağaca çarpabilirdik, yoldan çıkıp devrilebilirdik.

Herkes:

— Ne korkunç! diye mırıldandı.

Bay Ménard:

— Tam bir ölüm tuzağı, dedi.

— Sonra ne oldu? diye sordu Martine.

— Ne mi oldu? Kocaman bir bahçe kapısından girdik. Uzun bir yolu tırmanmaya başladık. Bir köşk görüldü. Ağaçlar arasında çeşmeler, havuzlar, her yanını sarmaşıklar kaplamış heykeller vardı...

— Araba? diye sordu Martine.

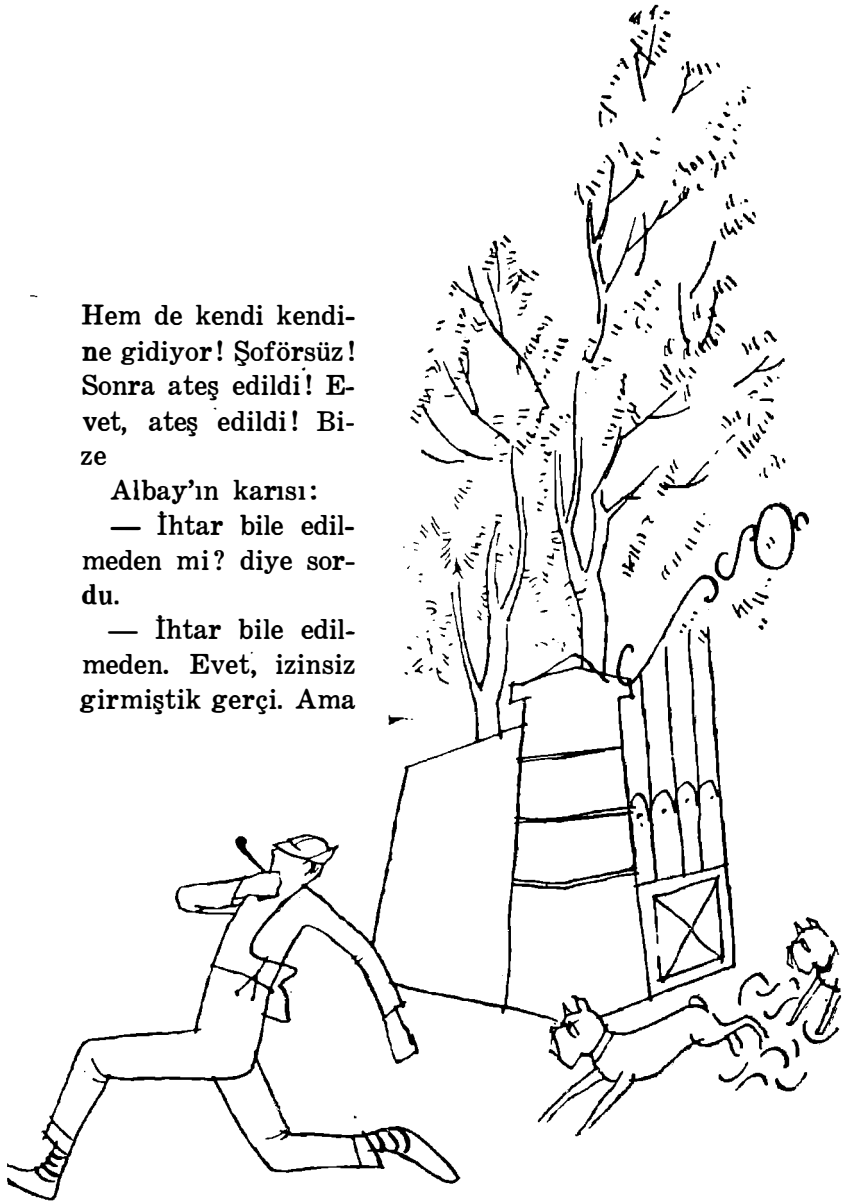
— Sahi! Araba! Hâlâ gidiyordu. Bay Hulot peşimizden koşuyordu. Ama bahçe kapısına gelir gelmez bir çalının arkasından kocaman iki köpek fırladı. Onu kovalamaya başladılar. Bay Hulot kaçıp gözden kayboldu. Bu arada, patlak lastikle hâlâ gidiyordu otomobil. Kenarına asılı stepne de çıkmıştı. Bir tel parçasının ucunda, yerlerde sürükleniyordu. Stepneye klaksonun bağlı olduğunu da biliyor muydunuz? Arada bir o da düd düd ötüyordu! Ne araba!

Hem de kendi kendi-
ne gidiyor! Şoförsüz!
Sonra ateş edildi! E-
vet, ateş edildi! Bi-
ze

Albay'ın karısı:

— İhtar bile edil-
meden mi? diye sor-
du.

— İhtar bile edil-
meden. Evet, izinsiz
girmiştik gerçi. Ama

ateş etmek... Meğer nedenmiş, biliyor musunuz?
 Anlatayım. On sekizinci yüzyıldan kalma bir köşk-
 müş bu. Köşkün sahibi, klaksonun sesini ördek se-
 si sanmış. Bize doğru ateş açmış. Sonradan tanış-
 tık onunla. Çok hoş bir adam. İnce, zeki, tatlı. Te-
 peden tırnağa aristokrat. Ama yürüyemiyor. Gut
 hastalığı. Uşağının ittiği tekerlekli sandalyeden ateş
 etmiş. Neyse, sonunda her şey anlaşıldı. Araba da
 yavaşlamıştı zaten. Tam kapıya çarpacağımız sırada,
 uşak gelip iki eliyle durdurdu arabayı. İndik. Ellerin-
 den geleni yaptılar. Ev sahibi, nefis av hikâyeleri
 anlattı. Birkaç saat orada kaldık. Sonra da oğlu oto-
 mobiliyle otele kadar getirdi bizi. Çok yakışıklı bir
 delikanlı. İyi yetişmiş.

Martine, alayla gülümseyerek:

— Gidip dinlensen, teyzeciğim, dedi.

— Evet, yavrum. Haklısın.

Sonradan, Bayan Dubreuilh'in yanına gidip ola-
 ğan bir sesle:

— Hulot'ya ne oldu? diye sordu.

— Bilmiyorum. Son gördüğümde, iki buldoku
 peşine takmış, bütün gücüyle kaçıyordu.

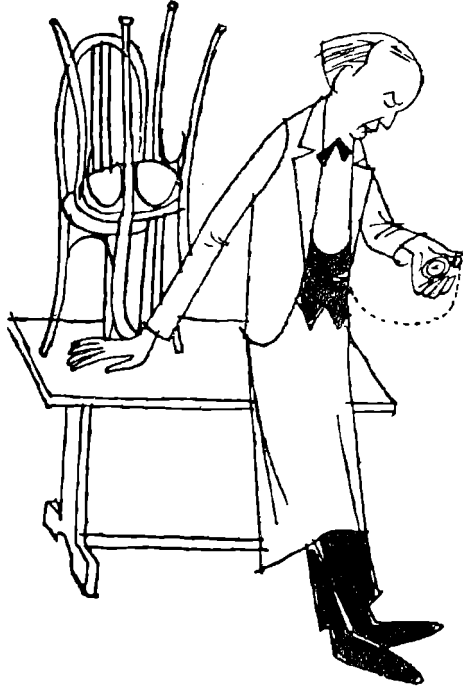
Hulot yok. Ne kötü bir son. Tatilimizin son akşamında bizimle beraber olmasını öyle istiyordum ki. Onu görsem, bu günlerin bir rüya olmadığına inanacaktım. Birer gerçek olarak yaşatacaktım anılarımı.

Ama Bay Hulot'nun işi vardı şimdi. Topuklarının dibinde iki canavar, kırlarda koşmaktaydı.

Yemek pek tatsız geçti. Radyo, havanın değişeceğini, zaman zaman açacağını belirtti (aldırmıyordum bile: ertesi gün gidiyorduk.) Albay, Bayan Dubreuilh'in anlattıklarına dayanarak, Fransızlardaki «şövalye ruhu»nun ölmediğini ileri sürdü; aramızdaki yabancılar iyice duysun diye, yüksek sesle söyledi bunu. Daha sonra karısı tuzluğu devirdi. Albay'ın kanı tepesine çıktı, karısının bir budala olduğunu haykırdı. Brezilyalı, istediğini elde edememişti hâlâ; herkese gülümseyen kadını gözleriyle âdeta yiyordu. Ya bu gece ya hiç bir zaman. Bana sorarsanız, hiç bir zaman. Kadın, otele gelecek yeni müşterileri merak etmekteydi. Brezilyalı da, bizim gibi, sabahleyin ayrılacaktı.

Karım, boşalmak üzere olan ilâç şişesini yük etmemek için, zorla iki misli ilâç içirdi bana.

Son akşam gezintimizde, Albay'ın bir yabancıyla konuştuğunu duydum. Bayramda kestane fişekleri atılacaktı. Onun ayrıntılarını anlatıyordu. Ansızın umutlandım. İçimde bir ses, Hulot'nun daha sahnedan çekilmediğini söyledi bana. Yeni numaralar geliyordu. Uzaktan uzağa köpek sesleri. Azaldı. Hafifledi. Yine yaklaştı sonra. Hulot'yla buldokları mı?

TATİL GÜNLERİ

Her yer sessizliğe gömüldü yine. Otelin önünde biraz oyalandım.

Karım:

— Hadi yatalım artık, dedi. Önümüzde yorucu bir yolculuk var.

— Geliyorum.

— Geçti artık, diye düşünüyordum. Hulot gelmez. Bir daha hiç göremeyeceğim onu. Kendisine neler borçlu olduğumu öğrenemeyecek.

Müşterilerin çoğu (ertesi sabah bizimle birlikte ayrılacaklar) odalarına çekilmişlerdi. Garson, peçetesinin üstünde kollarını kavuşturmuş, bir masanın başında (Hulot'nun masasının) bekliyordu. İlk bekleyişi değildi bu. Kendi kendine söyleniyor, bir yandan da esniyordu. Tatil bitiyor!

Ben tam merdivenleri çıkmaya hazırlanırken ilk patlayışlar duyuldu.

— Nereye gidiyorsun? diye seslendi karım.

Cevap vermedim. Beklenmedik şey gerçekleşmişti. Bu son fırsatı kaçırmayacaktım belki.

Karanlık gökyüzü ışıl ışıldı şimdi. Başımı kaldırdım.

— Kestane fişekleri! diye bağırdım.

Birkaç kişi daha:

— Kestane fişekleri! diye tekrarladı.

— Ama bu gece atılmayacaktı ki!

— Kimse söylemedi...

— 15 Ağustos'ta atacaklardı!

— Çok tehlikeli bir şey bu. Baksanıza, her yana fişek yağıyor.

— Kazadır!

Kaza! Bu düşünce, herkesin yüreğini hoplattı. Yalnız gökte değil, yerde de patlıyordu fişekler. Bu işi kim yaptıysa pek beceriksizdi her halde. Hulot geldi aklıma. Daha hazır olmayan kestane fişeklerini ateşleme fikri ondan başka kimin aklına gelirdi? Kö-

TATİL GÜNLERİ

peklerden kaçarken, fişeklerin bulunduğu kulübeye mi sığınmıştı yoksa? Sonra da, nerede olduğunu anlamak için bir kibrit çakmış ve...

Gerisini anlatmak için insanın Homeros olması gerekiyor. Bir an içinde, kasaba da, kumsal da rengârenk ışıklara büründü. Çarkıfelekler, roketler, kestane fişekleri... Hem havada patlıyorlardı, hem yerde! Korkunç bir gösteri! Dalgakıranın ucundaki deniz feneri bile sönük kalmıştı. Denizdeki balıkçılar, kasabanın alev alev yanmakta olduğunu sanıyorlardı her halde.

Bombardıman devam eti. Geceleyin dolaşmaya çıkanlar, sığınacak yer aradılar. Herkes her yana koşuyordu.

Bir pencerede Albay belirdi. Sırtında geceliği, kafasında takkesi vardı. Koca bir sahra dürbünü almıştı eline.

— Herkes görevinin başına! diye bağırdı.

Belki de hiç katılmadığı o eski seferleri düşünüyordu. Özene bezene hazırladığı planın bir anda yıkılıp gittiğinin farkında değildi; kestane fişeklerinin ateşlendiğini kavrayamamıştı.

Başında eşarpla koşup gelen karısına dönerek:

— Geçemeyecekler! dedi.

Bir roket, Albay'ın yanağını yalayarak geçti. Hemen pencereyi kapadı Albay. Roket odada patladı. Pencere yine açıldı. Açılır açılmaz da dumanlar yükseldi içerden. Albay'ın simsiyah olmuş yüzü belirdi.

Saçları diken dikendi. Takkesiyle geceliğinin yarısı gitmişti.

Eğilerek:

—Askerler, buraya! diye kükredi.

Burnunun dibinden bir fişek geçti. Sırt üstü yere düştü Albay.

Her yandan yükselen çığlıklar. Yuvalarından fırlamış gözler. Sağa sola dağılmış tatilciler. Hulot'yu getirdim gözümün önüne. O ateş cehenneminin tam göbeğinde, yükselen alevleri söndürmeye çalışıyordu. Buram buram terleyen Hulot! Titreyen Hulot! Bir kova su arayan Hulot!

Salona döndüm. Müşteriler, uykulu gözlerle, bir araya gelmişlerdi. Erkekler bağıra çağıra konuşuyor, kadınlar depremlerden söz ediyorlardı. Bay Smutte, yanlışlıkla oğlunun miğferini geçirmişti kafasına, Régis'yle Bayan Topping kahkahalarla gülmekteydiler. Albay, boynunda sahra dürbünü, geceliği paramparça, simsiyah bir yüzle kapıda belirdi. Hemen çevresini sardılar onun.

— Ne oluyor, Albay'ım?

Albay, dört yana komut vermeye başladı.

Bay Smutte'ün kafasındaki miğferi görerek:

— Çabuk! Ata! diye bağırdı.

Emirler sıralandı. Belki yangın çıkar diye kapılara, musluk başlarına nöbetçiler dikildi. Her şeyden önce: panik yok! Bay Ménard, bir zamanlar kırmızı olan geceliğiyle çıkageldi. Işıkları yaktı. Gramofonun bulunduğu odadaki düğmeyi çevirir çevir-

TATİL GÜNLERİ

mez, Hulot'nun yarım kalan plağı yine dönmeye başladı. Büyük bir gürültü kapladı salonu. Bir yanda trompet sesleri, bir yanda kestane fişeklerinin patlayışı! Müşteriler koşuyor, düşüyor, birbirleriyle çarpışıyor, hüngür hüngür ağlıyor, kahkahalar atıyorlardı. Bay Fred, sırtında yeşil pijaması, gözleri uyku-
dan kütük gibi şişmiş, vasiyetnamesini yazıyordu. Bayan Paillaud dua ediyordu. Zangır zangır titreyen Brezilyalı, önce kadınları kurtarmak gerektiğini ileri sürüyordu. Herkese gülümseyen kadın, gülümsemeyi bırakmıştı şimdi. Bigudiler içinde ortaya çıktığı için pek kederliydi. Garson, koca bir şişe konyayı deviriyordu. Bay Ménard, telefonu çalıştırabilmek için çırpınıyordu.

Bombardıman sırasında kapağı sığınağa atmış kiracılara benziyorlardı.

Karım:

— Bir şeyler oluyor galiba, dedi.

Dışarı çıktım yine.

Gökyüzü fişeklerle donanmıştı. Altın yağmurlar yağıyordu sanki. Tehlikeye aldırmadan ilerledim. O yağmurla yıkandım. Kulaklarım patlamalarla sağır olacak gibiydi. Havadaki kıvılcımlar dev bir Hulot, kutsal bir Hulot resmi çiziyorlardı göğe. Hulot. İçimi korkuyla, hayranlıkla dolduran Hulot.

PARİS: 6 AĞUSTOS

ALTI BUÇUK,

Evimizdeyiz yine. Kapıdan girer girmez içini çekti karım; her şeye rağmen, eve döndüğümüze sevindiğini söyledi. Pencereleri açtı, toz bezlerini çıkardı ortaya, muslukları kontrol etti, gardroptaki eşyaları güvelerin yiyip yemediklerini inceledi (yiyebilmeleri için koca bir naftalin çölünü aşmaları gerekiyordu). Sonra havagazını açtı, elektrikleri yaktı.

Akrabalar geldi. Evet, teşekkürler, çok eğlendik.

Pazartesi işbaşı, oğlum.

Her zamanki gibi pişmandım yine. Ama bu pişmanlık, geçen yıllara göre çok daha azdı. Bu yıl daha mı çok eğlendim? Eğlendimse Hulot'ya borçluyum bunu.

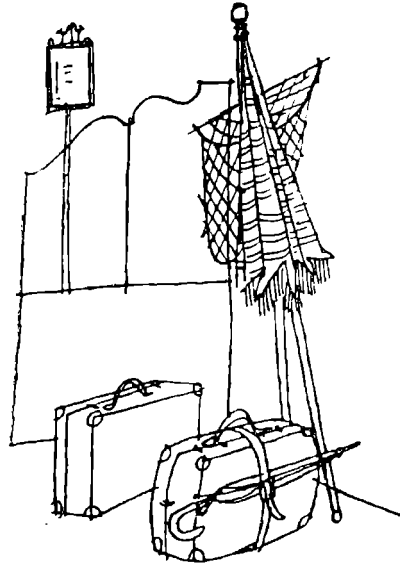
İnsan tembelliği bırakamıyor. Sıkıntı, rahatlatıcı bir şey.

Biz böyleyiz işte. Deniz kıyısında üç-dört hafta geçiririz. Önümüze çeşit çeşit yemekler gelir. Ellerimize türlü türlü oyuncaklar verilir. Çoğunu istemeyiz. Luna Park'ta dolaşıp da atlıkarıncaya binmek istemeyen, bunu aklından bile geçirmeyen insanlar gibiyiz. Miskinliğimizi bir mücevher gibi koruruz. Plaj Otelinde bu yüzden esneyerek oturuyoruz, anlamsız saatlar geçiriyoruz. Dalgakıranı, karidesleri, yüzmeyi, deniz toplarını bu yüzden hem seviyor hem sevmiyoruz. Bir yığın anlaşılmamış şey. Bir yığın yaşanmamış serüven. Selâmlaştığım, ama hiç tanımadığım insanlar. Ayrılma vakti gelince içimi kaplayan dehşet. Nereye gidiyorum? Niye gidiyorum? Çevremdeki bu şeyler de benim kadar yapma değil mi?

Bu sabah saat yedide, تنها kumsaldaki güneş şemsiyeleri hâlâ uykudaydı. O kapanmış, bağlanmış durumlarıyla, bir kış bahçesindeki ağaçları andırıyorlardı. Sokaklar sessizdi. Kapalı kapıların önünde sadece sütçüyle postacı dolaşıyordu. Birkaç balıkçı denize açılmaktaydı. Tatile gelenler ortalarda yoktu.

Biz gittikten sonra nasıl olacaktı kumsal, onu düşündüm. Bütün kasaba kaybolacak, silinecekti. Ben nasıl onsuz edemezsem, o da bensiz edemezdi. Biliyorum, her ziyaretçi öyle düşünür. Kış gelince Plaj Otelinin kapanacağını, şemsiyelerin kaldırılacağını bilir. Kasaba, canlanmak için yazı beklemeye başlayacaktır yine. Evet, her ziyaretçi, kendini bu kaybolan dünyanın efendisi olarak görür. Ama kısa süredir bu duygu. Önümüzdeki yıl bir daha gelecek

midir buraya? Kimbilir? Bu gibi yerlerin bütün büyüğü bütün çekiciliği, kabullenmeye cesaret edemediğimiz bir düşünceye dayanır: tatil deyken ölmeyiz. Ya sonra? Beyaz şapkalı ihtiyar, nereye? Önümüzdeki yıl yine gelip bu aynaya bakabilecek misin? Emin misin buna?

TATİL GÜNLERİ

Bayan Dubreuilh, Martine, Smutteler, Fredler, Brezilyalı, Bay Hulot — hepsi bu sabah bizimle birlikte ayrılıyordu otelden. Bayan Dubreuilh'yle kapının önünde vedalaştık. Teşekkürler, öpüşmeler, adres alıp vermeler.

— Siz olmasaydınız çok sıkılacaktık...

— Ne güzel vakit geçirdik...

— Teşekkürler...

— Bir de rüzgâr olmasaydı...

Anlamsız coşkunluklar. Bitmez tükenmez gösteriler. Bay Ménard, elinden geleni yapmış olmanın huzuruyla, gülümsemekteydi. Bay Smutte, kendisine gelecek mektupların adresine gönderilmesini rica etti.

— Güle güle... Güle güle...

— Gider gitmez telefon edin. Öğleleri hep bu numaradayım...

— Mektuplaşalım...

— Sèvres'e yolunuz düşecek olursa, bizi mutlaka arayın...

Otelin aşağı yukarı bütün müşterileri kapıya dökmüştü. Onlar için bir çeşit genel provaydı bu. Albay'la karısı kalyorlardı. Herkese gülümseyen ka-

TATİL GÜNLERİ

dın da. Kollarını, kendisine elini uzatan Brezilyalının boynuna doladı.

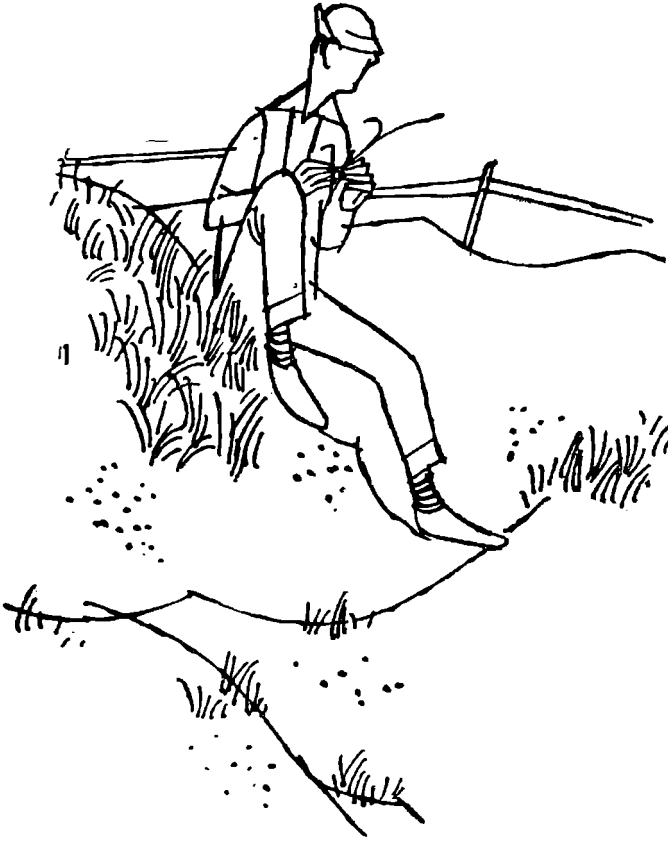
— Bugün bir öpücüğü hak ettiniz!

Brezilyalı, pudraya bulanmış yanaklarını öptü kadının. Dudaklarında bir yenilgi gülümseyişi belir-di.

Eşyaların taşınması. Bavulların, çantaların sayılması. Herkes şehir kıyafetine bürünmüştü. Sırtında gemici fanılası, başında kasket, bacaklarında şort olmadan Bay Fred'i tanımak imkânsızdı. Piposu bile başka türlü duruyordu ağzında. Bir dehşet gecesinden sonra (bütün kestane fişekleri tükenmişti), otelde kalan müşterilerin hepsi el sallamak için merdivenleri doldurmuşlardı. Gidiyorduk işte. Önce felsefeci, sonra da atlet, Martine'e güle güle dediler. Martine ikisine de güler yüzle davrandı. İlişkiler sona ermişti. Bir şey kalmamıştı aralarında. Belki bir fotoğraf. O kadar.

Bay Hulot göründü. O da en iyi elbisesini giymişti. Burnu bantla kaplıydı. Dün gecenin hatırası olacak.

Neşeyle merdivenlerden indi. Önüne ilk çıkana elini uzattı. Albay! Başını çevirdi Albay. Düşman düşmandır. Bir subay, emekli bile olsa, yenilgiyi kabullenmez. Düşmana acımak yok. Bay Hulot elini çekti. Martine saçını düzelterek yeşil denizi seyrediyordu. Parmaklığa dayanmıştı. Hulot bir süre ortalarda

dolaştı. Kimse elini vermiyordu ona. Albay da Martine'le aralarında duruyordu. Sonunda, parmaklığa dayanarak merdivenlerden indi Hulot. Arada bir arkasına bakarak uzaklaştı.

Gidip yol kenarına oturdu.

Bayan Fred:

— Otobüs! diye bağırdı.

— Acele edin! Çabuk!

— Hoşça kalın! Hoşça kalın!

Yolcular, koşarak merdivenlerden indiler. Karım arkalarından gitti. Ben de bir bavulla bir çantayı yakalayıp peşinden seğirttim.

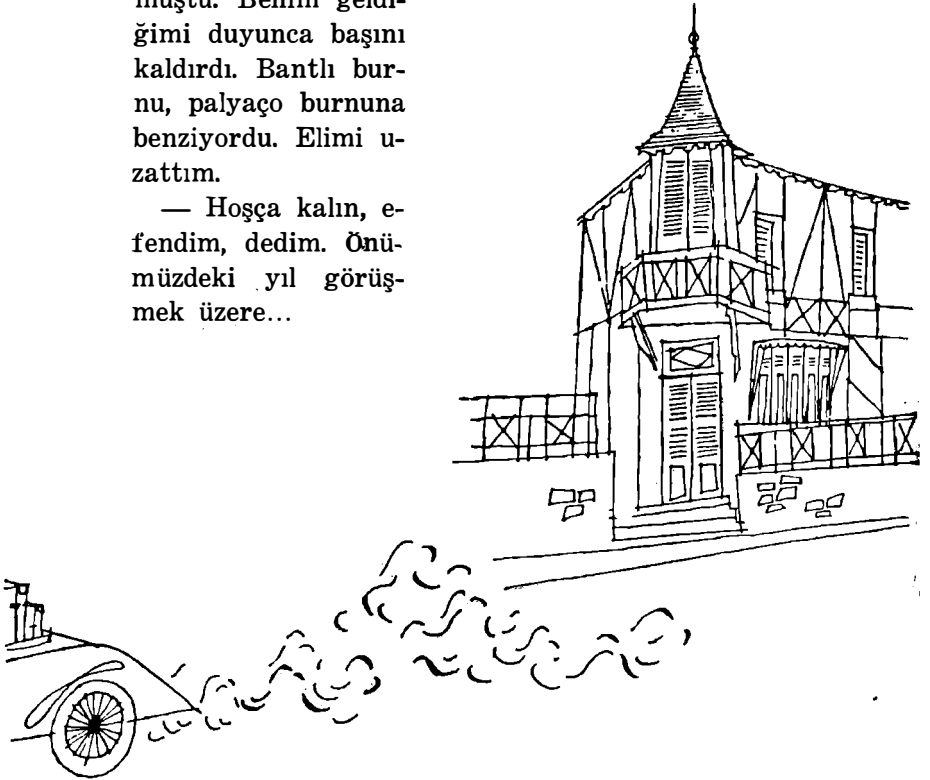
Acele etmedim ama. Vaktim vardı. Otobüs kalkıncaya kadar tatilde sayılırdım. Zaten ben binmeden kalkmazdı.

Ya şimdi ya hiç bir zaman. Günlerdir planladığım o hareketi yapmalıyım. O cesareti göstermeliyim. Kendinizi benim yerime koyun, anlarsınız. Hayatımda ilk kere, «kamuoyu»nu önemsemeyecektim. Çekinmemeli. Vakit geldi. Cesaret, oğlum. Seni yemezler ya! (Yeseler yeseler gözleriyle yerler.) Hulot'yu aforoz ettiler. Bundan sonra seni edemezler artık. Hem zaten işleri başlarından aşkın, belki farkına bile varmazlar.

Albay, Bay Smutte, Bay Fred — hepsi burun kıvrırmıştı Bay Hulot'ya. Hulot, bilmeyerek başlarına bir sürü çorap örmüştü onların. Onlar da bir selâmı bile esirgiyorlardı Hulot'dan. Ben yapamazdım bunu. Üstelik ödenecek bir borcum vardı, bir «neşe borcu». Tatilimi iyi geçirdiysem onun yüzünden iyi geçirmiştim.

Hulot'nun yanına yaklaşınca, eşyaları yere koyup ilerledim. Yola arkasını dönmüştü. Benim geldiğimi duyunca başını kaldırdı. Bantlı burnu, palyaço burnuna benziyordu. Elimi uzattım.

— Hoşça kalın, efendim, dedim. Önümüzdeki yıl görüşmek üzere...

Cebimi karıştırdım.

— Adresim...

Kartvizitimi uzattım.

Sonra, yüzüne bile bakmadan uzaklaştım oradan. Bavullarımı alıp otobüse koştum. Arkamda bir kadın sesi duydum o sırada. Döndüm. Bayan Topping de aynı şeyi yapıyordu. Hulot'nun elini sıkıyordu heyecanla. Hulot da büyük bir incelikle onu selâmlıyordu.

Canım sıkıldı. Bu çeşit baş kaldırmalarda insanın tek başına olmaması güzel şey. Ama ne de olsa sıkılıyor insan. Tadı kaçıyor. Bazı durumlarda şimşekleri üstüne çekenin yalnız kendisi olmasını istiyor.

Bayan Topping, duygularını belirtiyordu:

— ... Eşsiz bir tatildi... Önümüzdeki yıla...

Beni bekleyen karımın yanına gittim. Şoförle yardımcısı eşyaları yerleştiriyorlardı. Öpücükler. Tokalaşmalar. Bitmeyecek mi? Martine, otobüsün önünde yerini almıştı. Belli belirsiz gülümsüyordu. Hulot'yu mu düşünüyordu acaba? Niye olmasın? Hulot her gün gülümsetmişti onu.

Brezilyalı, otobüse binmeden önce Plaj Oteline bir göz attı. Ne sallanan bir mendil vardı kendisine, ne de bir el. Herkese gülümseyen kadın, onu unutmuştu bile.

Karım:

— Çabuk ol, dedi. Yoksa ayakta kalacağız. Gelirken olduğu gibi.

— Haklısın, şekerim.

Her yer dolu olduğu için en arkaya oturduk.

TATİL GÜNLERİ

Pencereden baktım. Hulot, tek başına, hâlâ aynı yerde oturmaktaydı. Ağır ağır ayağa kalktığını gördüm. Kumlara bir çakıl taşı fırlattı; sonra ellerini, herkesin geri çevirdiği ellerini, beyaz pantolonunun ceplerine soktu.

Başı önünde, dizleri kırık, artık herkes gibi yürüyerek, otelin önünde duran arabasına gitti. Eşyalarını önceden yerleştirmişti.

Otobüs, arkasında sallanan mendiller bırakarak, yola koyuldu. Plaj Oteliyle pancurları kapanmış villa gözden kayboldu. Kumsalda dolaşan dünkü dostlarımız, ayrılışımızı kayıtsızlıkla seyrettiler. Küçük kasabanın beyaz evleri ağır ağır birleşti, bir bütün oldu. Yokuşu tırmanmaya başladık. Dönemeçten önce dönüp bir kere daha baktım denize. Uzaklarda incecik bir çizgi gibi kalmıştı.

Jean-Claude Carrière **TATİL GÜNLERİ**

“ Bay Ménard, büyük bir dikkatle, gerçekten büyük bir dikkatle adamın piposunu tuttu, ağzından çekip alarak:

- Adınız? diye sordu yine.

Adam, herkesin duyabileceği bir sesle:

- Hulot, dedi.

Sonra piposunu alıp dişleri arasına yerleştirdi. Bavullarını, karides kepçelerini, tenis raketini, balık sepetlerini, olta - larını, kamışlarını, misinalarını toplayıp yürüdü.”

Ünlü rejisör JACQUES TATI'nin
her ülkede hasılat rekorları kıran
“Monsieur Hulot -AMCAM,, filminin romanı
gerçek bir mizah şaheseri